

ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ

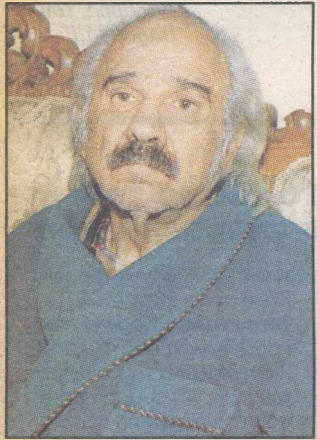
ια να μη
μένετε
θεατές
στα γεγονότα

ΠΕΜΠΤΗ 11 Ιανουαρίου 1996

ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ ΑΔΕΣΜΕΥΤΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ

ΕΤΟΣ 210 • Αρ. φύλλου 6.156 • ΔΡΑΧΜΕΣ 200

ΕΠΙΚΑΙΡΗ ΙΣΤΟΡΙΑ

Το δράμα ενός σαμποτέρ

Πενήντα τέσσερα χρόνια μετά τα ηρωικά του κατορθώματα, (σαμποτάζ στο λιμάνι του Πειραιά, στο αεροδρόμιο Τατοίου και βουτιά στον ισθμό της Κορίνθου, για να ξεφύγει από τους Γερμανούς) ο Νίκος Αμβράζης ζει τις ώρες που ζει έξω από τα μηχανήματα της αιμοκάθαρσης, ξεχασμένος, με μια μικρή σύνταξη και δύο διπλώματα τιμής ΣΕΛ. 16, 17

ΔΕΙΓΜΑ ΑΠΟ ΗΠΑ

Ετσι κάνουν έλεγχο στα αεροπλάνα...

Τρεις ώρες και - 192 λεπτά - κράτησε ο έλεγχος σε πτήση της «Ολυμπιακής» για Ν. Υόρκη χθες. Η εξήγηση: ο έλεγχος γινόταν υπό το βλέμμα Αμερικανών ειδικών που θα βαθμολογούσαν. Και απέδωσε, αφού και μαχαίρια βρέθηκαν ακόμη. Ετσι, όχι... τσάκα τσάκα ΣΕΛ. 18

ΠΡΩΤΗ κίνηση Ανδρέα ύστερα από 52 μέρες ΘΕΛΩ ΝΑ ΔΩ ΤΟΝ ΠΡΟΕΔΡΟ

Και διάγνωση
παραίτησης
από Κρεμαστινό
στη Βουλή

Αιφνιδιαστική πολιτική κίνηση του Ανδρέα χθες, η πρώτη ύστερα από 52 ημέρες στο «Ωνάσειο». Ζήτησε να δει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Η κίνηση αυτή, σε συνδυασμό με την ομιλία του Κρεμαστινού χθες στη Βουλή, οδηγεί στην εκτίμηση ότι ο Πρωθυπουργός έχει αποφασίσει να υποβάλει την παραίτησή του, για να δοθεί οριστική λύση στο πολιτικό πρόβλημα της χώρας. ΣΕΛ. 3, 4, 5, 6, 7

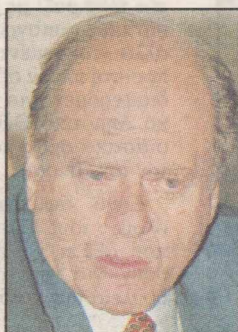
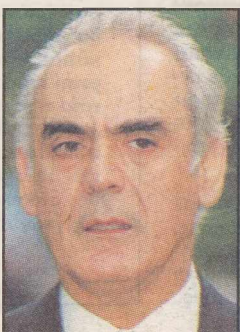
Στεφανόπουλος-Λιβάνης-Πεπονής, χθες, στην προεδρική δεξίωση για το διπλωματικό σώμα. Στην Προεδρία δεν είχε φτάσει η πρόθεση του Ανδρέα να δει τον κ. Στεφανόπουλο. Στα πηγαδάκια της δεξίωσης όμως η πληροφορία ήταν το θέμα.

Ακης - Αρσένης: Λύση τώρα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΜΟΜΦΗΣ

Ψήφισαν
ενότητα
στο ΠΑΣΟΚ

Ρεπορτάζ ΣΕΛ. 4-6

ΣΥΜΦΩΝΕΙ
ΚΑΙ Ο ΓΙΩΡΓΟΣ
ΠΑΠΑΝΔΡΕΟΥ

Μέσα και έξω από τη Βουλή και οι τρεις βρέθηκαν στην ίδια γραμμή: Λύση τώρα στο οξύ πολιτικό πρόβλημα

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ ΤΟΥ ΖΑΚ ΑΤΑΛΙ

Η Ελλάδα που δεν
πλήγωνε
τον
Μιτερράν

Συνέντευξη στην Ηρα Φελουκατζή από το σύμβουλό του, Ζακ Αταλί ΣΕΛ. 22, 23

Προστασία συνόρων από την Ευρώπη

Η αναγνώριση των εξωτερικών συνόρων της και η υποχρέωση προστασίας αυτών από την Ε. Ένωση είναι οι δύο βασικές προϋποθέσεις που θέτει η Ελλάδα στη Διακυβερνητική Διάσκεψη, προκειμένου να δεχθεί κατάργηση του «βέτο» σε ορισμένα θέματα της Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής. Σε αντίβαρο, η Ελλάδα θα επιμείνει στον αυξημένο ρόλο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου στη λήψη των αποφάσεων. Τις θέσεις αυτές ανέπτυξε ο αναπληρωτής υπουργός Εξωτερικών Γ. Ρωμαίος σε συνέντευξή του στην ΕΤ 2. Ο κ. Ρωμαίος κατέστησε σαφές ότι η Ελλάδα αντιτίθεται στη θεσμοθέτηση των «κύκλων» και τόνισε ότι τη θέση αυτή συμμερίζονται και άλλες χώρες-μέλη, που θα παίζει ιδιαίτερο ρόλο, αφού οι αποφάσεις για τις θεσμικές αλλαγές πρέπει να ληφθούν με ομοφωνία.

ΠΟΛΙΤΙΚΗ

3-7,11

ΔΡΟΡΑ

8-10

ΚΟΣΜΟΣ

12-15

ΕΛΛΑΔΑ

16-20,45-48,51

ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

52-55

ΑΘΛΗΤΙΚΑ

57-63

ΠΟΛΙΤΙΚΗ - ο σφυγμός

Πάντως, ο αγώνας συνεχίζεται

Η σκακιέρα έχει σπηθεί, το παιχνίδι βρίσκεται σε πλήρη εξέλιξη και γύρω της όλοι εμείς, θεατές του αναμφισβήτητου δύσκολου και αμφίτροπου αγώνα. Από τη μια μεριά βρίσκεται η ομάδα του «Ωνάσειου», με παίκτες τον ίδιο τον Πρωθυπουργό, τη φιλόδοξη σύζυγο, τους προεδρικούς και εν γένει τους παρακοιμώμενους της αυλής. Η ομάδα έως τώρα έχει βρεθεί σε δύσκολη θέση, στριμωγμένη θα λέγαμε, εντούτοις αντιστέκεται. Από την άλλη μεριά βρίσκεται η ομάδα με το χαρακτηριστικό όνομα «Οι αντικαταστάτες». Μέλη της ομάδας, όλοι εκείνοι που επιθυμούν και προωθούν με διάφορους τρόπους τη λύση αντικατάστασης. Ο καθένας βέβαια από τη δεύτερη ομάδα έχει τις δικές του βλέψεις, εντούτοις στην προκειμένη περίπτωση καθορίζονται από την ίδια πλευρά της σκακιέρας, αφού έχουν τον ίδιο στόχο. Εως σήμερα, οι «αντικαταστάτες» έχουν καταφέρει κάποιες στρατηγικές νίκες, αλλά το οριστικό «ρουά ματ» δεν έχει επιτευχθεί ακόμη.

Χθες, γίναμε πάλι μάρτυρες μερικών ακόμη τακτικών κινήσεων και των δύο πλευρών. Η ομάδα των «αντικαταστάτων» επιχείρησε πολλά κτυπήματα. Είτε με δουλεντές που με δηλώσεις τους διατήρησαν το ήδη διαμορφωμένο κλίμα για άμεση αντικατάσταση είτε με τον πρωθυπουργό Α. Τσοχατζόπουλο, ο οποίος μίλησε για οριστική λύση στις 20-21 του μήνα. Η ομάδα της Εκάλης δεν απάντησε ευθέως αλλά με μια έμμεση κίνηση. Αφησε να διαρρεύσει από το στρατηγείο της στο «Ωνάσειο», μέσω της πρωθυπουργικής συζύγου, πως ο Πρωθυπουργός θα ζητήσει, ή ζητήσει ήδη, συνάντηση με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Και ενώ αυτές ήταν οι κινήσεις των δύο ομάδων, ο υπουργός Υγείας με μια αγόρευση-διάγνωση στη Βουλή άφησε να εννοηθεί πως ίσως υπάρξει και παραίτηση από τον Πρωθυπουργό. Ο αγώνας συνεχίζεται...

ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΑΝΤΕΛΑΚΗΣ

Ο ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟΣ το ανήγγειλε χθες κατά την ομιλία του στη Βουλή και διέγινωσε ότι σε λίγες ημέρες ο Πρωθυπουργός θα μπορέσει να συζητήσει και να αποφασίσει με τους συνεργάτες του

Λύση από τον Ανδρέα

Του ΓΙΩΡΓΟΥ ΚΑΡΕΛΙΑ

Την επίλυση του πολιτικού προβλήματος προδιέγραψε χθες το βράδυ από το θήμα της Βουλής ο υπουργός Υγείας και προσωπικός γιατρός του Πρωθυπουργού Δημήτρης Κρεμαστίνος, αφήνοντας σαφώς να εννοηθεί ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου θα πάρει τη «σωστή απόφαση», δηλαδή θα παραιτηθεί.

Παράλληλα, τόσο ο Πρωθυπουργός Α. Τσοχατζόπουλος όσο και ο Γεφ. Αρσένης έδειξαν να συμφωνούν, σε γενικές γραμμές, ότι εντός του Ιανουαρίου θα εκλεγεί ο νέος πρωθυπουργός, δηλαδή θα εφαρμοστεί η απόφαση του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ, παρά τις λίγες και μάλλον ήπιες μέχρι στιγμής αντιδράσεις ορισμένων «προεδρικών».

Το σκηνικό αυτό, που διαμορφώθηκε χτες κυρίως μέσα στη Βουλή έρχεται να ενισχύσει μια πληροφορία που διέρρευσε από το «Ωνάσειο» μέσω ανθρώπων του στενού πρωθυπουργικού περιβάλλοντος και επιβεβαιώθηκε τα μεσάνυχτα επισήμως.

Ο Α. Παπανδρέου ζήτησε να συναντηθεί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και η πρώτη ερμηνεία της- σε συνδυασμό με

την ομιλία Κρεμαστίνου στη Βουλή- οδηγεί στο συμπέρασμα ότι ο Α. Παπανδρέου έχει ενδεχομένως αποφασίσει να παραιτηθεί πριν από τις 20 Ιανουαρίου, οπότε θα συνεδριάσουν η Κεντρική Επιτροπή και η Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ, με αντικείμενο την εκλογή νέου Πρωθυπουργού. Την ερμηνεία αυτή έρχεται να ενισχύσει άλλη μια πληροφορία από το «Ωνάσειο», σύμφωνα με την οποία ο κ. Κρεμαστίνος έχει ενημερώσει ήδη τον Ανδρέα Παπανδρέου για την κατάσταση της υγείας του, η οποία δεν του επιτρέπει να ασκήσει τα πρωθυπουργικά καθήκοντα τουλάχιστον τους επόμενους δυο μήνες.

Προς ομαλή λύση

Αν οι πληροφορίες αυτές είναι ακριβείς και οι ερμηνείες ορθές- όπως εκ πρώτης όψεως φαίνεται- τότε διακρίνεται από τώρα μια ομαλή λύση στο πολιτικό πρόβλημα που έχει δημιουργήσει η παρατεταμένη απουσία του Α. Παπανδρέου από τη ενεργό δράση. Και διασκέδάζονται έτσι, κατά τα φαινόμενα, οι ανησυχίες και οι φόβοι των στελεχών του ΠΑΣΟΚ ότι τυχόν άρνησή του να παραιτηθεί μπορεί να περιπλέξει την κατάσταση.

Η αίσθηση ότι το πρόβλημα βαίνει προς ομαλή λύση δημιουργήθηκε στη Βουλή μόλις ο υπουργός Υγείας κατέβηκε από

το βήμα. Η ομιλία του ήταν σαφής στα επίμαχα σημεία της:

• Ξεκαθάρισε ότι για τουλάχιστον δυο μήνες ο Α. Παπανδρέου δεν μπορεί να υπολογίζεται στην ενεργό δράση. «Και αυτό εφόσον δεν υπάρξουν νέες επιπλοκές» πρόσθεσε με νόημα.
• Αναγνώρισε ότι υπάρχει πολιτικό πρόβλημα και
• Εξέφρασε τη βεβαιότητά του ότι ο Ανδρέας Παπανδρέου, «με το κόμμα του και τους συνεργάτες του θα πάρει τις σωστές αποφάσεις». Και εξήγησε ότι οι αποφάσεις αυτές θα ληφθούν με γνώμονα «την κατάσταση της υγείας του» και για να υπηρετήσει «κατά κύριο λόγο τα συμφέροντα της χώρας και της δημοκρατικής παράταξης».

Θεωρείται βέβαιο ότι ο κ. Κρεμαστίνος δεν εξέφρασε μόνο προσωπικές απόψεις. Ούτε θα τολμούσε να μιλήσει με βεβαιότητα για τις προθέσεις του Α. Παπανδρέου, χωρίς να έχει μιλήσει προηγουμένως μαζί του.

Άλλες ενδείξεις

Το συμπέρασμα ότι τα δυο χθεσινά γεγονότα (η ομιλία Κρεμαστίνου και η είδηση ότι ο Α. Παπανδρέου ζήτησε να δει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας) προαναγγέλλουν ουσιαστικά την παραίτηση του Πρωθυπουργού ενισχύεται από τις εξής παρατηρήσεις:

1. Ο Α. Παπανδρέου ενημερώθηκε από τον κ. Κρεμαστίνος για την κατάσταση της υγείας του. Ο κ. Κρεμαστίνος είπε στη Βουλή ότι ο Πρωθυπουργός θα πάρει τη σωστή απόφαση λαμβάνοντας υπόψη αυτήν την κατάσταση.

2. Ο Α. Παπανδρέου δεν έχει ενημερωθεί μεν εκτενώς για την πολιτική κατάσταση από κανένα πολιτικό στέλεχος του ΠΑΣΟΚ. Ομως κάποιες νύξεις του έχει κάνει ο γιος του Γιώργος Παπανδρέου, ενώ είναι άγνωστο αν τον έχουν πει περισσότερα τόσο ο κ. Κρεμαστίνος όσο και η σύζυγός του.

Μια δεύτερη ερμηνεία ότι ο Α. Παπανδρέου ζήτησε να δει τον Κ. Στεφανόπουλο, προκειμένου να του ανακοινώσει τον ορισμό αντιπροέδρων δεν θεωρείται αξιόπιστη.

Χθες το μεσημέρι, πάντως,

στενότατος συνεργάτης του Α. Παπανδρέου εξέφραζε την άποψη ότι ο Α. Παπανδρέου πολύ δύσκολα θα υπέβαλε παραίτηση.

Σε μια μόνο περίπτωση -πρό-

σθεσε- θα μπορούσε αυτό να γίνει. Αν πειθόταν ότι είναι υπέρ της υστεροφημίας του και δεν γινόταν υπό την αίσθηση των πιέσεων και των εκβιαστικών διλημμάτων.

Σε ΟΛΑ τα είδη
και
με **Diners**
5 δόσεις.

CAROUZOS

ΜΕ 168 ΨΗΦΟΥΣ απορρίφθηκε η πρόταση μομφής της Ν.Δ. και με την έμμεση

Διαίγνωση παραιτήσεως

Των ΠΑΝΤΕΛΗ ΖΑΓΟΡΙΑΝΗ-ΑΛΙΚΗΣ ΜΑΤΣΗ

Ως το τέλος του Ιανουαρίου η χώρα θα έχει νέο πρωθυπουργό. Ο Ανδρέας Παπανδρέου θα παραιτηθεί. Η έμμεση προαναγγελία έγινε χθες στη Βουλή από τον υπουργό Υγείας και προσωπικό του Α. Παπανδρέου, τον Δ. Κρεμαστινό, κατά την τρίτη και τελευταία ημέρα συζήτησης της πρότασης δυσπιστίας της Ν.Δ. κατά της κυβέρνησης.

Και ήθελε εις επίρρωσιν των προχθεσίων δηλώσεων από του βήματος του γιου του Πρωθυπουργού, Γ.Α. Παπανδρέου. Αλλά και ενισχύθηκε από τη ρητή διαβεβαίωση του Γερ. Αρσένη ότι οι διαδικασίες αντικατάστασης του Πρωθυπουργού θα ολοκληρωθούν όπως ακριβώς έχουν οριστεί από το Εκτελεστικό Γραφείο του ΠΑΣΟΚ, δηλαδή έως το τέλος Ιανουαρίου. Ωστόσο ο αναπληρών του Πρωθυπουργού Α. Τσοχατζόπουλος, ενώ διαβεβαίωσε ότι επίκειται η αντικατάσταση, ήταν λιγότερο σαφής ως προς τις ημερομηνίες.

Αλλωστε και όταν ρωτήθηκε από τον επίτιμο πρόεδρο της Ν.Δ. Κ. Μητσοτάκη προκειμένου να σχολιάσει τις δηλώσεις του υπουργού Εξωτερικών Κ. Παπαυλίου που επανέλαβε τη γνωστή του θέση για πρωταρχικό ρόλο του Α. Παπανδρέου στις εξελίξεις, ο κ. Τσοχατζόπουλος απάντησε: «Μου ζητήσατε να προβλέψω. Αδυνάτω. Μόνο την κατεύθυνση μπορώ να πω. Μπορώ όμως να σας διαβεβαιώσω ότι όταν περάσουν οι μέρες και συγκληθεί η Κ.Ε., η πλειοψηφία θα είναι και πάλι η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ».

168-118

Κατά τα λοιπά, όπως αναμενόταν, η πρόταση δυσπιστίας απορρίφθηκε, αφού υπερψηφίστηκε μόνο από 118 βουλευτές (107 βουλευτές της Ν.Δ. επί συνόλου 109, αφού απουσίαζαν οι κ. Κ. Σαφάλης και Θ. Σεργέτης και οι 11 βουλευτές της Πολιτικής Ανωχής), 168 ψήφισαν κατά (όλοι οι

βουλευτές του ΠΑΣΟΚ πλην φυσικά του Α. Παπανδρέου και του αιτιολογημένα απόλυτος Α. Ντούτσου), ενώ υπήρξαν και 10 λευκές ψήφοι (οι εννέα βουλευτές του ΚΚΕ και ο ανεξάρτητος Μιχ. Παπακωνσταντίνου).

«Αρχηγοί»

Λίγη ώρα νωρίτερα ο υπουργός Εθνικής Αμυνας Γερ. Αρσένης πραγματοποιούσε, όπως άλλωστε και ο Ακης Τσοχατζόπουλος αμέσως μετά, αρχηγική εμφάνιση, επιτιθέμενος τόσο στους λεγόμενους προεδρικούς όσο και στον Κ. Σημίτη.

Έβερτ και Σαμαράς ζήτησαν, εκκινώντας από διαφορετικές ο καθένας θέσεις, τη διενέργεια εκλογών προκειμένου να βγει η χώρα από το πολιτικό αδιέξοδο, ενώ η Αλέκα Παπαρήγα ζήτησε την άμεση αντικατάσταση του Α. Παπανδρέου για να μη διαχέονται οι ευθύνες.

Από την πλευρά του ο επίτιμος πρόεδρος της Ν.Δ. Κ. Μητσοτάκης ζήτησε να ολοκληρωθεί η διαδικασία έως το τέλος του μηνός και πρότεινε να αποδεχθούν οι 300 την πρόταση της «Ε» για νομοθέτημα που θα διέθετε λύση στο πρόβλημα.

Επεισόδια

Στη διάρκεια της συζήτησης σημειώθηκαν δύο επεισόδια, που πάντως δεν πήραν ιδιαίτερη έκταση. Το πρώτο όταν ο βουλευτής της Ν.Δ. Β. Παπαγεωργόπουλος επικαλέστηκε το στίχο του Βάρναλη περί «άβουλου, δειλίου και μοιραίων» και ο Β. Κεδίκογλου αντέδρασε έντονα. Αντί όμως να επιτεθεί στο βουλευτή της Ν.Δ., επιτέθη στον υπουργό Υγείας Δ. Κρεμαστινό. Ούτε λίγο ούτε πολύ του καταλόγισε νοοτροπία ανάλογη των δικτατόρων Μεταξά και Παπαδόπουλου. Και βοήκη την ευκαιρία να αιτιολογήσει την επίθεσή του εξαιτίας εναντίον του όλες τις τελευταίες ημέρες λέγοντας ότι με τη συμπεριφορά του οδηγούσε τον υπουργό Υγείας σε παραιτήση, αλλά η θεσμική αδυναμία του αναπληρωτή πρωθυπουργού να τον αντικαταστήσει οδήγησε σε στέλεξη του ΠΑΣΟΚ να τον καλύψουν.

Το δεύτερο επεισόδιο προκλήθηκε επ' αφορμή αποσπάσματος της ομιλίας του Μ. Έβερτ, στο οποίο ανέφερε ότι οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ ανάλωσαν την περισσότερη ώρα των ομιλιών τους επιτιθέμενοι στον ίδιο, χωρίς να αναφέρονται στο ουσιαστικό πρόβλημα. Και συμπλήρωσε ότι οι πολιτικοί άνδρες λένε την αλήθεια ευθέως από του βήματος της Βουλής.

Η παρατήρηση αυτή οδήγησε στην έκρηξη τον πρώην υπουργό Γ. Σκουλαρίκη, που ζήτησε το λόγο και επιτέθηκε στον κ. Έβερτ λέγοντας ότι στις δύσκολες στιγμές της πατρίδας ενώ πήγα φυλακή και εξορία, ενώ θα ήθελα να ξερω που ήταν αυτοί.

Ο κ. Έβερτ ανταπάντησε ότι ο πολιτικός άνδρας δεν είναι αυτός που στο «Ωνάσειο» δηλώνει τη λύση του για τον ασθενούντα πρωθυπουργό και στον έβδομο όροφο συνωμότη.

«Ο Ανδρέας Παπανδρέου θα πράξει, όπως πάντα, το καθήκον του» είπε ο υπουργός Υγείας και προσωπικός του γιατρός Δημ. Κρεμαστινός, κάπ που ερμηνεύθηκε ως προαναγγελία παραιτήσεως του Πρωθυπουργού

Απέφυγε καταληκτική ημερομηνία ο Τσοχατζόπουλος

Στην απόφαση του Εκτελεστικού Γραφείου του ΠΑΣΟΚ για τη σύγκληση της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ στις 20 και 21 Ιανουαρίου στάθηκε ο αναπληρών του Πρωθυπουργού Ακης Τσοχατζόπουλος χωρίς όμως να δώσει - παρά το ότι προκλήθηκε από τον κ. Μητσοτάκη - συγκεκριμένη καταληκτική ημερομηνία για την εκλογή του νέου πρωθυπουργού. Συμπλήρωσε δε ότι η εισήγηση του ΕΓ θα διαμορφωθεί σε συνεργασία με τον Ανδρέα Παπανδρέου.

Ο κ. Τσοχατζόπουλος παραδέχθηκε την ύπαρξη σοβαρού πολιτικού θέματος

με συνταγματικές προεκτάσεις από την ασθένεια του Α. Παπανδρέου, αλλά υποστήριξε ότι το θέμα δεν θα το λύσουν οι συνταγματολόγοι, τα ιατρικά δελτία, η Βουλή ή άλλοι πολιτικοί παράγοντες. Τη λύση, είπε, θα δώσει το ΠΑΣΟΚ, με τις πολιτικές αποφάσεις των θερμοθετημένων οργάνων του.

Αναφερόμενος δε στα περί διάστασης Εκτελεστικού Γραφείου και Κοινοβουλευτικής Ομάδας του ΠΑΣΟΚ υπογράμμισε ότι «η Κοινοβουλευτική Ομάδα νοείται ως τμήμα του κόμματος και ταυτόχρονα ως τμήμα της Βουλής. Δεν νοείται

ως σημείο διά του οποίου αντιπαραβάλλεται η Βουλή στο κόμμα ή το κόμμα στη Βουλή».

Ο κ. Τσοχατζόπουλος δέχθηκε ότι η αναπλήρωση είναι περιορισμένου χρόνου, σημειώνοντας παράλληλα ότι το Σύνταγμα δεν προσδιορίζει χρονικά το διάστημα του εύλογου χρόνου.

Τόνισε ότι το ρήμα «εκλείπει» σημαίνει «παύει να βρίσκεται στη ζωή» και μιλώντας για μια ακόμη φορά για την εκλογή του νέου πρωθυπουργού μίλησε για την ενότητα του ΠΑΣΟΚ.

Αρσένης και Τσοχατζόπουλος χθες στα κυβερνητικά έδρανα

σε την πορεία του όλα αυτά τα χρόνια, θα το συνεχίσουμε και δεν θα αφήσουμε κανέναν να το αλλοιώσει ούτε να το αφαιρώσει, αλλά ούτε και να το καπηλευθεί».

«Είμαστε», είπε, «σε θέση, την πορεία αυτή να την εξασφαλίσουμε, μια πορεία που θα ολοκληρώσει το κυβερνητικό έργο του ΠΑΣΟΚ αυτή την τετραετία και θα δημιουργήσει τις προϋποθέσεις στο εκλογικό σώμα για την εκλογική νίκη του ΠΑΣΟΚ και για μια νέα τετραετία».

προαναγγελία του υπουργού Υγείας οι εξελίξεις οριστικοποιούνται

από Κρεμαστινό

Την παραιτήση του πρωθυπουργού Α. Παπανδρέου εντός των επόμενων ημερών προσηγγίζει χθες από του βήματος της Βουλής ο υπουργός Υγείας και προσωπικός του γιατρός Δ. Κρεμαστινός.

Στην κατακλείδα της ομιλίας του εξέφρασε την πεποίθησή ότι «τις προσεχείς ημέρες ο Α. Παπανδρέου, όπως πάντα, θα πράξει το καθήκον του. Με το κόμμα του και τους συνεργάτες του θα πάρει, όπως πάντα, τις σωστές αποφάσεις, λαμβάνοντας υπ' όψιν την κατάσταση της υγείας του και υπηρετώντας κατά αλλόλο λόγο το συμφέρον της χώρας και της δημοκρατικής πα- ράταξης».

Αμέσως προηγουμένως ο καρδιολόγος υπουργός Υγείας είχε παραδεχτεί ότι «όλα τα ιατρικά δεδομένα μιλούν για βρα-

δεία πορεία ανάρρωσης, ύστερα από 52 μέρες στην εντατική μονάδα, χωρίς σαφές χρονοδιάγραμμα εξελίξεως και πάντα εφόσον δεν υπάρξουν νέες επιπλοκές. Το minimum του χρονοδιαγράμματος είναι, είτε, δύο μήνες και αυτό χωρίς βεβαιότητα». Και σημείωσε ότι την απάντηση αυτή έδωσε και στην αντιπροσωπεία του Εκτελεστικού Γραφείου, όταν τον είχε επισκεφθεί.

Ο Σούρλας

Ωστόσο ο βουλευτής της Ν.Δ. Γ. Σούρλας έδωσε άλλη ερμηνεία στα λεγόμενα του κ. Κρεμαστινός, διερωτώντας πως ο

Α. Παπανδρέου θα μπορέσει στην Εντατική «όπου είναι φυσικό να υπάρχουν σωματικές και διανοητικές εκπαισείες, θα μπορέσει να παραιτηθεί κι αν αυτό δεν αποτελεί βιασμό της προσωπικότητάς του». Και εκτίμησε ότι ο υπουργός Υγείας συγκρούστηκε μετωπικά με τον υποψήφιο διάδοχο του Α. Παπανδρέου Κ. Σημίτη, στον οποίο, όπως είπε, απάντησε διά της ομιλίας του, αλλά τελικά ο κυρίαρχος και κρατών το κλειδί στο χέρι του είναι ο κ. Κρεμαστινός.

Ο Δ. Κρεμαστινός, με την ιδιότητα του υπουργού και πολιτικού, παραδέχθηκε ότι υπάρχει «πολιτικό πρόβλημα και ανάγκη

πολιτικού προσδιορισμού του χρόνου αναπληρώσεως του Πρωθυπουργού, χρόνου που υπαγορεύεται αποκλειστικά από τα συμπεράσματα της χώρας».

Όσο για τους γιατρούς, υποστήριξε ότι τα είπαν όλα, ειδικά λούμενος την απάντηση του ιατρικού συμβουλίου όταν ρωτήθηκε για τον εύλογο χρόνο αναπλήρωσής του. Την επιφυλακτικότητα του ιατρικού συμβουλίου αιτιολόγησε λέγοντας ότι «ερωτώνται να αποκλείσουν όχι τον κανόνα, αλλά την εξαίρεση».

Ο κ. Κρεμαστινός υποστήριξε επίσης ότι όλοι οι Έλληνες γνώριζαν από το 1988 ακόμη το πρόβλημα της υγείας του Α. Παπα-

νδρέου στο οποίο εξάλλου είχε στηριχτεί η προεκλογική καμπάνια της Ν.Δ. Και πως «το πρόβλημα βρίσκεται στην προσωπικότητα του Α. Παπανδρέου, μπροστά στην οποία όλοι προβληματίζονται».

«Σεβασμός»

Ο υπουργός Υγείας ζήτησε «περισσότερο σεβασμό και υπευθυνότητα προς τον ηγέτη και πολιτικό που πίστεψε όσο κανένας άλλος στη δημοκρατία και την απόλυτη ελευθερία έκφρασης». «Οι μεγάλοι λαοί, είτε, σεβονται τους ηγέτες τους γιατί είναι προέκταση της ιδίας της χώρας. Σεβονται ακόμα και τις αδυναμίες τους και ιδιαίτερα την ασθένεια και τον ασθενή, που είναι η κοινή μοίρα κάθε ανθρώπου».

Σ' αυτό το σημείο υπενθύμισε την παρουσία του πάσχοντος από καρκίνο Φ. Μιτερράν στη σύνδο κορυφής στην Κέρκυρα, που συνοδεύονταν από ομάδα ιατρών και ασθενοφόρων, ενώ είχε ζητηθεί και ελικοπτερο να βρίσκεται σε ετοιμότητα.

Για να πει: «Ενας από τους μεγαλύτερους πολιτικούς της χώρας, ένας εκ των δύο μεγαλύτερων ηγετών της δημοκρατίας παρόταξης αυτού του αιώνα δίνει σήμερα την μεγαλύτερη μάχη του, χωρίς τον αρμόζοντα γι' αυτόν σεβασμό».

ΤΟ ΜΗΝΥΜΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΚΡΕΜΑΣΤΙΝΟ

Αναθάρρησαν χθες οι βουλευτές του ΠΑΣΟΚ με όσα άκουσαν από τον Δ. Κρεμαστινό και τον Γ. Αρσένη, αλλά μάλλον «μούδιασαν» ακούγοντας τον Ακη Τσοχατζόπουλο. Ο αναπληρωτής του Πρωθυπουργού απέφυγε επιμελώς - αν και προκλήθηκε από τον Κ. Μητσοτάκη - να προσδιορίσει σαφώς την καταληκτική ημερομηνία της οριστικής λύσης και αναλύθηκε σε νομικές αναλύσεις. Σε αντίθεση προς τον Κ. Σημίτη προχθές και τον Γ. Αρσένη χθες, που ανέφεραν ξεκάθαρα ότι μέσα στον Ιανουάριο θα εκλεγεί νέος πρωθυπουργός. Είναι χαρακτηριστικό ότι ο Γ. Αρσένης, ο οποίος έκανε μια δυναμική

εμφάνιση, επικαλέστηκε την κοινή γνώμη, η οποία, όπως είπε, απαιτεί εκλογή νέου πρωθυπουργού από την Κοινοβουλευτική Ομάδα του ΠΑΣΟΚ. Αλλά αν οι προϋποθέσεις των δυο

υποψήφιων πρωθυπουργών συνέβαλαν στη δημόσια δέσμευσή τους να μην υπάρξει πιασινύρισμα, η παρέμβαση του Δ. Κρεμαστινός, και κυρίως η κατακλείδα της ομιλίας του, γέννησε τη μεγαλύτερη αισιοδοξία. Απια; Η βεβαιότητα που εξέφρασε ότι ο Α. Παπανδρέου «τις προσεχείς μέρες θα πράξει όπως πάντα το καθήκον του» και «με το κόμμα και τους συνεργάτες του θα πάρει, όπως πάντα, τις σωστές αποφάσεις, λαμβάνοντας υπόψη την κατάσταση της υγείας του και υπηρέτώντας κατά κύριο λόγο το συμφέρον της χώρας και της δημοκρατίας». Η θέση αυτή σε συνδυασμό με την ξεκάθαρη δήλωσή του ότι ο Πρωθυπουργός χρειάζεται τουλάχιστον δύο μήνες για αποθεραπεία - εάν στο μεταξύ δεν υπάρξουν επιπλοκές - ερμηνεύθηκε ως διάθεση του Α. Παπανδρέου να παραιτηθεί. Το αισιόδοξο αυτό μήνυμα έβλεπαν να ενισχύεται από τις πληροφορίες που διέρρεε το περιβάλλον του υπουργού, σύμφωνα με τις οποίες ο κ. Κρεμαστινός είχε ενημερώσει τον Πρωθυπουργό ότι επρόκειτο να μιλήσει στη Βουλή για το επίμαχο ζήτημα της υγείας του. Ωστόσο υπήρξαν και ορισμένοι... καχύποπτοι που εξέλαβαν τη δήλωση του Δ. Κρεμαστινός ως προσωπική προσπάθεια να διασφαλίσει τη δική του θέση στις προγραμματικές εξελίξεις και να πάρει τις αποστάσεις του από τη Δήμητρα Λιάνη και δόους μιλούν εν ονόματι της. Αλλά διάθεση να αποστασιοποιηθεί από τη Δ. Λιάνη και τους συν αυτό φαίνεται πως έδειξε και ο Γ. Αρσένης. Αν αποδίδουν σωστά την αληθινή του βούληση βουλευτές που βρίσκονται στο περιβάλλον του και έλεγαν ότι όταν ο υπουργός Αμυνας μιλούσε για «αντίληψη στρουθοκαμηλισμού» εννοούσε τους προεδρικούς, ενώ όταν αναφερόταν σε «κρίσιμα διλήμματα που οδηγούν σε ένα μικρό ΠΑΣΟΚ», έδειχνε τον ανταγωνισμό στην «κούρσα της διαδοχής» Κ. Σημίτη. Συνολικά η χθεσινή, τρίτη συνεδρίαση, έλειψε αισιόδοξα για το ΠΑΣΟΚ μια και δεν ακούστηκε καμία ρωπή από την πλευρά των λεγόμενων προεδρικών.

ΝΤΟΡΑ ΝΤΑΪΛΙΑΝΑ

ΣΤΑ ΠΙΣΩ ΕΔΡΑΝΑ

■Εσπευσε

Δεν ήθελε να χάσει την ομιλία του Δ. Κρεμαστινός ο Αντ. Λιβάνης. Και, μόλις ενημερώθηκε πως ο υπουργός Υγείας επρόκειτο να ανέβει στο βήμα, έβγαλε βιαστικά από το γραφείο του κατευθυνόμενος προς την αίθουσα συνεδριάσεων. Δεν έκρυψε, μάλιστα, ότι επιθυμούσε σφόδρα να τον ακούσει. Το δήλωσε ξεκάθαρα στους δημοσιογράφους που συνάντησε στο καφενείο της Βουλής. Όπως ήταν φυσικό, όλοι μαζί έτρεξαν να ακούσουν. Τι ήταν αυτό, άραγε, που έκανε τον Αντ. Λιβάνη να μην θέλει να χάσει την ομιλία του Δ. Κρεμαστινός;

■Πολύ φιλικά...

Στο καφενείο της Βουλής, τα έλεγαν πολύ φιλικά, για αρκετή ώρα ο Κ. Μητσοτάκης με τον Β. Γιαννόπουλο, παρουσία της Ντόρας Μπακογιάννη, του πρώην προέδρου της Βουλής Αθ. Τσαλδάρη και ορισμένων ακόμα βουλευτών της Ν.Δ. Θέμα συζήτησης, ποιο άλλο; Η υγεία του Πρωθυπουργού και οι εξελίξεις στο ΠΑΣΟΚ; Απ' ότι μάθαμε, κοινή ήταν η διαπίστωση της παρέας ότι του άξιζε καλύτερο τέλος του Ανδρέα Παπανδρέου. Ο Κ. Μητσοτάκης, το άφησε, άλλωστε, σαφώς να εννοηθεί και στην παρέμβαση του στην αίθουσα συνεδριάσεων, όταν είπε ότι «επί σαράντα χρόνια υπήρξαν με τον Ανδρέα Παπανδρέου αντίπαλοι, αλλά κανείς δεν μπορεί να αρνηθεί ότι έπαιξε επί σαράντα ολόκληρα χρόνια ρόλο σημαντικό

και πολλές φορές αποφασιστικό στην πολιτική ζωή του τόπου».

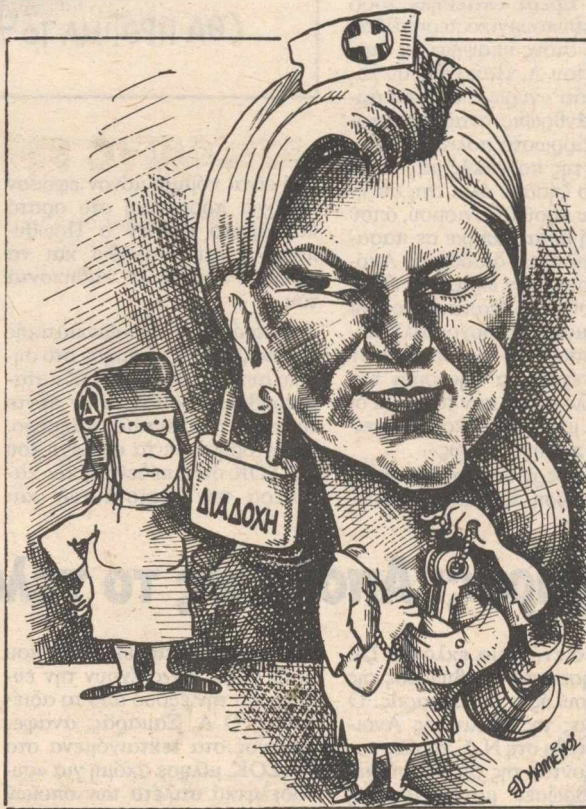
■Φόβοι για Πρόεδρο

Η πληροφορία ότι ο Α. Παπανδρέου ζήτησε να δει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλο αποτέλεσε το κυρίαρχο θέμα στα «πγαδάκια» μεταξύ των βουλευτών χθες. Και οι ερμηνείες ήταν πολλές. Πάντως, κοινή ήταν η διαπίστωση ότι, αν πράγματι υπάρχε τέτοιο αίτημα του Πρωθυπουργού, ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας θα πρέπει να επιδιώξει, πριν πάει να συναντήσει τον Πρωθυπουργό, να ζητήσει επίσημα από την κυβέρνηση να του μεταφέρει αυτό το αίτημα. Με άλλα λόγια, ο φόβος να θελήσει η Δήμητρα να εμπλέξει και τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας σε κάποια παιχνίδια της, είναι μάλλον φανερός.

■Συγκινημένους

Συγκινημένους αλλά και εντυπωσιασμένους επέστρεψε από το Παρίσι ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ Χρ. Ροκάφυλλος, καθώς, εντελώς αναπάντεχα, είχε την ευκαιρία να δει τον νεκρό Φρανσουά Μιτερράν. Βρισκόταν στο Παρίσι ο πρώην υπουργός και πρώην πρεσβευτής στη γαλλική πρωτεύουσα και δεν έχασε την ευκαιρία να αποτίσει φόρο τιμής στο σοσιαλιστή ηγέτη. Πήγε, λοιπόν, να προσκυνήσει, όπως κατομιμύρια Γάλλοι, αλλά, όταν δήλωσε την ιδιότητά του, τον οδήγησαν σε ένα δωμάτιο, όπου βρέθηκε μπροστά στη σορό του Γάλλου προέδρου.

NT.NT.

Του ΔΙΟΤΕΝΗ ΚΑΜΕΝΟΥ

40%

ROSSI

medialtel ΟΛΟ ΤΟ 24 ΩΡΟ
ΤΑ ΠΙΟ ΠΑΡΑΣΞΕΝΑ ΔΕΝΤΟ ΚΟΣΜΟ
ΟΤΙ ΔΕΝ ΑΚΟΥΞΑΤΕ ΚΑΙ ΔΕΝ ΜΑΘΑΤΕ
ΜΟΝΟ ΜΕ 36 ΔΡΧ/15"
090.232.077

ΧΡΩΣΤΑΜΕ 30 ΤΡΙΣ., ΑΛΛΑ...

Κάθε οικογένεια χρωστά 12 εκατομμύρια δραχμές, κάθε παιδί που γεννιέται είναι χρεωμένο με αρκετά εκατομμύρια. «Δανειζόμαστε από τα παιδιά μας» η ρήση με την οποία ξεκινά την πολύ ενδιαφέρουσα έρευνα του ο συνάδελφος Γ. Χ. Παπαγεωργίου. Οικονομολόγοι καταθέτουν τις

ΕΝ ΔΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

απόψεις τους, μαζί με πολλά στοιχεία, για τη βόμβα του δημόσιου χρέους που ξεπερνά τα 30 τρις. (αλήθεια τώρα που και τα δισ. έγιναν... πετσετάκια πώς μπορεί να γράψει κανείς με αριθμό τα τρισεκατομμύρια;) και απειλεί όλα τα άλλα με γέγνη της οικονομίας. Το κράτος είναι εμφανώς πτωχό και προσπαθεί να επιβιώσει κόβοντας δαπάνες για όλους όσοι δεν έχουν τρόπους αντίδρασης (άτομα με ειδικές ανάγκες, γέροντες κ.λπ.). Αντίθετα

και παρά τις... οφειλές όλων, πολλοί κάτοικοί του δεν φαίνεται να είναι ούτε τόσο φτωχοί, ούτε αναξιοπαθούντες. Τα στοιχεία που ακολουθούν λένε πολλά. Πάνω από εκατόν είκοσι δισ. άφησαν στα καζίνα -τα ιδιωτικά λειτουργούν λίγους μήνες- χιλιάδες λάτρεις του τζόγου το 1995. Προϊόντα της παραοικονομίας και της φοροδιαφυγής τα περισσότερα από τα πεντοχίλιάρια και τα δεκαχίλιάρια που... εξαφάνισαν ρουλέτες και χαρτοπαίγνια. Πάνω από διακόσια δισ.... κατατέθηκαν στο Ξυστό. (Ξύναμε που ξύναμε διάφορα, μπήκε κι αυτό το ξύσιμο στη ζωή μας). Δεκάδες δισεκατομμύρια στα λαχεία και τα ΠΡΟ-ΠΟ.

Συμπέρασμα; Ένας και μοναδικός τρόπος υπάρχει σε τούτη τη χώρα για να εισπραχθούν από το Δημόσιο αυτά που έπρεπε να εισπραχθούν προ πολλού. Να καθιερωθούν ειδικά ξυστά λαχεία και ειδικοί... κουλοχέρηδες υπέρ δημοσίου χρέους. Ο κερδίζων στο ξυστό θα έχει τη δυνατότητα, πέρα από τα χρήματα που θα εισπράττει, να μπορεί να έχει τηλεφωνική συνομιλία με τους οικονομικούς υπουργούς. Ο κερδίζων στους «κουλοχέρηδες» που θα τοποθετηθούν σ' όλα τα καζίνο, θα βλέπει στην οθόνη τους, τους ίδιους υπουργούς και θα πράττουν ανάλογα. Ο υπογράφων είναι σίγουρος ότι η επιτυχία των παιγνιδιών αυτών θα ξεπεράσει κάθε προηγούμενο. Ο συνδυασμός τζόγου και φτυσίματος, όπως και να το κάνουμε, βρίσκεται στο αίμα μας και πουλάει με το παραπάνω.

ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΑΜΗΛΑΛΗΣ

ΕΝΩ ο Μητσοτάκης συμφώνησε με την «Ε» για «νόμο με άρθρο μόνο»...

Εβερτ κατά διαδόχων και περιβαλλόντος

Επίθεση στο πρωθυπουργικό περιβάλλον, αλλά και στους υποψηφίους διαδόχους του Α. Παπανδρέου εξαπέλυσε ο Μ. Εβερτ, επαναλαμβάνοντας και στη Βουλή την πρότασή του για άμεση διενέργεια εκλογών.

Μιλώντας στο γνωστό πλαίσιο των θέσεων που έχει εκφράσει εκτός Κοινοβουλίου, ο πρόεδρος της Ν.Δ. εκτίμησε ότι «η παράταση της κρίσης δεν έκανε ζημιά μόνο στον τόπο, αλλά και στο ίδιο το ΠΑΣΟΚ και τον Πρωθυπουργό». «Θα του άξιζε, είπε, ένα καλύτερο τέλος και έχετε την ευθύνη γι' αυτό».

Ο κ. Εβερτ επιτέθηκε τόσο στο πρωθυπουργικό περιβάλλον όσο και στους υποψηφίους διαδόχους του Α. Παπανδρέου λέγοντας ότι «γύρω από έναν άρρωστο άνθρωπο αναδεικνύεται το πιο άρρωστο πολιτικό περιβάλλον της πολιτικής μας Ιστορίας. Το ζήσαμε όλοι στη συζήτηση του προϋπολογισμού, όπου η Βουλή μετατράπηκε σε πασαρέλα επιδόσεων διαδόχων. Ακόμη και αυτή την ώρα, που έδινε μάχη ζωής ο κ. Παπανδρέου, οι εν αναμονή διάδοχοι αλληλοσπαράσσονταν, για να έλθουν στη συνέχεια να ψηφίσουν τον προϋπολογισμό, σαν τάχα και οι ίδιοι να μην είχαν ακούσει τι είχαν πει προηγουμένως».

Ο κ. Εβερτ υποστήριξε ότι η αναπλήρωση του Πρωθυπου-

ΤΟΥ ΔΙΟΓΕΝΗ ΚΑΜΕΝΟΥ

γού είναι νόμιμη μόνον εφόσον υπάρχει προοπτική στο ορατό και άμεσο μέλλον ο Πρωθυπουργός να αναλάβει και να ασκήσει πλήρως τα καθήκοντά του.

Ο πρόεδρος της αξιωματικής αντιπολίτευσης εκτίμησε στο σημείο αυτό ότι στο ΠΑΣΟΚ καταμετρήθηκαν τουλάχιστον πέντε τάσεις το τελευταίο τριήμερο. Κατηγόρησε δε τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ ότι απεδείχθησαν κατώτερα των περιστάσεων και

επέδειξαν σε όλο αυτό το διάστημα «κρυψινοία, καχυποψία και βυζαντινολογία». «Ακούσαμε, είπε, κάποιους να καταγγέλλουν πραξικοπήματα. Και άλλους να αποκαλύπτουν προθέσεις εκτροπής. Όμως τολμηρές κινήσεις δεν συναντάμε».

Ο Μητσοτάκης

Την ανάγκη εκλογής νέου πρωθυπουργού, το αργότερο έως τις 31 Ιανουαρίου επισήμανε ο επίτιμος πρόεδρος της Ν.Δ.

Κ. Μητσοτάκης, ζητώντας παραλλήλως να προχωρήσουν με ταχύτατο ρυθμό οι διαδικασίες αναθεώρησης του Συντάγματος, «η ανάγκη της οποίας προέκυψε ανάγλυφη και μέσα από τις αδυναμίες και τις ασάφειες που διαπιστώσαμε τις τελευταίες πενήντα ημέρες».

Ο Κ. Μητσοτάκης εξέφρασε ακόμη το φόβο ότι η διαιώνιση του προβλήματος θα οδηγήσει αναπόφευκτα στη διάλυση του ΠΑΣΟΚ και τόνισε ότι κάτι τέτοιο δεν τον επιθυμεί, γιατί η χώρα χρειάζεται ένα σταθερό πολιτικό πλαίσιο, το οποίο θα επιτρέψει την ομαλή εναλλαγή στην εξουσία ισχυρών κομμάτων και ισχυρών κυβερνήσεων.

Και πρότείνει να συμφωνήσουν οι 300 της Βουλής στην πρόταση που διατύπωσε η «Ε» να ψηφιστεί νόμος από τη Βουλή με ένα μόνο άρθρο, που θα δίνει τη λύση στο πρόβλημα, αν και τη χαρακτήρισε «κοινοβουλευτικά αδόκιμη».

Αναφερόμενος προσωπικά στον Α. Παπανδρέου σημείωσε το γεγονός ότι υπήρξαν πολιτικοί αντίπαλοι επί 40 χρόνια, αλλά και το ότι διαφωνούσε και εξακολουθεί να διαφωνεί με την πολιτική του. Παραδέχθηκε ότι ο Πρωθυπουργός έπαιξε σημαντικό και αποφασιστικό ρόλο στην πολιτική μας ζωή και κάλεσε τους βουλευτές του ΠΑΣΟΚ να τον «προστατεύσουν και να του επιτρέψουν να τερματίσει με αξιοπρέπεια τον πολιτικό του βίο».

Σαμαράς: Αποχή ως το τέλος της ανωμαλίας

Τη διενέργεια εκλογών ζήτησε από τον βήματος της Βουλής ο Α. Σαμαράς. Ο πρόεδρος της Πολιτικής Ανοιξης επετέθη στη Ν.Δ. κυρίως καταλογίζοντάς της ότι «αδυνατεί να αρθρώσει μια αξιόπιστη εναλλακτική λύση». Αλλά από τα πυρά του δεν ξέφυγαν και τα στελέχη του ΠΑΣΟΚ, στα οποία καταλόγισε έλλειψη θάρρους και αίσθησης καθήκοντος, κρυφές συναλλαγές και καιροσκο-

πικές εκτιμήσεις εκείνων που κατά κύριο λόγο έχουν την ευθύνη για την έξοδο από το αδιέξοδο». Ο Α. Σαμαράς, αναφερόμενος στα τεκταινόμενα στο ΠΑΣΟΚ, μίλησε ακόμη για «συναδελφικά σιλιέτα των οποίων το σφύριγμα ακούστηκε στη διάρκεια του τελευταίου τριήμερου στο Κοινοβούλιο». Αλλά έκανε λόγο και για «κωμικοτραγικές σκηνές μέσα κι έξω από το «Ωνάσειο», που θίγουν το δημό-

σιο αίσθημα και προσβάλλουν την ίδια την προσωπικότητα και την ιστορία του ανήμωρου να αντιδράσει Πρωθυπουργού, που ο καθένας τον μεταχειρίζεται όπως τον βολεύει».

Τη Ν.Δ. κατηγορήσε ότι με την πρόταση μομφής αυτή τη χρονική στιγμή θα επιτύχει μόνο τη συσπείρωση των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ και κατά συνέπεια την παράταση ζωής στο σημερινό καθεστώς της πολιτικής ανω-

μαλίας. Ο πρόεδρος της «Ανοιξης» επανέλαβε ότι το κόμμα του θα απέχει από τις συνεδριάσεις του Κοινοβουλίου «έως ότου αρθεί το καθεστώς της σημερινής πολιτικής ανωμαλίας». Και σ' αυτό το σημείο διευκρίνισε ότι το αίτημα της «Ανοιξης» προς τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας να παραιτηθεί δεν ήταν να το πράξει άμεσα, αλλά «να καθορίσει ο ίδιος το χρόνο πέρας του οποίου θα έχουν εκλείψει οι προϋποθέσεις ομαλής άσκησης των συνταγματικών του καθηκόντων».

ΧΥΤΗΡΗΣ: ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΗ Η ΓΝΩΜΗ ΤΟΥ ΑΝΔΡΕΑ

«ΕΙΝΑΙ βαρύνουσα η άποψη του Πρωθυπουργού και απαραίτητη», δήλωσε χθες ο υπουργός Τύπου Τηλ. Χυτήρης. Και δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο να μετατεθεί η ημερομηνία σύγκλησης της Κεντρικής Επιτροπής του ΠΑΣΟΚ.

— Εξαρτάται από την ίδια την Κ.Ε., αν χρειασθεί, να ξανασυνέλθει, είπε, εξαρτάται και από το Ε.Γ. Και ασφαλώς έχει λόγο ο πρόεδρος, διότι ο κ. Παπανδρέου είναι το κορυφαίο όργανο του κινήματος. Ο Τηλ. Χυτήρης απέφυγε επιμελώς να αναφερθεί πάλι στα περί «εκτροπής».

— Να μην επανερχόμαστε στα ίδια, είπε. Είπε ότι «είναι γεγονός το ότι υπάρχει ένα πρόβλημα από την ασθένεια του Πρωθυπουργού», αλλά απέφυγε να πει αν θα βγει από το «Ωνάσειο» ως τις 20 Ιανουαρίου. «Δεν το γνωρίζω. Μου θέτετε ερώτημα ιατρικής και μόνον υφής. Εύχομαι να βγει από το νοσοκομείο το συντομότερο δυνατό και να είναι καλά στην υγεία του». Δημοσιογράφος: Άλλες φορές μάς είχατε πει όμως... ΧΥΤΗΡΗΣ:

«Εξέφρασα μια φορά την ελπίδα μου αν τα πράγματα πήγαιναν καλά. Τα πράγματα δεν πήγαν καλά, διότι είχαμε λοιμώξεις». Ο Τηλ. Χυτήρης, που ρωτήθηκε για την πρόταση της «Ε» με το κύριο άρθρο της χθες, για να λυθεί μέσω νομοθετικής ρύθμισης από τη Βουλή το θέμα, απάντησε ότι για την πορεία των εξελίξεων θα συζητήσει στις 20 Ιανουαρίου η Κ.Ε.

mediatel

ΤΗΛΕΦΩΝΗΣΤΕ
ΤΩΡΑ
ΚΑΙ ΚΕΡΔΙΣΤΕ!!!

36 ΔΡΧ/15"

090.232.314

ΖΗΤΗΣΕ χθες να τον δει και σύμφωνα με εκτιμήσεις ίσως θέλει να συζητήσει την παραίτησή του

Ξαφνική πολιτική κίνηση Ανδρέα προς τον Πρόεδρο

Νέα διάσταση φαίνεται να προσλαμβάνουν οι πολιτικές εξελίξεις μετά την επιθυμία, την οποία εξέφρασε χθες ο πρωθυπουργός Α. Παπανδρέου, να συναντηθεί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλο.

Περίπου ένα τέταρτο της ώρας πριν από τα μεσάνυχτα χθες το βράδυ, ο υπουργός Τύπου Τηλ. Κυτήρης απαντώντας σε σχετική ερώτηση δημοσιογράφων δήλωσε:

«Ο πρωθυπουργός κ. Ανδρέας Γ. Παπανδρέου εξέφρασε, πράγματι, σήμερα την επιθυμία να συναντηθεί εν ευθέτω χρόνω με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κωνσταντίνο Στεφανόπουλο».

Είναι η πρώτη πολιτική κίνηση του Πρωθυπουργού και μάλιστα προς τον ανώτατο άρχοντα της χώρας στις 52 ημέρες που βρίσκεται στην εντατική μονάδα του «Ωνασείου».

Δεν έγιναν γνωστοί οι λόγοι για τους οποίους ζήτησε τη συνάντησή αυτή ο Α. Παπανδρέου. Δεν αποκλείεται όμως να θέλει να δώσει την οριστική λύση του πολιτικού προβλήματος με την παραίτησή του, την οποία θα θελήσει να ανακοινώσει στον Πρόεδρο της Δημοκρατίας. Αυτό το ενδεχόμενο μπορεί να συνδυαστεί και με την εντύπωση, την οποία άφησε χθες με την ομιλία του στη Βουλή ο προσωπικός για-

τρός του Πρωθυπουργού και υπουργός Υγείας Δημ. Κρεμαστινός, αλλά και με τις ομιλίες του υπουργού Παιδείας και γιου του Γ. Παπανδρέου και του αναπληρωτή πρωθυπουργού Α. Τσοχατζόπουλου.

Συνεργάτης του Πρωθυπουργού, που ρωτήθηκε για τους λόγους της συνάντησης απάντησε: «Θέλει να συζητήσει μαζί του». Δεν απέκλεισε το ενδεχόμενο παραίτησης, αλλά είπε πως δεν προκύπτει.

— Δεν θεωρώ ότι έχει κάνει τον πλήρη κύκλο των συζητήσεων, τις οποίες θα θεωρούντο απαραίτητες για να σχηματίσει πλήρη εικόνα, είπε. Μαζεύει από διάφορους διάφορα και είναι πρόωρο να πει κανείς αυτό ή εκείνο.

Δεν είχε φθάσει το αίτημα

Ως τις 10 χθες το βράδυ δεν είχε φθάσει στην Προεδρία της Δημοκρατίας η επιθυμία του Πρωθυπουργού, ανέφεραν πληροφορίες.

Νωρίτερα είχαν κυκλοφορήσει σχετικές φήμες.

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας ρωτήθηκε για τις φήμες χθες περί τις 8 το βράδυ, κατά τη διάρκεια της δεξίωσης που έδωσε προς τιμήν του διπλωματικού σώματος. Και απέφυγε να απαντήσει.

— Μη ρωτάτε τέτοια πράγματα, ακούστηκε να λέει.

Οι φήμες για την επιθυμία του Πρωθυπουργού είχαν διο-

χευθεί νωρίτερα από το «Ωνάσειο», από το περιβάλλον της συζύγου του, στην οποία λέγεται ότι ο Πρωθυπουργός έδειξε τις προθέσεις του.

Η Δήμητρα Λιάνη τού είπε πως ο Κ. Στεφανόπουλος θα απουσιάζει σήμερα στη Γαλλία. Και έτσι πληροφορήθηκε και το θάνατο του Φρανσουά Μιτεράν.

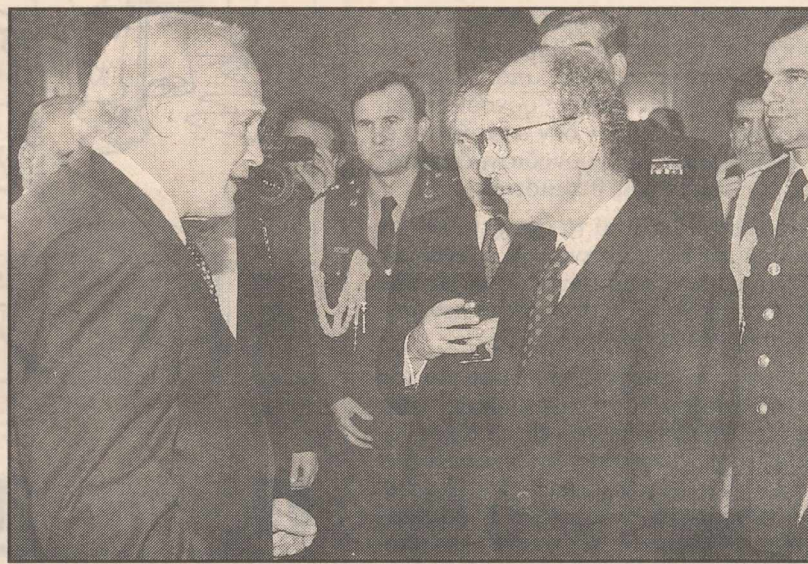
Οι πληροφορίες αναφέρουν ακόμη ότι ο Κ. Στεφανόπουλος σκοπεύει να αναβάλει την προγραμματισμένη για τις 22 Ιανουαρίου επίσκεψή του στο Στρασβούργο (βλ. σελ. 3)

Άλλες πληροφορίες φέρουν το γραμματέα της Κ.Ε. του ΠΑΣΟΚ Κ. Σκανδαλίδη να έχει αναφερθεί από χθες το μεσημέρι στις προθέσεις του Πρωθυπουργού να συναντηθεί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας.

Ο Ακης

Όταν ρωτήθηκε αν το αίτημα του Πρωθυπουργού να συναντηθεί με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας οδηγεί σύντομα σε λύση και στο πρόβλημα της αντικατάστασης, ο Ακης Τσοχατζόπουλος απάντησε:

«Δεν νομίζω ότι μπορεί να βγάλει κανείς οποιοδήποτε συμπέρασμα από το γεγονός αυτό. Πρέπει να αναμένουμε την πραγματοποίηση αυτής της συνάντησης για να δούμε τι τελικά θα βγει».

Ο Κ. Παπούλιας με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κ. Στεφανόπουλο στη χθεσινόβραδυνη δεξίωση

Παπούλιας: Επανεξέταση της απόφασης

Εγγυητής της οποιασδήποτε αλλαγής στην ηγεσία του ΠΑΣΟΚ πρέπει να είναι ο Α. Παπανδρέου, τόνισε και χθες ο Κ. Παπούλιας, ο οποίος ανακοίνωσε ότι θα εκθέσει τις απόψεις του στη συνεδρίαση του Ε.Γ. την Παρασκευή. Σε δηλώσεις του χθες το βράδυ στο Προεδρικό Μέγαρο κατά τη διάρκεια της δεξίωσης προς τιμήν του Διπλωματικού Σώματος (φωτογραφία), ο Κ. Παπούλιας ανέφερε μεταξύ άλλων: «Θα σβήσω "τις φωτιές" την Παρασκευή στο Ε.Γ., όπου θα πω τις απόψεις μου». Ο Κ. Παπούλιας τόνισε ότι το πρόβλημα που υπάρχει έχει δύο σκέλη, ένα ηθικό και ένα πολιτικό. «Οι αποφά-

σεις που είχαμε πάρει ήταν σωστές, με άλλα δεδομένα, τώρα πρέπει να τις επανεξετάσουμε», ανέφερε ο Κ. Παπούλιας και εξήγησε ότι με βάση την κακή κατάσταση της υγείας του Α. Παπανδρέου τον προηγούμενο μήνα, καλώς ελήφθησαν οι αποφάσεις διαδοχής. Όμως, πρόσθεσε, τώρα πρέπει να επανεξετάσουμε τις αποφάσεις αυτές, με δεδομένο ότι τώρα ο Α. Παπανδρέου, με βάση τη βελτίωση της υγείας του μπορεί και πρέπει να ενημερωθεί, και να πάρει μέρος στις διεργασίες διαδοχής. «Έχει σημασία να έχουμε εγγυητή των εξελίξεων τον Α. Παπανδρέου», ανέφερε.

Αντικατάσταση χωρίς αναβολή επιμένει ο γιος του

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ Παιδείας και γιος του Πρωθυπουργού Γιώργος Παπανδρέου θεωρεί ότι θα ήταν λάθος να αναβάλει το ΠΑΣΟΚ τις διαδικασίες για την εκλογή νέου πρωθυπουργού, διαφωνεί με το σενάριο ορισμού αντιπροέδρων και εκφράζει, εμμέσως πλην σαφώς, την επιθυμία του να παραιτηθεί ο πατέρας του από Πρωθυπουργός και να παραμείνει στην προεδρία του ΠΑΣΟΚ.

«Πιστεύω ότι ο ρόλος του στην προεδρία του ΠΑΣΟΚ μπορεί να είναι πολύ σημαντικός. Ηρθε η στιγμή ν' αναλάβει το ρόλο που ο ίδιος είχε προδιαγράψει σε ανύποπτο χρόνο όταν μιλούσε για τη διαδοχή στο ΠΑΣΟΚ. Και αυτό θα του εισηγηθώ» είπε ο υπουργός Παιδείας, μιλώντας χθες το βράδυ στην εκπομπή του Παύλου Τσίμα στο «Μέγαν». Και για να μη μείνει καμιά αμφιβολία για το τι εννοεί, πρόσθεσε: «Η πρότασή μου διασφαλίζει το κύρος του Ανδρέα Παπανδρέου, περιφρουρεί την υγεία του, διασφαλίζει μια προοπτική ενότητας του ΠΑΣΟΚ και την ομαλή πορεία της χώρας».

Ο Γιώργος Παπανδρέου επιτέθηκε,

μάλιστα, στους λεγόμενους προεδρικούς, οι οποίοι με πρώτον τον υπουργό Εξωτερικών Κάρλο Παπούλια ζήτησαν να μην ισχύσει η ημερομηνία 20 Ιανουαρίου για τη συνεδρίαση των οργάνων του ΠΑΣΟΚ. «Δεν μπορώ να καταλάβω γιατί εκφράζουν αυτή την άποψη, η οποία βλάπτει τον Ανδρέα Παπανδρέου. Είναι -τόνισαν- να τον παρουσιάζουν ότι θέλει να κρατήσει την πρωθυπουργική καρέκλα, ενώ ο Ανδρέας Παπανδρέου έχει ταυτίσει τη ζωή του με τους αγώνες για τη δημοκρατία».

Και προειδοποίηση

Ο γιος του Πρωθυπουργού προειδοποίησε όσους επιχειρήσουν να εκμεταλλευτούν τον Ανδρέα Παπανδρέου ότι «θα τον βρουν στο δρόμο τους». Και αναφερόμενος, εμμέσως, στη σύζυγό του Δήμητρα Λιάνη είπε: «Όλοι αυτή τη στιγμή έχουν ευθύνη. Και εκείνοι που έχουν πολιτικό ρόλο και εκείνοι που έχουν προσωπική σχέση με τον Ανδρέα Παπανδρέου. Είναι διαφορετικοί οι ρόλοι τους, όμως όλοι έχουν ιστορική ευθύνη». Ο Γ. Παπαν-

δρέου χαρακτήρισε ασέβεια προς τον Α. Παπανδρέου τη διαδρομή διαλόγων που ο ίδιος φέρεται ότι είχε με τη σύζυγό του και με άλλα πρόσωπα.

Άλλες δηλώσεις

Χτες συνεχίστηκαν οι δηλώσεις στελεχών του ΠΑΣΟΚ γύρω από το επίμαχο θέμα της διαδοχής:

• Ο υπουργός Βιομηχανίας **Αν. Πεπονής** ξεκαθάρισε ότι δεν θα δεχόταν να οριστεί αντιπρόεδρος της κυβέρνησης. «Δεν θα επιτρέψω να με χρησιμοποιήσουν ως εργαλείο αναταραχής στο εσωτερικό του ΠΑΣΟΚ. Ο ορισμός αντιπροέδρων δεν θα ωφελούσε ούτε την κυβέρνηση ούτε την ενότητα του κόμματος» είπε.

• Ο βουλευτής Γ. **Πασχαλίδης** είπε ότι το γεγονός πως 100 βουλευτές ζήτησαν με υπογραφές τη σύγκληση της Κοινοβουλευτικής Ομάδας δείχνει μια αποφασιστικότητα, η οποία είναι αποτέλεσμα μιας δυναμικής που δεν πάει πλέον πίσω».

• Ο Γ. **Κατσιμπάρδης** διαβεβαίωσε ότι είτε με παραίτηση του Πρωθυπουργού είτε χωρίς αυτήν η διαδικασία

εκλογής του νέου πρωθυπουργού θα ξεκινήσει.

• Ο **Θ. Κολιοπάνος** χαρακτήρισε «αδύναμη ανάγκη» την αντικατάσταση του Πρωθυπουργού και προειδοποίησε ότι αν το Εκτελεστικό Γραφείο υπαναχωρήσει ως προς το χρόνο και το περιεχόμενο των αποφάσεων τότε «θα υπογράψει ίσως το πιστοποιητικό πολιτικού θανάτου ενός κόμματος που ενώνει την κεντροαριστερή παράταξη».

• Ο **Π. Κρητικός** εξέφρασε την άποψη ότι «αν ο Α. Παπανδρέου δεν πέσει θύμα μικροεπιρροών θα αποφασίσει με γνώμονα τα συμφέροντα του τόπου και της παράταξης».

• Ο **Α. Κανελλόπουλος** τόνισε ότι «καμία μειοψηφούσα άποψη δεν μπορεί να διασπάσει το ΠΑΣΟΚ».

• Ο υπουργός **Ντ. Τριαρίδης** επισήμανε ότι τα όργανα του ΠΑΣΟΚ «έχουν πάρεθρο μικροεπιρροών να αποφασίσουν με γνώμονα τα συμφέροντα του τόπου και της παράταξης».

• Ο **Α. Κανελλόπουλος** τόνισε ότι «καμία μειοψηφούσα άποψη δεν μπορεί να διασπάσει το ΠΑΣΟΚ».

ΠΑΣΟΚ **Β. Κεδίκογλου**. Τον κατηγορεί ότι «διορίστηκε υπουργός με μοναδικό προσόν τη σχέση ιατρού προς ασθενή που είχε με τον Πρωθυπουργό», ότι χρησιμοποιεί τους καθηγητές του Ωνασείου για να τον ψηφίσουν ως τακτικό καθηγητή και του αποδίδει ευθύνες για το γεγονός ότι Α. Παπανδρέου έχασε τον τελευταίο καιρό 20 κιλά.

Και οργανώσεις

Άλλες δύο οργανώσεις του ΠΑΣΟΚ υποστήριξαν χθες την απόφαση του Εκτελεστικού Γραφείου για οριστική λύση του πολιτικού προβλήματος. Η Νομαρχιακή Επιτροπή Δωδεκανήσου διαπίστωσε ότι ο Α. Παπανδρέου «εξάντλησε τον πολιτικό του κύκλο» και ζήτησε η Κοινοβουλευτική Ομάδα να εκλέξει το νέο πρωθυπουργό και η Κεντρική Επιτροπή να ορίσει τη διεξαγωγή του συνεδρίου εντός έξι μηνών. Και η Νομαρχιακή Επιτροπή Αχαΐας ζήτησε σεβασμό στον Α. Παπανδρέου και παράλληλα «οριστική επίλυση του οξέυατου προβλήματος που δημιουργεί η ασθένειά του».

Διαβάζοντας Θουκυδίδη

«Ακόμα και το συνηθισμένο νόημα που είχαν οι λέξεις για τις πράξεις το άλλαξαν όπως άρεσε τον καθενός»... (Θουκυδίδου Ιστορία Γ' 82,4).

• Την αντικατάσταση, την εκλογή νέου πρωθυπουργού, τη λένε... καθαίρεση (Κουλούρης). Λέξη από την εκκλησιαστική ορολογία επί εκπτώσεως επισκόπου λόγω αξιοποιούν πράξεως.

• Την επιβάρυνση της υγείας του, λόγω εμφανίσεως ταχέως αναπαράγομένου αιμορραγικού εξιδρώματος στην ήδη εγκατεστημένη βαριά κλινική εικόνα της πλήρους ανεπάρκειας των ζωτικών του οργάνων, τη λένε... βελτίωση της υγείας του (Παπουλίας).

• Την πλειοψηφία των μελών της Κ.Ο. που ζητούν την αντικατάσταση, την αντιλαμβάνονται και την αποκαλούν... μειοψηφία (Βενιζέλος).

• Την «έκ-λειψη» του πολιτικού άστρου δεν τη βλέπουν, αρνούμενοι το διαχωρισμό του πρωθυπουργικού ρόλου που «εκ-λείπει», από τη βιολογική του ύπαρξη που δεν «εκ-λείπει» χάρις στη βιοϊατρική τεχνολογία. (Κατοίφρας: «Όσο αναπνέει δεν θα δειτε Θεού πρόσωπο»).

Εν ονόματί του... Αυτός ο χαρισματικός, ο εκλεγμένος ηγέτης μεταμορφώνεται από τους παραπάνω υπουργούς του σε ένα είδος αναντικατάστατου... Σαλαζάρ, Φράνκο, Σομόζα... Δεν είναι άδικο; Αυτός τους επέλεξε...

BAR

Κι εκείνος κούνησε με πολύ νόημα το κεφάλι του...

Γ.ΚΑΡ.

Ευτυχείτε

Καλή ήταν, προχθές το βράδυ, στην τηλεόραση η Βάσω Παπανδρέου. Καλή και στην εμφάνιση και στο λόγο.

Και είπε αυτά, τα πολύ απλά, που όλοι σκεπτόμαστε. Δεν είναι, δηλαδή, θέμα του βαρέως ασθενούντος Α. Παπανδρέου η διαδοχή του, αλλά όλων των άλλων του ΠΑΣΟΚ.

Αν, μάλιστα, συνδυάσετε κι αυτή την άσφογη παρουσία της Βάσως με την τύχη της, την παραμονή της Πρωτοχρονιάς, όπου και της έπεσε το φλουρί ανάμεσα σε πολλούς καλεσμένους σε φιλικό σπίτι, τότε πολλά μπορούν να συμβούν.

Εμείς, πάντως, της ευχηθήκαμε προσωπική ευτυχία.

Άλλοι, της είπαν ευχές για το πολιτικό μέλλον της. Γιατί όχι και τα δύο. Αν γίνεται...

Α.Π.

Μίστερ Θάτσερ

«Νιώθω σαν μίστερ Θάτσερ!», σχολίασε χθες ο Μ. Εβερτ κατά την παρουσίαση του βιβλίου «Λέσβος η Αιοιική», με υπέροχες φωτογραφίες της συζύγου του Λίζας. Και εννοούσε, προφανώς, πως την ώρα εκείνη τα φώτα της δημοσιότητας είχαν στραφεί σε κείνη και όχι στον ίδιο. Όμως ο αρχηγός της Ν.Δ. δεν παρέλειψε και τις μπηχτές: «Νιώθω χαρά γιατί έχω μια γυναίκα δημιουργική. Δεν ασχολείται με άλλα θέματα», είπε, κάνοντας ευκόλως κατανοητό τι εννοούσε. Κάτι που δεν συνέβη με (δεν έγινε κατανοητή δηλαδή) μια άλλη απάντησή του, όταν ρωτήθηκε αν βλέπει διάσπαση του ΠΑΣΟΚ: «Το βιβλίο μιλά για σύνθεση και όχι για διάσπαση», είπε. Δύσκολα μας βάζει...

Γ.ΠΑΝ.

Συνταξιδιώτες

Κ. Στεφανόπουλος, Α. Τσοχατζόπουλος και Κ. Μητσοτάκης θα συνταξιδεύσουν σήμερα με το πρωθυπουργικό αεροπλάνο «Φάλκον» με προορισμό τη Γαλλία και σκοπό την παρουσία τους στην κηδεία του Φρανσουά Μιτεράν. Ο πρώτος ως Πρόεδρος της Δημοκρατίας και οι δεύτεροι ως εκπρόσωποι της κυβέρνησης και της Ν.Δ. αντίστοιχα, θα έχουν την ευκαιρία να τα πουν από κοντά για αρκετές ώρες. Και σίγουρα δεν θα μιλήσουν μόνο για το σημαντικό ρόλο του εκλιπόντος Γάλ-

λου πολιτικού, αλλά θα επεκταθούν και στα εντός των τειχών...

Γ.ΠΑΝ.

Ισότητα νεφρών

Τρία ολοκαίνουργια μηχανήματα που έλαχαν στο «ΑΧΕΠΑ» Θεσσαλονίκης, δωρεά εταιρειών ιατρικού εξοπλισμού –για διαφημιστικούς τους σκοπούς βέβαια, αλλά ταυτόχρονα και «μάννα εξ ουρανού» για τους ταλαιπωρημένους νεφροπαθείς– δεν έχουν ακόμη μπει στην πρίζα. Ο λόγος: Ο τάδε δεν ενημέρωσε τον δείνα και ο μεν δεν πρόλαβε να στείλει «εκείνο» το έγγραφο στον τάδε και το τάδε συμβούλιο δεν συνήλθε ακόμη και... και... (βλ. γραφειοκρατία)...

Αποτέλεσμα; Οι νεφροπαθείς του «ΑΧΕΠΑ», που εδώ και μήνες φωνάζουν για την ακαταλληλότητα των μηχανημάτων, συνεχίζουν να τραβάνε το δικό τους Γολγοθά, «γρραμμένοι» στην κυριολεξία από τους αρμόδιους... και όλα αυτά τη στιγμή που όλοι οι Έλληνες έχουν μάθει πλέον καλά τι σημαίνει αιμοκάθαρση και μονάδα τεχνητού νεφρού.

Φυσικά όλοι οι Έλληνες πολίτες είναι ίσοι... μόνο που κάποιοι που είναι πιο ίσοι ανέχονται καλύτερα την αιμοκάθαρση, ενώ κάποιοι άλλοι λιγότερο ίσοι... ίσα που την ανέχονται...

Δ. ΡΟΥΤΣ.

Του ΔΙΟΓΕΝΗ ΚΑΜΕΝΟΥ

! Θα παραιτηθεί ο Ανδρέας. Θα παραιτηθεί ο Ανδρέας. Θα παραιτηθεί ο Ανδρέας. Συγγνώμη για την επανάληψη, αλλά δεν υπάρχει άλλος τρόπος για ν' αρχίσουμε να το πιστεύουμε...

Κ.Ξ.

Του ΝΙΚΟΥ ΚΙΑΟΥ

Η έκλειψη, το όχημα και οι παγίδες μας

κόμμα. Στο Βορρά εξελίσσεται η πιο φιλόδοξη ειρηνευτική επιχείρηση της Ευρώπης στα Βαλκάνια.

Η ιδιαίτερη σχέση της Ελλάδας με τη Σερβία και η νέα κατανόηση που υφίσταται με τη «Μακεδονία» θα μπορούσε να την καταστήσει διπλωματικό παίκτη-κλειδί στην περιοχή (...) ενώ αργότερα μέσα στο χρόνο, η Ευρωπαϊκή Ένωση θα συγκαλέσει ένα συνταγματικό συνέδριο, που θα προσδιορίσει τους κοινούς στόχους πολιτικής για την υπόλοιπη δεκαετία...

Και η Ελλάδα, απύουσα. Βέβαια δεν είναι μόνον τώρα απύουσα, αφού δεν είχε να δείξει συγκεκριμένη πολιτική στη Βαλκανική, ώστε να παρέμβει και να επιβάλει την παρουσία της ως μόνη αυτή εκπρόσωπος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ως μόνη αυτή μέλος του ΝΑΤΟ, ως μόνη αυτή με σταθερό πολιτικό δημοκρατικό καθεστώς. Φευ, παγιδευμένη στη «Μακεδονική»-Σκοπιανή αδιέξοδη πολιτική της επέτρεψε σε κάθε άλλον γείτονα ή μακράν ευρισκόμενο να ασκεί πολιτική στην περιοχή, να παρεμβαίνει και να επηρεάζει καταστάσεις.

Ειρωνεία! Αρχίζουν σήμερα στη Νέα Υόρκη οι διαπραγματεύσεις με την ΠΓΔ της Μακεδονίας για το όνομα. Πόσοι στην κυβέρνηση και πόσα κομματικά στελέχη του ΠΑΣΟΚ, αλλά και των άλλων κομμάτων, κυρίως αυτοί που σήκωσαν τη σημαία της «εθνικής καθαρότητας», το γνωρίζουν έτσι;

Παγιδευμένες τώρα η κυβέρνηση και η ηγεσία του ΠΑΣΟΚ στο δίλημμα και στις ερμηνείες του εάν «εκλείψει» και κυρίως παγιδευμένες στην κούρσα της διαδοχής, εμφανίζουν τη χώρα ακόμη περισσότερο απύουσα. Και «τρέχουν» πίσω από «αποφάσεις» του Ε.Γ. και μεταξύ των συγκρούσεων των διαφόρων κέντρων, τα οποία αναπτύσσονται και συγκροτούνται, ανεξαρτήτως της πορείας των εξελίξεων σ' αυτήν τη φάση, «τρέχουν» να προλάβουν και να ερμηνεύουν το περίφημο «πολιτικό πλαίσιο», το οποίο θα χαράξει η Κεντρική Επιτροπή στις 20 και 21 Ιανουαρίου χωρίς ουδείς να εξηγεί σε απλά ελληνικά τι

σημαίνει αυτό το «πολιτικό πλαίσιο», όταν οι πάντες γνωρίζουν ότι αναφέρονται στον νέο πρωθυπουργό, «τρέχουν» πίσω από την «οριστική λύση», την οποία ουδείς τολμά να πει με το όνομά της, ότι δηλαδή πρόκειται για την αντικατάσταση του Πρωθυπουργού.

Μόνο η ανάγνωση της απάντησης, που έστειλαν οι γιατροί στον Μ. Εβερτ αρκεί για να αντιληφθεί κανείς τη σοβαρότητα και την κρισιμότητα της κατάστασης της υγείας του Πρωθυπουργού και να συμπεράνει αβίαστα αν μπορεί ή όχι να συνεχίσει να ασκεί τα καθήκοντά του. Το πρόβλημα είναι καθαρά πολιτικό και ευτυχώς κάποτε το διέγινωσε το Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ. Από τη διάγνωση όμως ως τη θεραπεία είναι μακρύς ο δρόμος και παρεμβάλλονται πολλοί παράγοντες. Όσο κι αν μιλούν κάποιοι αρμόδιοι (!) για βελτίωση της κατάστασης της υγείας του Α. Παπανδρέου, δεν πείθουν. Και το μόνο που κάνουν, είναι να αποκαλύπτουν τους κρυφούς πόθους, να διατηρηθεί έστω η σημερινή κατάσταση, ώστε να παραμένει τύπος πρωθυπουργός ο Α. Παπανδρέου και οι ίδιοι να παίζουν όποιον ρόλο νομίζουν ότι παίζουν.

Το πλοίο βουλιάζει και αυτό είναι εξίσου φανερό. Οι τριγμοί είχαν αρχίσει προ καιρού, με τις αμφισβητήσεις του αρχηγού εδώ και περισσότερο από ένα χρόνο, αμφισβητήσεις που εξελίχθηκαν σε ανοιχτές συγκρούσεις. Η αδυναμία του αρχηγού και η ανικανότητά του να κυβερνά ήταν ήδη φανερές καιρό πριν να μπει στο «Ωνάσειο». Τα διάφορα κέντρα μέσα στο ΠΑΣΟΚ είχαν ήδη εκδηλωθεί και στη συνέχεια ο Δ. Τσοβόλας προχώρησε στη χωριστική του κίνηση.

Οι φόβοι για τη διατήρηση της ενότητας του ΠΑΣΟΚ, οι οποίοι εκδηλώνονται ακόμη και από παράγοντες εξωκομματικούς, οι οποίοι όμως εκ της θέσεώς τους είναι υποχρεωμένοι «να βλέπουν» και να ενδιαφέρονται για τις ομαλές εξελίξεις, πιστοποιούν και το μέγεθος του πολιτικού προβλήματος, το οποίο αντιμετωπίζει το κυβερνητικό κόμμα. Η ενότητα διατηρείται ακόμη, έστω τεχνητά. Η συγκόλληση όμως δεν είναι λύση και το γνωρίζουν καλά οι πάντες – ακόμη και αυτοί που ομολογούσαν ουσιαστικά ότι τους αρκούσε η σκιά του αρχηγού τους, ακόμη κι αυτοί που δεν τολμούν να πουν έστω ψιθυριστά τη λέξη «αντικατάσταση». Δείχνουν να ανθίστανται η σύζυγος κι ορισμένοι περί αυτήν. Μα, αν όντως έτσι έχουν τα πράγματα, τότε πώς λειτουργεί το ΠΑΣΟΚ ως κόμμα, πώς λειτουργεί, έστω στον βαθμό που λειτουργεί, η κυβέρνηση, πώς λειτουργεί η Κοινοβουλευτική Ομάδα;

Η αξιοπιστία και η αξιοπρέπεια επιτέλους, όταν δοκιμάζονται και μάλιστα βάνουσα, δίνουν, οφείλουν να δώσουν, έστω εκρηκτικά, λύσεις στο πρόβλημα, το οποίο είναι και παραμένει πολιτικό και γι' αυτό ακριβώς επιδέχεται λύση.

Είναι προφάσεις εν αμαρτίαις οι δηλώσεις του τύπου «έχουμε την ελπίδα και γίνεται προσπάθεια να δοθεί η δυνατότητα στον Πρωθυπουργό να πει την άποψή του για τις εξελίξεις». Και είναι υπεκφυγή και στρουθοκαμηλισμός να μη δίδονται αρμοδίως εξηγήσεις, τι σημαίνει «δυνατότητα» και αν «η άποψη» είναι καθοριστική και δεσμευτική – για το κόμμα και την κυβέρνηση.

Η μεταπαπανδρεϊκή εποχή στο ΠΑΣΟΚ έχει αρχίσει πολλούς μήνες τώρα, κοντά ένα χρόνο, καθώς οι αντιγετικές διεργασίες έπαιρναν σάρκα και οστά. Ο κίνδυνος για το ΠΑΣΟΚ διαγράφεται ίσως καθαρότερα από ποτέ άλλοτε. Ή θα προχωρήσει μέσω της Κοινοβουλευτικής Ομάδας στην ανάδειξη του αντικαταστάτη ή θα οδηγηθεί η χώρα σε εκλογές από τους τρανταγμούς της διάσπασης.

Κι αυτό δεν θα ήταν βέβαια το καλύτερο για το ΠΑΣΟΚ. Ίσως όμως θα πιστοποιούσε με τον πιο τραγικό τρόπο την εκτίμηση των «Νιου Γιορκ Τάιμς», ότι «το ΠΑΣΟΚ (...) είναι απλώς το προσωπικό όχημα του κ. Παπανδρέου, που το δημιούργησε το 1974...».

ΕΠΙΤΕΛΟΥΣ,
ΤΕΛΟΣ;

Πολύ θα θέλαμε να πιστέψουμε ότι έστω και την τελευταία στιγμή ο κ. Παπανδρέου είδε φως κι... ανέβλεψε. **Οτι κατανόησε σε ποια κατάσταση έχει οδηγήσει τη χώρα και το κόμμα του κι αποφάσισε (;) να κάνει την πολυπόθητη απ' όλους, πλην ελαχίστων Λακεδαιμονίων, χειρονομία...** Οι τελευταίες ενδείξεις, και ιδιαίτερα η ομιλία Κρεμαστινού στη Βουλή, οδηγούν σε μια τέτοια εκτίμηση. Βέβαια με το ΠΑΣΟΚ, και ιδιαίτερα με τον κ. Παπανδρέου, δεν μπορείς ποτέ να είσαι σίγουρος. Η πράξη το έχει αποδείξει πολλαπλώς...

• • • Ωστόσο μπορούμε να εικάσουμε με βεβαιότητα ότι πρωτίστως το γνωστό περιβάλλον και δευτερευόντως ο ίδιος ο κ. Παπανδρέου κατανοούν πλέον ότι οι **εξελιξίες προχωρούν ανεξαρτητως των δικών τους επιθυμιών...**

Συνειδητοποιούν ότι η συντριπτική πλειοψηφία των ηγετικών στελεχών αποφάσισαν, με τον ένα ή τον άλλο τρόπο, να διαβούν το Ρουβίκωνα. Αντιλαμβάνονται ότι είναι προτιμότερη, έστω και τώρα, η επιδείξη μιας μεγαλοθυμίας, παρά η αποδοχή μιας καθόλου τιμητικής, για να μην πούμε ταπεινωτικής, αποχώρησης...

• • • **Μοιάζει λογικό λοιπόν να προσπαθήσει έστω και τώρα ο κ. Παπανδρέου να κερδίσει τις εντυπώσεις και να εγγράψει κάποιες υποθήκες ιστορικής δικαίωσης.** Και βέβαια ο μόνος τρόπος για να γίνει κάτι τέτοιο είναι να βοηθήσει τις εξελίξεις υποβάλλοντας την παραίτησή του, αφήνοντας ανοιχτό το πεδίο στο κόμμα και την Κοινοβουλευτική Ομάδα να εκλέξει νέο πρωθυπουργό. Το έδαφος μοιάζει να προετοιμάζεται για μια τέτοια λογική κίνηση. Τώρα το **πόση λογική έχει απομείνει σ' αυτό το σκηνοθέτι παραλόγου που ζούμε τις τελευταίες εβδομάδες θα το διαπιστώσουμε πολύ σύντομα...**

ΣΗΦΗΣ ΠΟΛΥΜΙΛΗΣ

ΕΝ-ΣΤΑΣΕΙΣ

Περί υστεροφημίας

«Οι βιογραφίες δεν είναι παρά τα ενδύματα και τα κουμπιά ενός ανθρώπου - η αληθινή βιογραφία του ίδιου του ανθρώπου είναι αδύνατο να γραφεί» Μαρκ Τουαίν, Αυτοβιογραφία (1924).

Του ΦΑΙΔΩΝΑ
ΜΑΛΙΓΚΟΥΔΗ*

Αν είναι αλήθεια ότι πάνω από το λίκνο του κάθε ανθρώπου σκύβουν οι μοίρες και κλώθουν το ριζικό που τον περιμένει στο υπόλοιπο της ζωής του, τότε θά 'ναι οι ίδιες μοίρες που φροντίζουν, για μερικούς λίγους, να μείνει η μνήμη τους ζωντανή, αφού πια έχουν δια-

βεί για πάντα το μεγάλο ποτάμι. Σε ακόμα λιγότερους, οι μοίρες αυτές θα χαρίσουν μια ξεχωριστή ευμένεια, σβήνοντας από την ανάμνηση των κατοπινών γενιών ό,τι ταπεινό, ό,τι ανθρόπινο από τον βίο του μακαρίτη και καλύπτοντας για πάντα την υστεροφημία του με την πορφύρα που φέρουν μόνον οι εκλεκτοί. Ο κάθε υπηρέτης που διακονεί στον οίκο της μνημοσύνης, ο κάθε ιστορικός δηλαδή, θα μπο-

ρούσε να αφηγηθεί πολλές ιστορίες ζωής προσώπων του παρελθόντος, που, χωρίς τα ψεγάδια του καθημερινού τους βίου, χαράχτηκαν για πάντα στη συλλογική μνήμη ως ιδεώδη αρχέτυπα. Στο σημερινό σημείωμα θα υπενθυμίσει ο χρονικογράφος δυο περιπτώσεις, που παρουσιάζουν, όπως φαίνεται, αναλογίες διαχρονικές.

Γεννήθηκε σε κάποιο χωριό της Μακεδονίας από οικογένεια φτωχών αγροτών. Αγράμματος σχεδόν (πολύ αργά έμαθε, όπως παραδίδουν οι ιστορικές πηγές, να σκαλίζει με δυσκολία λίγα κολλυβογράμματα), προικισμένος, ωστόσο, με τα κλασικά εξωτερικά προσόντα του επ' αμοιβή εραστή, δεν άργησε να εισέλθει στον στενό κύκλο εξουσίας της πρωτεύουσας. Η ωραία σωματική του διάπλαση και οι εξαιρετικές επιδόσεις του σε όλα τα αθλήματα της εποχής του, γρήγορα τράβηξαν την προσοχή του ανώτατου άρχοντα, ο οποίος τον πήρε κοντά του (νεότερες έρευνες κάνουν λόγο για ερωτική σχέση), αναθέτοντάς του καθήκοντα σε μια πολύ εμπιστευτική θέση. Αναγνωρίζοντας την ευκαιρία της ζωής του, δεν δίστασε ο νεαρός αγράμματος χωρικός να δολοφονήσει με τα ίδια του τα χέρια

Η στρέβλωση της
μνήμης δεν
αποτελεί μόνο
φαινόμενο ατομικό
αλλά και συλλογικό

τον ευεργέτη του, τον Βυζαντινό αυτοκράτορα Μιχαήλ Γ' και να ανέλθει, το 867, ο ίδιος στον θρόνο.

Τα νεανικά αυτά «παραπτώματα» του Βασίλειου Α', γενάρχη της λαμπρής μακεδονικής δυναστείας του Βυζαντίου, δεν φαίνεται ωστόσο να βάρυναν πολύ στην κρίση των επόμενων γενιών. Καλυμμένη με τον πέπλο του μυθικού (κυρίως χάρη στις φανταστικές αφηγήσεις του εγγονού του Κωνσταντίνου Ζ' Πορφυρογέννητου), θα περάσει η μορφή του για πάντα στη μνήμη των μεταγενέστερων με όλες τις θαυμαστές εκείνες εκφάνσεις, που χαρακτηρίζουν τη βιογραφία του κάθε μεγάλου ανδρός.

Η στάση ζωής του Αλεξάνδρου Νέβσκι, ηγεμόνα του Νόβγκοροντ (1219/20-1263), αποτελεί ίσως το πιο αυθεντικό παράδειγμα της «ρωσικής ψυχής», της ιδιαίτερης εκείνης νοοτροπίας που χαρακτηρίζει, ως διαχρονικό στερεότυπο, την εικόνα της ρωσικής διάνοησης για τον «gniloj zarađ», τη «σάπια Δύση». Στην πιο κρίσιμη καμπή της ιστορίας της χώρας του - όταν η λαίλαπα των Μογγόλων εισβολών κατέλυε, μία προς μία την ανεξαρτησία των ρωσικών ηγεμονιών - δεν δίστασε ο Αλέξανδρος να προδώσει στους Μογγόλους τον αδελφό του Ανδρέα, ηγεμόνα του Suzdal, για

να καταλάβει ο ίδιος τον θρόνο του, αλλά και να δηλώσει αυτόβουλα την υποταγή του στον κατακτητή. Κατ' εξοχήν κίνητρο για τις πράξεις αυτές αποτέλεσε η ιδεολογική του αντίθεση προς την Καθολική Δύση, η οποία κορυφώθηκε σε αντιδυτικό μένος. Λόγος επαρκής για τη ρωσική Εκκλησία να αγνοήσει την προδοσία του και να τον περιλάβει στις τάξεις των αγίων της, αλλά και για τη ρωσική παράδοση να τον θεωρεί διαχρονικά (ιδιαίτερα κατά τη σταλινική περίοδο) ως σύμβολο «πατριωτικής» αντίστασης απέναντι στην τευτονική - Καθολική Δύση.

Η παράθεση ανάλογων περιπτώσεων, όπου η παράδοση συντηρεί μια ψευδή εικόνα ηρώων του παρελθόντος, θα μπορούσε να συνεχισθεί, αν το επέτρεπε ο χώρος του σημειώματος. Τα δύο αυτά, όμως, παραδείγματα αρκούν, για να διαπιστώσει κανείς ότι η στρέβλωση της μνήμης - τα εξωπραγματικά σχήματα που επιβάλλει το μεμονωμένο άτομο στο μνημονικό του υλικό για να καλύψει τραυματικές για το ίδιο εμπειρίες - δεν αποτελεί μόνο φαινόμενο ατομικό, αλλά και συλλογικό. Ετσι, η υστεροφημία προσώπων του παρελθόντος, που μας παραδίδει η συλλογική μνήμη, δεν ανταποκρίνεται σε πολλές περιπτώσεις, στην αυθεντική ιστορική πραγματικότητα. Επισημάνση χρήσιμη ίσως, ιδιαίτερα στις μέρες μας, που πολύς λόγος γίνεται για «ιστορικούς ηγέτες»...

*Καθ. Ιστορίας σλαβικών λαών στο Α.Π.Θ.

ΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΓΡΑΦΟΥΝ ΣΤΗΝ «Ε»

Ταχυδρομικές θυρίδες

Με αφορμή την ανατίμηση ενοικίου των ταχυδρομικών θυρίδων ο κ. **Τάσος Βελέρης**, Ελ. Βενιζέλου 155, Καλλιθέα, σημειώνει:

«Σε μια στιγμή που υποτίθεται ότι η κυβέρνηση, με όλους τους τρόπους, προσπαθεί να επιβάλει ανάσχεση στον πληθωρισμό, η διοίκηση των Ταχυδρομείων επέβαλε στα ενοίκια των ταχυδρομικών θυρίδων αύξηση της τάξης του 400%. Πραγματικά, ανακοινώθηκε στους ενοικιαστές ότι το ενοίκιο από 4.500 δρχ. πέρσι, φέτος είναι 18.000! Δεν ξέρω ποια πολιτική ακολουθούν αυτοί οι κύριοι τη στιγμή που οι αυξήσεις των υπολοίπων ΔΕΚΟ κυμάνθηκαν γύρω στα 10%, και τη στιγμή που μια τραπέζικη π.χ. θυρίδα δεν κοστίζει πάνω από 10-11.000 δρχ.! Υπάρχουν από μέρους τους αξιόλογα επιχειρήματα ή βρισκόμαστε και εδώ σε καθεστώς εκβιασμού και ομηρίας;».

Ωδινεν όρος...

Με αφορμή άρθρο του Γιώργου **Καρελιά**, ο κ. **Χαρ. Γ. Τσιριβής**, δικηγόρος, Αγ. Κων/νου 5, Πειραιάς, γράφει μεταξύ άλλων:

«Απαντώντας στην ανάλυση των γεγονότων της 22-12-1995, με τίτλο "Η "απειλή" Τσοβόλα και το ΠΑΣΟΚ" σας γράφω ότι ο κ. Τσοβόλας, με το απονευσμένο Κίνημά του, έκανε και θα κάνει μια τρύπα μέσα στο νερό ή ωδινεν όρος και έτεκε μυν.

Αιώνια η μνήμη του μακαρίτη Αβέρωφ, που πρώτος είπε την αμίμητη και θαυμάσια πολιτική κουβέντα, ότι όποιος φεύγει από το μαντρί, τον τρώει ο λύκος ή η αμίμητη φρόση του φίλου υπουργού κ. Κατσιφάρα, που έλεγε πως αν δεν υπήρχε ο Ανδρέας δεν θα με μάθαινε ούτε ο θυρωρός της πολυκατοικίας μου.

Αυτά σας τα γράφει ένας από τους 150, περίπου, που ήμασταν στην Ιδρυτική Σύσκεψη της 3ης Σεπτεμβρίου 1974 και ένας από τους πρώτους που στελέχωσαν το 1966 τον Ανδρέα Παπανδρέου».

Τρίτη η πατρίδα!

Σε φράση στελέχους του κυβερνώντος κόμματος αναφέρεται και γράφει μεταξύ άλλων ο κ. **Ανθ. Θ. Βα-**

Κακοποίηση κρατουμένων

Στην κακοποίηση κρατουμένων που σημειώθηκαν προ ημερών στην Κέρκυρα αναφέρεται η συγγραφέας κ. **Ελλη Εμμε**, Μονεμβασία, που παρατηρεί:

«Η κτηνώδης μεταχείριση κρατουμένων από "φύλακες του νόμου" στις φυλακές Ιωαννίνων προ ημερών μάς συντάραξε βαθιά, εφόσον μεταφέρθηκε από τα δελτία ειδήσεων (MEGA) μέσα στα σπίτια μας.

Με φρίκη και αγανάκτηση βλέπαμε ομάδες των δυνάμεων καταστολής να ποδοπατάνε με μανία ανθρώπους πεσμένους κάτω, να τους κλωτσάνε ανελέητα και να τους σέρνουν σαν σακκιά άμυχα, κατεξυτελιζοντας την ανθρωπινή υπόστασή τους και αγνοώντας προκλητικά βασικές έννοιες δικαίου και ανθρωπίνων δικαιώματα.

Ο,τι έγκλημα και να είχαν διαπράξει οι δραπέτες ή στασιαστές (απεγνωσμένοι ούτως ή άλλως από την απαράδεκτη κατάσταση των φυλακών) τίποτε δεν δικαιολογεί την τρομερή αυτή κακοποίησή τους.

Θα τιμωρηθούν άραγε παραδειγματικά εκείνοι που καταχράστηκαν τόσο αισχρά την εξουσία τους, βγάζοντας το άχτι τους πάνω σε άτομα προ πολλού παραδομένα και ανίκανα να αμυνθούν; Ή το γεγονός ότι τα θύματα χαρακτηρίστηκαν αόριστα από τον Τύπο «Αλβανοί κακοποιοί», μας επιτρέπει να κοιμόμαστε ήσυχoi; Ποιοι είναι τελικά αυτοί οι δυστυχισμένοι και ποιος θα τους υπερασπιστεί;».

ντέλλας, Μομφεράτου 76, Αθήνα:

«Γνωστό στέλεχος του κυβερνώντος κόμματος, τ. υπουργός, αναπτύσσοντας στις 29.12.95, κατά το βραδινό δελτίο ειδήσεων γνωστού τηλεοπτικού σταθμού, το περιεχόμενο της επιστολής του που έστειλε στο Εκτ. Γραφείο του κόμματός του, με μια ομολογουμένως εξαιρετική γλωσσική-λεκτική ευχέρεια, παρησία και θάρρος, είπε σε κάποια στροφή του λόγου του, αμέσως πριν από την κάποια τελεία: «**Πρώτα ο Πρόεδρος, ύστερα το κόμμα και μετά η πατρίδα**».

Μετά η Πατρίδα από το κόμμα κι αυτό μετά από τον Πρόεδρο(!) κι ας μην είναι (ο εν λόγω), όπως εικάζεται, και τόσο πολύ προσωπολάτρης. Μπράβο, μπράβο για τη διαβάθμιση!!

Λέτε να του ξέφυγε ανάποδα η σειρά; ΟΧΙ, τό 'πε ξεκάθαρα, τρίτη η Πατρίδα. Ζήτω λοιπόν το κόμμα; Για όνομα του Θεού...».

Λογαριασμός ΔΕΗ

Με αφορμή τα υπέρ τρίτων τέλη στους λογαριασμούς της ΔΕΗ ο

κ. **Θωμάς Κ. Λύγδας**, γιατρός, Μιαούλη 45, Θεσσαλονίκη, σημειώνει:

«Πριν από λίγες ημέρες έλαβα ένα λογαριασμό της ΔΕΗ - "Έναντι". Αυτός περιλαμβάνει: "έναντι" αξίας κατανάλωσης: δρχ. 7.826. Δημοτικά τέλη: 3.673 δρχ. Δημοτικό φόρο: 271 δρχ. Τέλος Ακίνητης Περιουσίας: 317 δρχ. ΕΡΤ: 1.500 δρχ. Φ.Π.Α.: (18%): 1.409 δρχ. Σύνολο τρίτων: 7.170 δρχ.

Αυτός ο λογαριασμός είναι έκτακτος και σε λίγες μέρες περιμένω και τον κανονικό. Φοβάμαι ότι και αυτός ο λογαριασμός θα περιλαμβάνει πάλι τέλη "υπέρ τρίτων". Και το "έναντι" είναι παράνομο. Αν είναι να πάρεις χρήματα από το κράτος, περιμένεις ένα και δυο χρόνια, αν τα πάρεις...».

Θυρίδες για... ζώντες

Υποχρέωση όσων διαθέτουν θυρίδα στην Εμπορική Τράπεζα σχολιάζει ο σκηνοθέτης κ. **Κωστής Ζώης**, Αθήνα, που παρατηρεί:

«Αν θελήσετε να έχετε μια θυρίδα

στην Εμπορική Τράπεζα, θα πρέπει κάθε φορά που θα την επισκέπτεσθε, να αναγράφετε δίπλα στην υπογραφή σας ότι εσείς και ο συνδικαιούχος είσθε ζωντανοί, "εν ζωή", συγκεκριμένα!!!

Ομολογώμενως, η διεύθυνση της Τράπεζας αξίζει τα συγχαρητήρια αλλά και τη χλεύη μας για την ιδιαιτερότητα της μακάβριας έμπνευσής της... (μόνον η Εμπορική επιβάλλει αυτό τον... όρο). Θεωρώ περιττό να σημειώσω πως κατόπιν αυτού, έκλεισα ακαριαίως και τη θυρίδα και όλους τους λογαριασμούς μου, αφήνοντάς τους την απόλαυση της μακάβριας συμπεριφοράς τους».

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

• **ΣΤ. ΤΑΖΗ**, Λαμπρινή. Αντί να «πετοκόψουμε» εμείς την επιστολή σας, δεν την «πετοκόβετε» εσείς; Είναι αδύνατον να φιλοξενηθούμε επιστολές που ξεπερνούν τις 150 λέξεις. Επίσης, το τηλεφώνό σας είναι απαραίτητο.

• **ΣΩΚΡ. ΔΟΡΚΟ**, Ηράκλεια Σερρών. Ομολογούμε ότι δεν κατανοήσαμε την τελευταία επιστολή σας. Αντευχόμαστε για τις γιορτές.

• **ΑΘ. ΣΑΒΒΙΔΗ**, Ντίσσελτορφ, Γερμανία. Δεν μπορούμε να φιλοξενηθούμε ως επιστολή τον λόγο του αρχιναύαρχου του ελληνικού στόλου λόρδου Κόχαν (Μάρτιος 1827, Πόρος). Επειδή όμως η πρόθεσή σας να τον παραλληλίσετε με τα σημερινά είναι εμφανής, γι' αυτό και παραθέτουμε σύντομα -καταποτιστικό πιστεύουμε- απόδομα: «Αι Αθήναι κινδυνεύουν τον έσχατον κίνδυνον» και εν ω γενναίος Φαβιέρος μετ' ολίγων ηρώων ενθουσιώντων διά την αυτονομίαν έδραμεν εις βοήθειαν των ανδρείων υπερασπιστών αυτής, οι αξιωματικοί της Ελλάδος δεν παύουν καταγιγνώμενοι εις μικροπρεπείς συζητήσεις περί πολιτικών πραγμάτων».

• **ΩΡ. ΧΙΟΝΗ**, Αλεξανδρούπολη - ΧΡ. ΜΠΕΛΚΑ, Αθήνα - Δ. ΚΥΡΙΤΣΗ, Ζωγράφου - Κ. ΙΩΑΝΝΙΔΗ, Κηφισιά - Ι. ΧΑΪΝΗ, Αθήνα. Η «Ε» φιλοξενεί μόνον επιστολές που απευθύνονται αποκλειστικά στην ίδια.

Συντήρηση ή αναβολή συνομιλιών με τα Σκόπια

ΟΥΑΣΙΓΚΤΟΝ

Του Δ.Π. ΔΗΜΑ

Με **θραδύ ρυθμό**, που επιβάλλεται από το πολιτικό κενό που επικρατεί στην Ελλάδα και καιρού επιτρέποντος λόγω της χιονοθύελλας, επαναλαμβάνονται σήμερα στη Νέα Υόρκη οι διαπραγματεύσεις Αθήνας-Σκοπίων για την ονομασία της Πρώην Γιουγκοσλαβικής Δημοκρατίας της Μακεδονίας, κατά τα προβλεπόμενα της σχετικής διάταξης της «ενδιάμεσης συμφωνίας», που υπογράφηκε το Σεπτέμβριο μεταξύ των δύο πλευρών στη Νέα Υόρκη. Εκ των πραγμάτων πρόκειται κυρίως για **«συνομιλίες συντήρησης»**, όπως χαρακτηρίζονται από παρατηρητές που εξυπηρετούν τις πολλαπλές επιδιώξεις και σκοπιμότητες και των δύο πλευρών. Ετσι, οι συνομιλίες εξακολουθούν να περιορίζονται στην ανταλλαγή απόψεων επί διαδικαστικών ζητημάτων που αφορούν τον προσδιορισμό του πλαισίου εντός του οποίου θα 'ναι δυνατό να κινηθούν οι διάφορες πολιτικές επιλογές έως ότου κάποια στιγμή απαιτηθεί η έκφραση πολιτικής βούλησης για την άρση των αδιεξόδων και σύγκλιση των απόψεων των δύο πλευρών. Παράλληλα, η «συντήρηση» του θέματος των Σκοπίων την εποχή αυτή στην επικαιρότητα πιστεύεται ότι εξυπηρετεί, όπως έχει εξυπηρετήσει και στο παρελθόν, τις πολιτικές σκοπιμότητες και προσωπικές φιλοδοξίες κυβερνητικών και διπλωματικών παραγόντων ασχολουμένων με το Σκοπιανό, οι οποίοι, καθώς βλέπουν να τρέχουν με γοργό ρυθμό οι πολιτικές εξελίξεις στην Ελλάδα, επιδιώκουν, ξεκινώντας από διαφορετική αφετηρία ο καθένας και μέσω Σκοπιανού, να **διατηρηθούν και οι ίδιοι μέσα στις εξελίξεις, και να συμπεριληφθούν σ' ένα κεντρικό πυρήνα επιρροής των διαφαινόμενων προοπτικών**. Ενδεικτικά θα πρέπει να σημειωθεί ότι πρόταση του **Σάιρους Βανς**, του μεσολαβητή του ΟΗΕ, για αναβολή των συνομιλιών λόγω της ασθένειας, τώρα, του Έλληνα Πρωθυπουργού, βρήκε αρνητική ανταπόκριση από τις δύο πλευρές, οι οποίες προτίμησαν τη «συντήρηση» του θέματος στην επικαιρότητα. Σύμφωνα με χθεσινοβραδινές πληροφορίες, είναι δυνατό ο κ. Βανς να προτείνει με δική του πρωτοβουλία, εκ νέου, την **«αναστολή των συνομιλιών για ένα εύλογο χρονικό διάστημα»**, προκειμένου, όπως σημειώνεται, να ξεκαθαρίσουν κάπως τα πράγματα στην Ελλάδα. Ωστόσο, οι Αμερικανοί πιστεύουν, όπως και ο κ. Βανς, ότι **το «Νόθα Μακεντόνια» είναι η πιο ενδεδειγμένη ονομασία**, που εξυπηρετεί και τις δύο πλευρές.

Και σχέσεις με Ευρώπη

ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Του Π. ΠΑΝΤΕΛΗ

Η Κομισιόν άρχισε τη διαδικασία για την έναρξη διπλωματικών σχέσεων της Ε.Ε. με την ΠΓΔΜ. Εστειλε χθες στην κυβέρνηση των Σκοπίων, εξ ονόματος των 15, τα τυπικά έγγραφα της αναγνώρισης. Όπως έγινε γνωστό, ο μόνιμος αντιπρόσωπος της ΠΓΔΜ στις Βρυξέλλες θα είναι ο επιτετραμμένος μέχρι τώρα Ταφ Τεγκόποκι. Δεν έχει ακόμη καθοριστεί σε ποιο επίπεδο και ποιος θα εκπροσωπήσει την Ε.Ε. στα Σκόπια.

ΝΑΤΟϊκές εγγυήσεις για το Κυπριακό

ΛΕΥΚΩΣΙΑ

Η ιταλική προεδρία, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας της για το Κυπριακό, έχει υποβάλει εισήγηση για το θέμα της ασφάλειας που προνοεί ΝΑΤΟϊκές εγγυήσεις. Αυτό αποκάλυψε ο πρόεδρος Κληρίδης στα μέλη του Εθνικού Συμβουλίου κατά την προχθεσινή συνεδρίαση του Σώματος. Όπως έγινε γνωστό, το θέμα της ασφάλειας (που ενδιαφέρει ιδιαίτερα την ελληνοκυπριακή πλευρά) βρίσκεται στο επίκεντρο τόσο της αμερικανικής όσο και της ευρωπαϊκής πρωτοβουλίας. Σύμφωνα με δημοσιογραφικές πληροφορίες, ο πρόεδρος Κληρίδης και οι πολιτικοί αρχηγοί προγραμματίζουν ομαδική επίσκεψη στην Ουάσιγκτον για επαφές με Αμερικανούς επισήμους και μέλη του Κογκρέσου. Επίσης, Κληρίδης και πολιτική ηγεσία θα επιδιώξουν συνάντηση με το γ.γ. των Ηνωμένων Εθνών Μπούτρος Γκάλι, από τον οποίο θα ζητήσουν να ενεργοποιηθεί στο Κυπριακό.

Φ.Κ.

Απάντηση ΣΥΝ στο ΠΑΣΟΚ

Η απάντηση του Συνασπισμού στις όποιες αποφάσεις καταλήξει η Κεντρική Επιτροπή του ΠΑΣΟΚ θα δοθεί από τον Ν. Κωνσταντόπουλο σε συγκεντρώσεις που οργανώνει το κόμμα σε Θεσσαλονίκη, στις 21 Ιανουαρίου, και Αθήνα στις 22 του μηνός. Πάντως, σύμφωνα με πληροφορίες, η ηγεσία του ΣΥΝ παρακολουθεί με επιφυλάξεις τις εξελίξεις στο κυβερνών κόμμα και ηγετικά του στελέχη θεωρούν ότι οι αντιθέσεις που έχουν εκδηλωθεί μπορεί να οδηγήσουν σε απρόβλεπτα αποτελέσματα.

Οι **ΓΙΑΤΡΟΙ** ανησυχούν και ανέβαλαν και χθες την παρακέντηση για την αφαίρεση του υγρού

Επιμένει ο πυρετός

Των ΝΙΚΟΥ ΣΤΑΣΙΝΟΥ
ΣΟΦΙΑΣ ΝΕΤΑ

Χαμηλός πυρετός εμφανίστηκε και χθες για τρίτη συνεχή ημέρα επιτεινώντας την ανησυχία των γιατρών για το ενδεχόμενο να εμφανισθεί νέα λοίμωξη, αν και όλες οι εξετάσεις που γίνονται καθημερινά συνεχίζουν να μη δείχνουν τέτοιο πρόβλημα.

Το χθεσινό ιατρικό δελτίο μιλούσε για **«ελαφρά παροδική πυρετική κίνηση, η προέλευση της οποίας εξετάζεται»**. Σύμφωνα με πληροφορίες, τα λευκά αιμοσφαίρια παρέμειναν σταθερά στις 8-9.000 και οι καλλιέργειες ήταν πάλι στείρες. Το δεύτερο ιατρικό δελτίο της ημέρας ανέφερε ότι «το τελευταίο εξάωρο ο πρωθυπουργός ήταν απύρετος», ενώ θα συνεχίζονταν οι εξετάσεις για να εξακριβωθούν τα αίτια που προκαλούν το χαμηλό πυρετό, που έφτασε το 37,5. Τονίστηκε επίσης ότι μπορεί να χρειαστεί ακόμη και μία εβδομάδα για να ολοκληρωθούν οι εξετάσεις αυτές. Χθες πάντως **δεν πραγματοποιήθηκε παρακέντηση στον Πρωθυπουργό**, ενώ έγινε αξονική τομογραφία στη περιοχή του θώρακα. Όπως διαπιστώθηκε και πάλι, στο δεξιό ημιθωράκιο έχει συγκεντρωθεί περίπου μισό λίτρο υγρού (ελαφρά αυξημένο από την προηγούμενη εξέταση) και στο αριστερό 1,5 περίπου λίτρο.

Οι γιατροί απέφυγαν την παρακέντηση λόγω του χαμηλού πυρετού που παρουσιάζει ο ασθενής, ώστε να μην καταπονίσουν περισ-

σότερο τον οργανισμό του, ενώ φοβούνται πάντα και το ενδεχόμενο να εκδηλωθεί λοίμωξη από τις παρακεντήσεις, που μοιραία, όσο προσεκτικά και αν γίνονται, δημιουργούν εισόδους μικροβίων.

Καλή η εικόνα

Η γενική πάντως εικόνα του Πρωθυπουργού ήταν καλή, συνεχίστηκε το εντατικό πρόγραμμα κινησιοθεραπείας και αναπνευστικής φυσικοθεραπείας, ενώ η υποστήριξη της αναπνοής με αναπνευστήρα έγινε μόνο κατά τη διάρκεια της νύχτας. **Σημειώνεται ότι ο Πρωθυπουργός υποβλήθηκε σε αιμοκάθαρση και χθες και σήμερα.**

Οι θεράποντες γιατροί θεωρούν όμως απαραίτητο να γίνει σύντομα η παρακέντηση για την αφαίρεση του υγρού και από τα δύο ημιθωράκια, καθώς, μεταξύ άλλων, στο υγρό αναπτύσσονται μικρόβια που μπορεί να προκαλέσουν ακόμη και πνευμονία. Επίσης, σύμφωνα με πληροφορίες, οι γιατροί προσανατολίζονται και στην αλλαγή του τραχειοσωλήνα και της υποδοχής της ειδικής βαλβίδας που επιτρέπει την ομιλία, λόγω της συγέ-

ντρωσης μυκήτων.

Εν τω μεταξύ ο **φυσίατρος Τζ. Μπακ** από τις **ΗΠΑ** δήλωσε χθες ότι γενικότερα η κατάσταση της υγείας του Πρωθυπουργού είναι καλύτερη και ότι είναι ενθαρρυντικό το γεγονός ότι περπατάει καλύτερα στο πλαίσιο της κινησιοθεραπείας.

Ανέφερε ακόμη ότι ο Πρωθυπουργός μπορεί να μιλήσει καλά και ότι συζητεί με όποιον τον επισκέπτεται, αλλά ότι δεν γνωρίζει ο ίδιος το αν μπορεί να μιλήσει για πολιτικά θέματα. Διευκρίνισε ότι δεν υπάρχουν ενδείξεις λοίμωξης, ενώ για το θέμα της μεταφοράς του σε νοσοκομείο των ΗΠΑ δήλωσε ότι δεν είναι αυτή τη στιγμή απαραίτητη.

Ο εγκέφαλος

Πληροφορίες ανέφεραν ακόμη, ότι ο κ. Μπακ ζήτησε από το ιατρικό συμβούλιο να εξεταστεί το ενδεχόμενο να έχει προσβληθεί ο Πρωθυπουργός από το «Σύνδρομο του Μετωπιαίου Λοβού», ένα είδος εγκεφαλοπάθειας, λόγω κάποιων ενδείξεων που παρατήρησε κατά τη διάρκεια της λογοθεραπείας.

Λέγεται ότι οι γιατροί του συμβουλίου απάντησαν πως η αξονική τομογραφία που έγινε και στον εγκέφαλο του Πρωθυπουργού δεν έδειξε παθολογικά ευρήματα. Το σύνδρομο αυτό, και γενικότερα οι εγκεφαλοπάθειες, μπορεί να εμφανισθούν σε ασθενείς με πολλαπλές ανεπάρκειες ή σε ασθενείς που υποβάλλονται σε αιμοκάθαρση λόγω της διαταραχής των ηλεκτρολυτών (Equilibrium Syndrome). Στη δεύτερη περίπτωση, που έχουμε διαταραχές της οξεοβασικής ισορροπίας, η κατάσταση είναι αναστρέψιμη.

Τα μάτια μας δεν είναι μόνο ο καθρέπτης της ψυχής ... αλλά και της σωματικής μας υγείας

Νέα επαναστατική μέθοδος ελέγχου και πρόληψης της υγείας σας σε χρόνο ρεκόρ.

Ο **DR. GENSEN** παρατήρησε πως οτιδήποτε συμβαίνει στον οργανισμό μας καταγράφεται στην ίριδα των ματιών μας. Διέθεσε 50 χρόνια σχολαστικής έρευνας για το ποιο όργανο καταγράφεται πού και πως. Στην συνέχεια η μέθοδος τελειοποιήθηκε και εφαρμόζεται στην Ελλάδα από την **FITNESS INTERNATIONAL**. Γίνεται έλεγχος σε 74 όργανα και συστήματα του οργανισμού, όπως: (καρδιά, πνεύμονες, θυροειδής, εγκέφαλος, σπονδυλική στήλη, παχύ έντερο, νεφρά, στομάχι, γεννητικό σύστημα, κυκλοφορία του αίματος, αδενικό επινεφρικό σύστημα, ήπαρ, σπλήνα, πάγκρεας, στήθος κ.α.). Μας δείχνει αν υπάρχει σε κάποιο απ' αυτά πρόβλημα ή αν υπάρχει και κάπου προδιάθεση να παρουσιαστεί κάτι εντός του **προσεχούς εξαμήνου**. Επίσης γίνεται έλεγχος του ανοσοποιητικού συστήματος και κατά πόσο είναι γερή η κράση του ατόμου. Η εξέταση διαρκεί μόνο 3 λεπτά και γίνεται φωτογράφιση σε ειδική κάμερα της ίριδας και των δύο ματιών.

ΙΡΙΔΟΣΚΟΠΗΣΗ

Τα αποτελέσματα παραδίδονται από τους γιατρούς της εταιρείας γραπτώς εντός 15 λεπτών για τους εξεταζόμενους στο νομό Αττικής. (Στα κέντρα της εταιρείας που βρίσκονται στην επαρχία τα αποτελέσματα παραδίδονται την επόμενη μέρα γιατί

η εξέταση γίνεται μέσω ηλεκτρονικών υπολογιστών από τα κεντρικά της εταιρείας). Η τιμή της εξέτασης είναι 17.500 ΔΡΧ. Αν όμως πάτε δύο άτομα μαζί, γίνεται έκπτωση 5.000 ΔΡΧ. Για να κάνετε την εξέταση πρέπει πριν να τηλεφωνήσετε για να κλείσετε ραντε-

βού. Το κέντρο της εταιρείας στην **Αττική** βρίσκεται στην πλατεία Αγίας Παρασκευής (Γούναρη 2 και Χαλανδρίου) και τα τηλέφωνα είναι:

6016745 - 6394521 - 6394522 - 639449

Στην **Θεσσαλονίκη**: Εγνατίας 96,

Τηλ. 273289 - 275193

Στην **Πάτρα**: Πλ. Γεωργίου 40, Τηλ. 624020

Στην **Καλαμάτα**: Αναγνωσταρά 53,

Τηλ. 93971

Στην **Ρόδο**: Αννης Μαρίας 61,

Τηλ. 21419 - 77208

Στην **Κόρινθο**: Κροκιά 9,

Τηλ. 80236

Στην **Βέροια**: Προφήτη Ηλία 1,

Τηλ. 28315.

Η **FITNESS INTERNATIONAL** άρχισε να εφαρμόζει την ιριδοσκόπηση στην Ελλάδα από τις 2 Μαΐου 1995 και έχει μέχρι τώρα χιλιάδες ευχαριστημένους που εξετάστηκαν. (Μεταξύ των οποίων και αρκετά δημόσια πρόσωπα). Στόχος της εταιρείας είναι μέσα στο 1996 να υπάρχει σε κάθε νομό της Ελλάδος και ένα εξεταστικό κέντρο.

ΤΙΣ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ ημέρες της ζωής του είχε κλειστεί στο γραφείο του στο Παρίσι και ζητούσε να μη δει κανέναν. «Αυτοί που με αγαπούν θα καταλάβουν», έλεγε...

ΠΑΡΙΣΙ

Της ΗΡΑΣ ΦΕΛΟΥΚΑΤΖΗ

Ο Φρανσουά Μιτεράν αναπαύεται από σήμερα στην τελευταία του κατοικία, στον οικογενειακό τάφο στο Νεκροταφείο του Ζαρνάκ, κοντά στους γονείς του. Ήταν η τελευταία του θέληση να γυρίσει εκεί όπου ξεκίνησε τη ζωή του. «Είμαι άνθρωπος της επαρχίας, της υπαίθρου και θέλω να τελειώσω τη ζωή μου σ' αυτή τη γη» είχε πει.

Ο πρώην πρόεδρος αισθανόταν, όπως προκύπτει από μαρτυρίες, ότι είχε φτάσει στο τέλος της ζωής του και είχε «προγραμματίσει το θάνατό του σε τρεις πράξεις και τρία στάδια», σύμφωνα με σχολίο του κρατικού ραδιοφωνικού σταθμού «Ράδιο Φρανς».

«Είμαι έτοιμος»

Το τελευταίο του ταξίδι στην Αίγυπτο ήταν ένας αποχωρισμός στο Ασουάν που αγαπούσε, με τη συνοδεία της κόρης του Μαζαρίν, της μητέρας της, του προσωπικού γιατρού δόκτορα Ταρό και στενών φίλων. Ήταν η 5η φορά που περνούσε τα Χριστούγεννα με την κόρη του στην Αίγυπτο. Στη συνέχεια, εξαιρετικά κουρασμένος επέστρεψε στη Γαλλία. Το ρεβεγιόν της Πρωτοχρονιάς ήταν ο ύστατος αποχωρισμός του στην οικογένειά του και τους δικούς του. Όλοι διαπίστωσαν ότι ήταν πολύ εξασθενημένος και ότι η ασθένεια είχε νικήσει πια το κουράγιο και την ψυχική του δύναμη. Εκείνο το βράδυ είπε στον Ζακ Λαγκ: «Είμαι έτοιμος, έλυσά μέσα μου τα φιλοσοφικά μου ερωτήματα». Ο δημοσιογράφος Ζοζέ Μαρκ Μπενουαί, που μαζί του έγραφε το τελευταίο βιβλίο απομνημονευμάτων του, δηλώνει πως όλοι καταλάβαν εκείνο το βράδυ ότι ο Φρανσουά Μιτεράν δεν είχε πια διάθεση να ζήσει. «Ήταν σε θλίβερη διάθεση, δυσκολευόταν στις κινήσεις του. Υπέφερε πολύ και έμοιαζε να απουσιάζει ανεόρα, παρ' όλο που στο βλέμμα του διατηρούσε τη ζωντάνια».

Ο Φρανσουά Μιτεράν αποχωρήθηκε τους δικούς του και όταν αισθάνθηκε έπεσε αιωρή. Όλοι αισθάνθηκαν τη σοβαρότητα της κατάστασης. Την επομένη, ο πρώην πρόεδρος αποφασίζει να επιστρέψει στο Παρίσι, στα γραφεία της γραμματείας του που έχει μεταβάλει σε ιδιωτικό του διαμέρισμα, σε μοναχικό του καταφύγιο. Αρνείται να υποβληθεί πια σε οποιαδήποτε θεραπεία και παίρνει μόνο φάρμακα κατά του πόνου από το γιατρό του, δόκτορα Ταρό, που έχει εξειδικευθεί σε θεραπευτικές κατά του πόνου και σε τελευταίες φροντίδες σε άτομα που βρίσκονται στο ύστατο στάδιο της ζωής τους. Σύμφωνα με μαρτυρίες, αρνείται και διατροφή. Στις 6 Ιανουαρίου καλεί κοντά του το γιατρό του, τον λέει «δεν θέλω πια να δεχθώ κανένα. Αυτοί που με αγαπούν θα καταλάβουν κι αυτοί που δεν καταλαβαίνουν δεν με αγαπούν».

Στις 7 Δεκεμβρίου επιφορτίστηκε το δόκτορα Ταρό να μεταφέρει στους δικούς του τις τελευταίες του επιθυμίες. Τρία χειρόγραφα, γραμμένα με μπλε μελάνι, σε έναν κοινό φακέλο, όπου γράφει με το χέρι του: «Διαθήκη». Περιλαμβάνουν τις οδηγίες του για τη νεκρώσιμη ακολουθία του σε στενό οικογενειακό κύκλο. Αναφέρει ότι δεν θέλει να απαγγελθούν επιτάφιοι, ούτε να υπάρχουν στεφάνια με λουλούδια ούτε δημόσιο πένθος. Το πρωί της Δευτέρας ο Φρανσουά Μιτεράν ξυπνάει νωρίς. Λέει στο γιατρό του ότι αισθάνεται άσχημα και κοιμάται πάλι για πάντα. Ήταν η τρίτη και τελευταία πράξη του επικού του, του τέλους που ο Μιτεράν προαισθάνθηκε και θέλησε να προγραμματίσει με υπευθυνότητα, αξιοπρέπεια και κουράγιο, όπως καθηθύνε αλλωστε και την υστεροφημία του και όλη του τη ζωή.

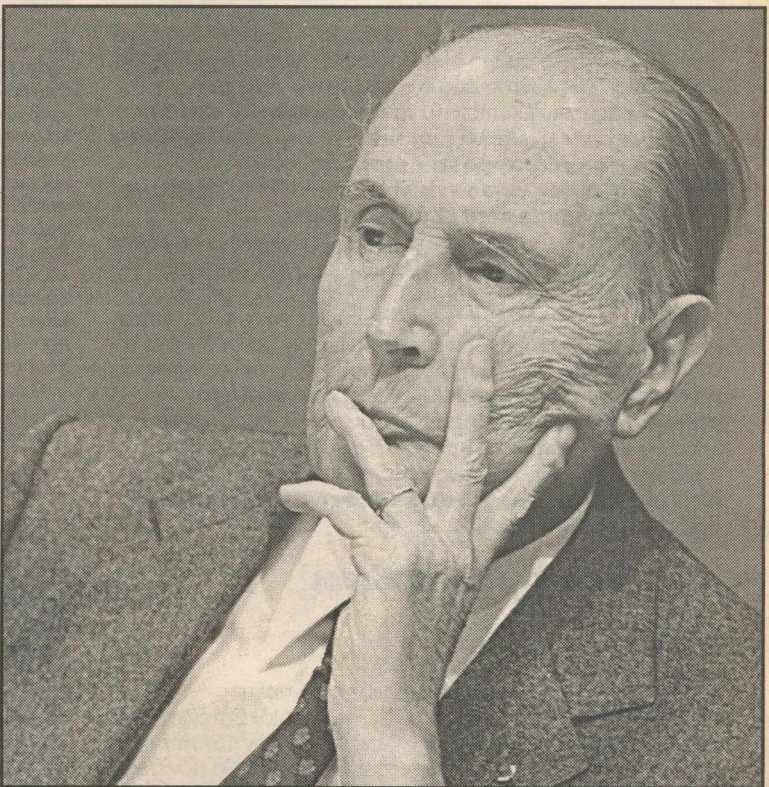
«Δεν θέλω να δεχθώ κανέναν. Όσοι με αγαπούν, θα καταλάβουν. Όσοι δεν καταλάβουν, δεν με αγαπούν», είχε πει ο Φρανσουά Μιτεράν δύο ημέρες πριν από το θάνατό του

πορεί να έχει την ικανοποίηση ότι ομόφωνα φίλοι και εχθροί του αποδίδουν δικαιοσύνη. Τα εγκώμια είναι πιο πολλά από τις επικρίσεις. Κι όχι για περιστασιακούς λόγους. Οι σοσιαλιστές εκφράζονται με απέραντο σεβασμό, αγάπη και δέος για την τεράστια προσωπικότητα και προσφορά του, αλλά και οι

πολιτικοί του αντίπαλοι, όπως ο Ζακ Σιράκ, ο Εντουά Μπαλντιό, ο Ράιμον Μπαρ, ο Φίλιπ Σεγκεν, ο Σαρλ Πασκουά, ομολογούν τώρα το θαυμασμό που τους έχει εμπνεύσει χρησιμοποιώντας τόσο συγκινητικά εγκώμια, που προκάλεσαν ακόμη και την απορία του Γκολικού Κόμματος. Ο γαλλικός Τύπος το

επισημαίνει. Η εφημερίδα «Λιμπερασσιόν» αναφέρει ότι ο λόγος του Ζακ Σιράκ στην πλεονομία την πρώτη ημέρα του πένθους είναι ο πρώτος πραγματικά προεδρικός λόγος του Ζακ Σιράκ και η πιο συγκινητική του δημόσια εμφάνιση, στο ύψος των περιστάσεων και της εθνικής αποστολής ενός προέδρου.

Ο Μιτεράν είχε προγραμματίσει το θάνατό του!

«Δεν θέλω να δεχθώ κανέναν. Όσοι με αγαπούν, θα καταλάβουν. Όσοι δεν καταλάβουν, δεν με αγαπούν», είχε πει ο Φρανσουά Μιτεράν δύο ημέρες πριν από το θάνατό του

Συγκίνηση και κόκκινα τριαντάφυλλα στη

ΠΑΡΙΣΙ

Γέμισε συγκίνηση αλλά και κόκκινα τριαντάφυλλα η πλατεία της Βαστίλης στο Παρίσι, όπου χθες το βράδυ δεκάδες χιλιάδες άνθρωποι συγκεντρώθηκαν για να αποτίσουν φόρο τιμής στον Φρανσουά Μιτεράν. Στην ίδια αυτή πλατεία, με μεγαλοπρέπεια και ενθουσιασμό είχε γιορταστεί πριν από δεκατέντε χρόνια η νίκη του Μιτεράν στις προεδρικές εκλογές.

Ενα τεράστιο μαυρόασπρο πορτρέτο του μεγάλου Γάλλου πολιτικού στήθηκε ειδικά για τη συγκέντρωση. Από τα μεγάφωνα ακούγονταν επιβλητικά κομμάτια Μπετόβεν και Μπαχ και άριες από όπερες του Μότσαρτ, την ώρα που χιλιάδες κόσμος κατέκλυζαν τους δρόμους γύρω από την πλατεία παρά τη βροχή.

Την εκδήλωση διοργάνωσε το Σοσιαλιστικό Κόμμα σε συνεργασία με το πε-

ριβάλλον του θανόντος πρώην προέδρου. Το Μάιο του 1981 στην πλατεία της Βαστίλης, σύμβολο και της Γαλλικής Επανάστασης, ένα πλήθος που ξεπερνούσε το ένα εκατομμύριο ανέμιζε κόκκινες σημαίες και άκουγε ενθουσιασμένο λόγους πολιτικών. Χθες βράδυ το κλίμα ήταν τελείως διαφορετικό. Κανένος πολιτικός λόγος δεν ακούστηκε. Μόνο η Αμερικανίδα τραγουδίστρια, Μάριεττα Χέντρικς, ερμήνευσε από τα σκαλιά της Όπερας έναν αποχωριστικό ύμνο στον άνθρωπο που κυβέρνησε τη Γαλλία επί 14 χρόνια.

«Ήρθα για να τιμήσω για τελευταία φορά τον πρόεδρό μου. Εχω την εντύπωση ότι ένα κομμάτι της Γαλλίας πεθαίνει μαζί του», έλεγε κλαίγοντας χθες ένας 35χρονος Γάλλος, με το βλέμμα καρφωμένο στο πορτρέτο του Φρανσουά Μιτεράν.

(Ασ. Πρεσ. Γαλλ. Προκτ., ΑΠΕ).

Ο αδελφός του κατηγορεί τους γιατρούς για τη θεραπευτική αγωγή

ΠΑΡΙΣΙ

Της ΗΡΑΣ ΦΕΛΟΥΚΑΤΖΗ

Πολεμική δημιουργήσαν στη Γαλλία δηλώσεις του Ρομπέρ Μιτεράν, αδελφού του εκλιπόντος πρώην προέδρου για τις συνθήκες του θανάτου του. Σε τηλεοπτική του συνέντευξη, επέκρινε τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίστηκε θεραπευτικά από τους γιατρούς η ασθένειά του. Ο Ρομπέρ Μιτεράν δήλωσε ότι «ο Φρανσουά Μιτεράν θα μπορούσε να είχε σωθεί». «Ο πρόεδρος ήταν ο άνθρωπος που είχε τη χειρότερη θεραπεία», είπε και βεβαίωσε ότι «θα μπορούσαν να τον σώσουν όπως με έσωσαν κι εμένα για τον καρκίνο του προστάτη». Ο Ρομπέρ Μιτεράν προσδιόρισε ότι είχε συμβουλευθεί τον αδελφό του να καλέσει ειδικούς γιατρούς από το εξωτερικό. «Είχε 4-5 γιατρούς που δεν συμφωνούσαν ως προς την ιατρική αγωγή, αλλά όταν τους έλεγε να έρθουν γιατροί από το εξωτερικό, απαντούσαν δεν έχουμε ανάγκη από ξένους γιατρούς, δεν έχουμε ανάγκη για θεραπεία, αλλά για ιατρική φροντίδα».

Οι γαλλικές εφημερίδες έγραφαν χθες ότι ο πρόεδρος Φρανσουά Μιτεράν είχε εκφραστεί στους τελευταίους μήνες με πολύ βαρείς χαρακτηρισμούς για τους γιατρούς του, ιδιαίτερα για τους δόκτορες Γκιμπλέρ και Καλφόν. Τα γαλλικά μέσα ενημέρωσης αποκάλυψαν ότι είχε εκδώσει κάποιους γιατρούς και ότι το τελευταίο διάστημα είχε προσφύγει σε παράλληλες ιατρικές μεθόδους, όπως η ομοιοπαθητική, προκειμένου να ανακουφιστεί από τις τοξικές παρενέργειες των φαρμάκων. Από το 1994 ακολουθούσε τις πειραματικές θεραπείες του ειδικού της ομοιοπαθητικής δόκτορα Φίλιπ Κιπέρ, που τον συμβούλευσε να συνεχίσει τις κλασικές ραδιοθεραπείες και παράλληλα τον χορηγούσε φάρμακα ομοιοπαθητικής χωρίς τοξικότητα. Λέγεται ότι ο γιατρός αυτός χρησιμοποιούσε φάρμακα του τύπου «Μπελζάνσκι», που αμφισβητούνται ως μη αποτελεσματικά. Λόγω αυτής της επιλογής του για διπλή θεραπεία με κλασικές και ήπιες μεθόδους, γράφτηκε ότι ο Γάλλος πρόεδρος είχε απευθυνθεί σε «ασφαλισμένους».

Χθες όμως, γιατρός από το προσωπικό του ιατρικού ευνταξίου διέψευσε όσα λέχθηκαν από τον αδελφό του και από τον Τύπο, δηλώνοντας ότι ο Φρανσουά Μιτεράν παρ' όσα λέγονται, είχε απευθυνθεί σε Αμερικανό ειδικό «ο οποίος του χορήγησε μια θεραπεία που κόντευε να τον σκοτώσει. Οπότε εγκατέλειψε αυτή την αγωγή».

Ο ουρολόγος καθηγητής Αλέν λε Ντικ του νοσοκομείου Σεν Λουί δήλωσε στην τηλεόραση ΤΦ1 ότι «έχοντας πλήρη γνώση του ιατρικού φακέλου του Μιτεράν, εκτιμώ ως εντελώς αβάσιμες τις κριτικές. Η θεραπεία που χορηγήθηκε στον πρώην πρόεδρο είναι η ενδεδιαικμένη και η παράταξη ζωής από το 1981 μέχρι το 1996 είναι πολύ μακρά», επιβεβαιώνοντας έτσι τις αποκαλύψεις ότι η ασθένεια του καρκίνου του προστάτη είχε εμφανιστεί από την αρχή της θητείας του Μιτεράν.

Μετά το θόρυβο αυτό, η Ντανιέλ Μιτεράν εξέδωσε ανακοίνωση στην οποία αναφέρει ότι η οικογένεια έχει πλήρη εμπιστοσύνη στους γιατρούς που παρακολούθησαν τον Φρανσουά Μιτεράν. Για να ξεκαθαρίσει κάθε παρεξήγηση, όσον αφορά τις δηλώσεις του Ρομπέρ Μιτεράν, η Ντανιέλ τονίζει ότι η ίδια και τα παιδιά του ευχαρίστησαν την ιατρική ομάδα που τον παρακολουθούσε και εκφράζουν την πλήρη τους εμπιστοσύνη.

Βαστίλη

Χιλιάδες Γάλλοι, παρά την ψιλή βροχή, κατέκλυσαν χθες βράδυ την πλατεία της Βαστίλης για να αποτίσουν τον ύστατο φόρο τιμής στον Φρανσουά Μιτεράν. Πριν από 15 χρόνια γιορταζόταν εκεί η νίκη του στις προεδρικές εκλογές

ΠΡΟΣ ΝΕΑ ΘΗΤΕΙΑ ΝΤΙΝΙ ΣΤΗΝ ΙΤΑΛΙΑ

ΡΩΜΗ

Του ανταποκριτή μας ΛΑΚΗ ΧΑΤΖΗΚΥΡΙΑΚΟΥ

Σ' ένα μαραθώνιο μετ' εμποδίων εξελίσσεται η ευρωπαϊκή προεδρία για τον ιταλό πρωθυπουργό Λαμπέρτο Ντίνι. Παρότι συναντήθηκε με τον επίτροπο της Ε.Ε. Ζακ Σαντέρ και έλαβε την έγκριση για το πρόγραμμα της προεδρίας, δεν είναι ακόμη γνωστό αν θα έχει την υποστήριξη των ιταλικών πολιτικών δυνάμεων για να παραμείνει στην κυβέρνηση. Η συζήτηση που άρχισε προχθές στο ιταλικό Κοινοβούλιο θα είναι ιδιαίτερα κρίσιμη για την τύχη της τεχνοκρατικής κυβέρνησης Ντίνι, η οποία ως γνωστόν είναι υπό παραιτήση από τις 30 Δεκεμβρίου. Όμως ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας παρέπεμψε τον κ. Ντίνι στη Βουλή για να αποφασίσουν τα κόμματα την παραιτήση ή την παραμονή του. Υπό της παραιτήσης έχει ταχθεί ο κεντροδεξιός συνασπισμός των Μπερλουσκόνι-Φίνι, την ίδια θέση υποστηρίζουν τώρα και οι Πράσινοι με το Κόμμα της Κομμουνιστικής Επανάστασης, που μέχρι τώρα στήριζε τον κ. Ντίνι. Ο κεντροδεξιός συνασπισμός επιμένει ότι ο κ. Ντίνι πρέπει πρώτος να παραιτηθεί και στη συνέχεια ν' αρχίσουν οι διαπραγματεύσεις για το σχηματισμό μιας άλλης κυβέρνησης. Θα μπορούσαν να δεχθεί και μια δεύτερη κυβέρνηση Ντίνι, αφού βεβαίως θα είχε συμφωνήσει η ημερομηνία των εκλογών. Ο κεντροαριστερός συνασπισμός θέλει να παραμείνει ο Ντίνι για να εξαντλήσει την ευρωπαϊκή προεδρία και οι εκλογές μπορούν να γίνουν την άνοιξη. Αυτή τη στιγμή οι δυνάμεις στο Κοινοβούλιο βρίσκονται σε πλήρη ισορροπία (314 για παραιτήση, 313 εναντίον), αλλά όπως φαίνεται η Λίγκα του Βορρά που θα έπαιζε καθοριστικό ρόλο, δεν είναι διατεθειμένη να καταψηφίσει τον Ντίνι. Πάντως, άρχισε να διαφαίνεται μια υποχώρηση από την πλευρά του κεντροδεξιού συνασπισμού, αφού υπέρ της παραίτησης επιμένουν μόνο οι νεοφασίστες, ενώ ο Μπερλουσκόνι και οι κεντρώες δυνάμεις δεν θέλουν μια κρίση την περίοδο της προεδρίας. Πολύ πιθανό λοιπόν ο κ. Ντίνι, αύριο, να έχει και πάλι την πλειοψηφία της ιταλικής Βουλής, έστω και οριακά.

Χαμόγελα στο Ισραήλ από την πρώτη Χουσεϊν και την... πολλοστή Κρίστοφερ

Η σύζυγος του δολοφονημένου πρωθυπουργού του Ισραήλ υπογράφει τον πάπυρο για την ίδρυση κέντρου νοσηλείας μέσα στο νοσοκομείο Ισλάδ, προς τιμήν του Γιτζάκ Ράμπιν, που άφησε εκεί την τελευταία του πνοή. Δίπλα της, ο βασιλιάς της Ιορδανίας Χουσεϊν που επισκέπτεται το Τελ Αβίβ και ο Ισραηλινός πρωθυπουργός Σιμόν Πέρες

ΤΕΛ ΑΒΙΒ

Πιλοτάροντας ο ίδιος το ελικόπτερό του ο βασιλιάς της Ιορδανίας Χουσεϊν προσγειώθηκε στο αεροδρόμιο του Τελ Αβίβ. Ξεκινώντας σε κλίμα γενικευμένου ενθουσιασμού την πρώτη επίσημη επίσκεψή του στο Ισραήλ. Την ίδια ώρα, στην Ιερουσαλήμ, ο Αμερικανός υπουργός Εξωτερικών Γουόρεν Κρίστοφερ ξεκινούσε τη νέα του μεσοαзиатική περιόδία στη Μέση Ανατολή ζητώντας από το Ισραήλ και τη Συρία να επισπεύσουν τις διαπραγματεύσεις και να δαμωθούν σε μια ειρηνευτική «ατζέντα».

Μετά τη συνάντησή του είχε χθες με τον Ισραηλινό πρωθυπουργό Σιμόν Πέρες, ο Κρίστοφερ αναγνώρισε ότι υπάρχουν ακόμη «σοβαρά κενά», αλλά εξέφρασε την αισιοδοξία του ότι θα ξεπερασθούν. Αναφερόμενος στους δύο γύρους συναντήσεων των αντιπροσωπειών Ισραήλ και Συρίας στο Μέρικαντ, υπογράμμισε ότι «οδήγησαν σε πολύ ουσιαστικότερο διάλογο», καθώς οι δύο πλευρές άρχισαν να «μελετούν περιπτώσεις ανταλλαγών» στην κατεύθυνση διαμόρφωσης ειρήνης.

Ο Χουσεϊν

Στο Τελ Αβίβ ο βασιλιάς Χουσεϊν έγινε δεκτός με ιδιαίτερο ενθουσιασμό. Τον Ιορδανό μονάρχη υποδέχθηκε με

σπάθια όχι μόνο για την πρόοδο των συνομιλιών, αλλά και για την εδραίωσή τους μέχρι τον προσεχί Οκτώβριο.

Στη Δαμασκό δικτικές διπλωματικές σημείωσε ότι ο Κρίστοφερ θα πίεσει τις δύο πλευρές να υιοθετήσουν ατζέντα συνομιλιών με συγκεκριμένα θέματα για τους επόμενους γύρους συνομιλιών. Παρατήρησε όμως ότι το περισσότερο που μπορούν να επιτύχουν οι δύο πλευρές είναι το 1996, είναι να διαμορφώσουν της αρχές μιας συμφωνίας, πρόσθεσε.

Το συριακό ραδιόφωνο σε σχολία το μετέδωσε ότι η αμερικανική αποφασιστικότητα και η γλώσσα του Ισραηλινού υπουργού διαμορφώνουν κλίμα αισιοδοξίας και ανέφερε ότι η Δαμασκό αναμένει «νέες ιδέες» από τον Κρίστοφερ κατά τη σημερινή του επίσκεψη στη Συρία.

Εξάλλου το Ισραήλ απελευθέρωσε χθες τους πρώτους 150 από τους 1.200 Παλαιστίνιους κρατούμενους που θα αποφυλακιστούν από ισραηλινές φυλακές μέχρι τις παλαιστινιακές εκλογές.

(Ασ. Πρεσ. Γαλλικό - ΑΠΕ)

SECOND

ΕΠΩΝΥΜΑ ΜΕΤΑΧΕΙΡΙΣΜΕΝΑ ΕΠΙΠΛΑ ΓΡΑΦΕΙΟΥ (SATO, ΣΚΟΥΡΟΠΟΥΛΟΣ, Κ.Α.) ΣΕ ΚΑΤΑΠΛΗΚΤΙΚΕΣ ΤΙΜΕΣ!

• Γραφεία, από	7.000
• Συρταροθήκες, από	3.000
• Βιβλιοθήκες, από	8.000
• Διαχωριστικά, από	8.000
• Καθίσματα, από	5.000
• Γραφεία για computer, από	4.000

Πειραιώς 18, Μοσχάτο, 185 40, Τηλ.: (01) 4834227-8

ΑΝΑΖΗΤΕΙ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝΤΑ ΣΥΖΥΓΟ ΤΗΣ... ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΤΟΥ

ΒΟΝΗ

Το διάδοχο του αναζητεί ένας 75χρονος Γερμανός εκατομμυριούχος, για να είναι σίγουρος πως μετά θάνατον η 28χρονη σύζυγός του και η περιουσία του θα βρίσκονται σε καλά χέρια. Ο Βάλτερ Βίλε δημοσίευσε σχετική αγγελία στις γερμανικές εφημερίδες και εκδηλώσεις ήταν αυτοί που ανταποκρίθηκαν. Ο Βίλε που έκανε δηλώσεις στην εφημερίδα «Εξπρές» της Κολωνίας, υποστήριξε πως εκείνος και η σύζυγός του είναι ένα αγαπημένο ζευγάρι, αλλά επειδή εκείνη είναι νέα, όμορφη και γεμάτη ζωή, ανησυχεί για το τι θα γίνει μετά το θάνατό του. Έτσι, ψάχνουν μαζί για τον άνδρα που θα πάρει τη θέση του.

(ΑΠΕ)

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ: Ο χάρτης των προβλημάτων από το Νηπιαγωγείο μέχρι το Πανεπιστήμιο από μια μελέτη-πρότυπο του Κέντρου Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών

Ενάμιση τρις. «φράχνει» η Παιδεία

Της ΕΛΕΝΑΣ ΒΑΡΙΝΟΥ

Τουλάχιστον 800 δισκατομύρια δρχμς απαιτούνται για τη λύση μόνο του κτριάκου, ενός από τα οσδρότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει η ελληνική εκπαίδευση. Εάν προστεθούν σ' αυτά τα αναγκαία ποσά για τη δημιουργία συνθηκών αναβάθμισης και εξέλιξης, τότε οι ικανοποιητικές λύσεις «κοστολογούνται» τουλάχιστον με 1,5 τρισκατομύρια δρχμς.

Στο συμπέρασμα αυτό καταλήγει η μελέτη του ΚΕΠΕ (Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών) για την ελληνική εκπαίδευση, η πρώτη στο είδος της, αφού καλύπτει μέσα από την πλήρη καταγραφή της εικόνας της εκπαίδευσης καθώς και την αξιολόγηση των προβλημάτων της, ολόκληρο το φάσμα (από το Νηπιαγωγείο μέχρι το Πανεπιστήμιο και από τα ιδιαίτερα μαθήματα στο σπίτι μέχρι τα ταχύρρυθμα προγράμματα μόρφωσης).

Η έρευνα αυτή, προϊόν εσωτερικής επεξεργασίας του ΚΕΠΕ, με τη συμβολή βέβαια εξωτερικών παραγόντων, παρουσιάζεται στη δημοσιότητα ως μελέτη με την ευθύνη του συγγραφέα της **Κωνσταντίνου Α. Κάμα** και αποτελεί κείμενο αναφοράς προς τους υπεύθυνους εκτέλεσης των αποφάσεων της εκπαιδευτικής πολιτικής.

Η μελέτη αναπτύσσεται σε πέντε κεφάλαια. Η σημαγράφηση που εκπαιδευτικού συστήματος είναι το πρώτο. Το δεύτερο κεφάλαιο καλύπτει η ποσοτική και ποιοτική παρουσίαση των εκπαιδευτικού συστημάτων. Στο τρίτο γίνεται η παρουσίαση των βασικών επιτευγμάτων στο πρόσφατο παρελθόν και στο τέταρτο εξειδικεύονται τα προβλήματα ανά περιφέρεια και αναζητούνται οι δυνατότητες που θα οδηγήσουν στις λύσεις. Τέλος, το πέμπτο κεφάλαιο περιλαμβάνει γενικά συμπεράσματα, στόχους αλλά και υποδείξεις.

Βάσει της επίγνωσης ότι η έκταση του δημοσιευματος δεν επιτρέπει την ολοκληρωμένη παρουσίαση της μελέτης, από τη στιγμή που νικείται σε ολόκληρο το φάσμα της εκπαίδευσης, επιλέξαμε μικρά μόνο από τα ζητήματα που καλύπτει.

Η χρηματοδότηση

Η παρουσίαση της χρηματοδότησης του εκπαιδευτικού συστήματος, ή όπως ο συγγραφέας την χαρακτηρίζει «η εικόνα του εκπαιδευτικού συστήματος σε δρχμς», περιλαμβάνεται στο κεφάλαιο της Ποσοτικής και Ποιοτικής Παρουσίασης. Όπως αναφέρεται στη μελέτη, για τεχνικούς λόγους είναι αδύνατη η άθροιση επιμέρους ποσοτικών μεγεθών ώστε να δοθεί η εικόνα ενός συνολικότερου μεγέθους. Ο μοναδικός τρόπος για να επιτευχθεί αυτό είναι ο παρονομαστικός «δρχμς». Σύμφωνα με τα στοιχεία που αναφέρονται στη δεκαετία 1980-1990 αποδεικνύεται ότι η συνολική δαπάνη της οικονομίας για την εκπαίδευση σε σταθερές

ΟΙ ΑΙΘΟΥΣΕΣ ΠΟΥ ΛΕΙΠΟΥΝ ΣΕ Α' ΒΑΘΜΙΑ, ΚΑΙ Β' ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ			
Περιφέρειες	Αριθμός τμημάτων	Ανάγκες νέων αιθουσών	Απατούμενη δαπάνη κατασκευής νέων αιθουσών*
1. Αν. Μακεδονία & Θράκη	3.714	416	11.400
2. Κεντρική Μακεδονία	12.540	3.421	84.000
3. Δυτική Μακεδονία	2.563	337	9.700
4. Ηπειρος	3.064	528	13.700
5. Θεσσαλία	5.790	1.216	30.800
6. Ιόνια Νησιά	1.440	235	6.800
7. Δυτική Ελλάδα	5.397	1.370	32.900
8. Στερεά Ελλάδα	4.295	751	18.700
9. Αττική	22.023	9.069	262.800
10. Πελοπόννησος	4.121	592	17.100
11. Βόρειο Αιγαίο	1.510	127	4.100
12. Νότιο Αιγαίο	1.951	194	5.400
13. Κρήτη	4.423	1.096	27.000
Σύνολο χώρας	72.831	19.352	524.400

Πηγή: ΚΕΠΕ, Τμήμα Εκπαίδευσης και Ερευνας (από αναλυτικά στοιχεία της Διεύθυνσης Προγραμματισμού και Επιχειρησιακών Ερευνών του υπουργείου Παιδείας).

* Τρέχουσες τιμές 1990 σε εκατομύρια δρχμς.

τιμές 1970 από 12.140 εκατ. δρχμς με το 1980, ή από 2,91% του ΑΕΠ, ανέβηκαν το 1990 σε 18.841 εκατ. δρχμς, ή στο 3,87% του ΑΕΠ.

Μέσα από τη συνεκτίμηση της γενικής εικόνας του εκπαιδευτικού συστήματος, των προβλημάτων και των αδυναμιών του και τις προβλέψεις του Κοινωνικού Πλαισίου Στήριξης (ΚΠΣ) εκφράζεται -ως γενικό συμπέρασμα στη μελέτη- ότι τα ποσά που απαιτούνται για τη λύση όλων των καταγεγραμμένων προβλημάτων, με χονδρικούς υπολογισμούς, είναι πολύ μεγάλα. Μόνο για τη λύση του κτριάκου προβλήματος απαιτούνται περισσότερα από 800 δισκατομύρια δρχμς, 500 περίπου για την πρωτοβάθμια και τη δευτεροβάθμια και 300 για την τριτοβάθμια, από τα οποία τα 600 απαιτούνται για την ανέγερση κτιρίων και τα 200 για την αεολογική οικολογία.

Ειδικότερα για τη λύση του κτριάκου προβλήματος στην Αττική, οι μελετητές εκτιμούν ότι χρειάζονται 9.069 νέες αίθουσες, για την ανέγερση των οποίων απαιτούνται 262.800 εκατ. δρχμς.

Εάν στο παραπάνω συνολικό ποσόν προστεθούν τα ποσά που απαιτούνται για:

- ★Τον εξοπλισμό των αναγκαίων κτιρίων σε έπιπλα, θρανία και άλλα εκπαιδευτικά όργανα.
- ★Την εγκατάσταση ενός σύγχρονου δικτύου βιβλιοθηκών, αν όχι σε όλες τις σχολικές μονάδες, τουλάχιστον σε όλες τις μονάδες της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
- ★Τη δημιουργία της υποδομής για την εγκατάσταση μεταπτυχιακών σπουδών στη χώρα μας.
- ★Την ουσιαστική αποκέντρωση και την εφαρμογή σύγχρονων μηχανισμών διοίκησης και διαχείρισης.
- ★Τη δημιουργία υποδομής για τη σίτιση και στέγαση των σπουδαστών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, και
- ★Τη σειρά άλλων δραστηριοτήτων που θα οδηγήσουν στην ουσιαστική αναβάθμιση της εκπαίδευσης σε όλες τις βαθμίδες, τότε

ΠΟΙΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΛΥΘΟΥΝ

Τα προβλήματα της ελληνικής εκπαίδευσης, σύμφωνα με τη μελέτη, συνοψίζονται γύρω από:

□Την υλικοτεχνική υποδομή (όπως πιο συχνά εμφανίζεται το πρόβλημα των παιγών εγκαταστάσεων στην εκπαίδευση).

□Το διδακτικό και το διοικητικό προσωπικό.

□Τη διοίκηση και τη διαχείριση του συστήματος.

□Τους διδασκόμενους και τη μέριμνά τους.

□Το περιεχόμενο των σπουδών.

□Την επιστημονική υποστήριξη του εκπαιδευτικού συστήματος.

□Το δημόσιο ή τον ιδιωτικό χαρακτήρα της εκπαίδευσης.

□Την εκπαίδευση των Ελλήνων της διασποράς.

□Και την άτυπη εκπαίδευση στο σύνολό της.

για την υποστήριξη σεβαστών από κάθε άποψη διδακτορικών.

Διεκρινίζεται στη μελέτη ότι και οι δύο τύποι ιδρυμάτων (ΤΕΙ και ΑΕΙ, μπορούν ουσιαστικά να «συναντηθούν» στον τίτλο «πτυχίο», άρα να θεωρηθούν ισότιμα ως ανώτερα εκπαιδευτικά ιδρύματα ή ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, ενιαία. Με τη διαφορά ότι:

Τίτλοι σπουδών

□Το δίπλωμα πρέπει να χορηγείται απ' όλα τα ΤΕΙ (ή και από τα ΙΕΚ, εφ' όσον η πολιτεία αποφασίσει να τα εντάξει στην τυπική εκπαίδευση).

□Το πτυχίο το οποίο θα χορηγείται από όλα τα πανεπιστήμια και από μερικά ΤΕΙ, εκείνα που έχουν όδες τις προϋποθέσεις να εξομοιωθούν με τα Πανεπιστήμια.

□Το μεταπτυχιακό δίπλωμα το οποίο θα χορηγείται από όλα σχεδόν τα Πανεπιστήμια, στα προγράμματα των οποίων θα μπορούν να γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι όχι μόνο των Πανεπιστημίων, αλλά και εκείνων των ΤΕΙ που θα χορηγούν το πτυχίο.

□Το διδακτορικό το οποίο θα χορηγείται από τα Πανεπιστήμια που θα έχουν πλήρη επάρκεια αν-

κεια, γίνεται λόγος για τους τίτλους σπουδών, τους οποίους μπορούν να χορηγούν και οι δύο τύποι ιδρυμάτων. Ο τίτλος σπουδών μπορεί κατά περίπτωση να ονομάζεται βεβαίωση, πιστοποιητικό, δίπλωμα, πτυχίο, μεταπτυχιακό δίπλωμα, διδακτορικό. Όπως εκτιμούν οι μελετητές:

—Τα πρώτα να δραστηριοποιούνται περισσότερο στη βάση των επιστημών των γραμμάτων και των τεχνών.

—Τα δεύτερα να δραστηριοποιούνται περισσότερο στη βάση των επιστημών των γραμμάτων και των τεχνών.

—Τα βασικά συμπεράσματα που παρατίθενται ολοκληρώνουν και τη μελέτη. Σύμφωνα με αυτά, και στο πλαίσιο των αναλυτικών προ-πονημάτων που περιλαμβάνει, η λύση των προβλημάτων είναι «θέ-μα δρχμς» όπως χαρακτηρι-στικά αναφέρεται. Ωστόσο, οι μελε-τητές δεν συμπεριφέρονται την άπο-ψη ότι «όλα είναι αρνητικά στην ελληνική εκπαίδευση». Θεωρού-με -σημειώνουν- ότι υπάρχουν και αρκετά θετικά, που οφείλου-

ΑΕΙ: ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ · ΦΟΙΤΗΤΕΣ (1990-91)				
Περιφέρειες	Ιδρύματα	Διδάσκο-ντες	Φοιτητές	Φοιτητές ανά διδάσκοντα
1. Αν. Μακεδονία & Θράκη	11	367	4.975	13,6
2. Κεντρική Μακεδονία	21	2.493	37.080	14,9
3. Δυτική Μακεδονία	—	38	488	12,8
4. Ηπειρος	11	470	5.522	11,7
5. Θεσσαλία	1	34	505	14,9
6. Ιόνια Νησιά	1	54	436	8,1
7. Δυτική Ελλάδα	1	633	7.872	12,4
8. Στερεά Ελλάδα	—	—	—	—
9. Αττική	7	3.300	58.773	17,8
10. Πελοπόννησος	—	—	—	—
11. Βόρειο Αιγαίο	1	102	696	6,8
12. Νότιο Αιγαίο	—	25	544	21,8
13. Κρήτη	2	502	4.594	9,2
Σύνολο χώρας	17	8.018	121.485	15,2

Πηγή: ΚΕΠΕ, Τμήμα Εκπαίδευσης και Ερευνας (από πρωτογενή αδημοσίετα στοιχεία, στην αρχή του σχολικού έτους, του Τμήματος Στατιστικής της ΕΣΥΕ στο Υπουργείο Παιδείας).

ΤΕΙ: ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ · ΦΟΙΤΗΤΕΣ (1990-91)				
Περιφέρειες	Ιδρύματα	Διδάσκο-ντες	Σπουδα-στές	Φοιτητές ανά διδάσκοντα
1. Αν. Μακεδονία & Θράκη	1	197	2.866	14,5
2. Κεντρική Μακεδονία	2	899	15.899	17,7
3. Δυτική Μακεδονία	1	162	3.160	19,5
4. Ηπειρος	—	145	1.739	12,0
5. Θεσσαλία	1	492	8.546	17,4
6. Ιόνια Νησιά	—	—	—	—
7. Δυτική Ελλάδα	2	439	5.418	12,3
8. Στερεά Ελλάδα	1	355	5.660	15,9
9. Αττική	3	2.055	30.688	14,9
10. Πελοπόννησος	—	19	108	5,7
11. Βόρειο Αιγαίο	—	—	—	—
12. Νότιο Αιγαίο	—	—	—	—
13. Κρήτη	1	453	6.012	13,3
Σύνολο χώρας	12	5.216	80.096	15,4

Πηγή: ΚΕΠΕ, Τμήμα Εκπαίδευσης και Ερευνας (από πρωτογενή αδημοσίετα στοιχεία, στην αρχή του σχολικού έτους, του Τμήματος Στατιστικής της ΕΣΥΕ στο Υπουργείο Παιδείας).

με να τα αναζητήσουμε, να τα αναγνωρίσουμε, να τα διαφυλά-ξουμε και να τα ενισχύσουμε στο άμεσο και στο προσεχές μέλλον.

Ως βασικό πρόβλημα της εκπαίδευσης και στις τρεις βαθμίδες, πέραν του κτριάκου, της κακής διαχείρισης και διοίκησης, των ελλείψεων και των πλεονε-σμάτων εκπαιδευτικού προσωπικού, και γενικά όλων των υλικών ελλείψεων, αναφέρεται «η φτωχή επιστημονική υποστήριξη των αποφάσεων εκπαιδευτικής πολιτικής».

Υποστήριξη

- Οπότε κα προτείνονται οκτώ Όργανα Επιστημονικής Υποστήριξης.
- Το Εργαστήριο Κατασκευής, Εποπτικών Μέσων Διδασκαλίας.
- Ο Οργανισμός Έκδοσης Διδακτικών Βιβλίων.
- Το Κέντρο Εφαρμογής Εκπαιδευτικών Σχεδίων.
- Το Κέντρο Εκπαιδευτικών Μελετών και Ερευνών.
- Το Κέντρο Προγραμματισμού και Οικονομικών Ερευνών.
- Ο Οργανισμός Διενέργειας Γε-

Εκπαίδευση κομμένη στα ...δύο

Όπως αναφέρεται στη μελέτη του Κων. Κάμα, η συστηματικοποίηση των τόπων παραγωγής της γνώσης έχει οδηγήσει στη διχοτόμηση του εκπαιδευτικού συστήματος όλων των χώρων σε δύο μεγάλα υποσυστήματα. Την τυπική εκπαίδευση και την άτυπη εκπαίδευση.

Την τυπική εκπαίδευση αποτελούν τα δημοτικά σχολεία, τα γυμνάσια, τα λύκεια όλων των τύπων, οι τεχνικές-επαγγελματικές σχολές, οι σχολές του υποσημειωμένου Εμπορικής Ναυτιλίας, οι σχολές της κρατικής σκηνής και, τέλος, τα ιδρύματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η άτυπη εκπαίδευση περιλαμβάνει κάθε εκπαιδευτική δραστηριότητα που δεν εντάσσεται στην τυπική εκπαίδευση. Δηλαδή τα φροντιστήρια, τα κέντρα ελεύθερων σπουδών, τα ταχύρρυθμα προγράμματα του ΟΑΕΔ, τα ταχύρρυθμα προγράμματα άλλων δημόσιων και ιδιωτικών φορέων, τα ενδοεπιχειρησιακά προγράμματα, τα προγράμματα λαϊκής εκμύρφωσης κ.λπ.

Από τα στοιχεία που δίνουν την εικόνα της τυπικής εκπαίδευσης, όπως αποτυπώνεται το έτος 1990-1991, προκύπτει ότι οι διδακτικές μονάδες ήταν 16.977, οι διδασκόμενοι προσεγγίζουν τα δύο εκατομμύρια, ενώ οι διδασκόμενοι ήταν 117.612 άτομα. Το 1993-94 τα ίδια μεγέθη ήταν 16.692 (διδακτικές μονάδες), 124.537 (διδασκόμενοι) και 1.942.670 (διδασκόμενοι).

Ανάλογη εικόνα για την άτυπη εκπαίδευση δεν υπάρχει, από τη στιγμή που οι μονάδες που τη συγκροτούν δεν είναι επίσημα καταγεγραμμένες. Συνοπτικά αναφέρουμε μερικές από τις μονάδες αυτές, που είναι τα φροντιστήρια ξένων γλωσσών, τα φροντιστήρια υποψηφίων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα κέντρα ελεύθερων σπουδών, οι Σχολές Επιμόρφωσης Λειτουργών Δημοτικής Εκπαίδευσης και οι αντίστοιχες Σχολές Επιμόρφωσης Λειτουργών Μέσης Εκπαίδευσης, οι Σχολές Δημοσίας Διοίκησης, οι σχολές οδηγών, οι ταχύρρυθμες σχολές του ΟΑΕΔ, το ΕΚΕΠΕ, τα Κέντρα Γεωργικών Εφαρμογών που υποστηρίζει Γεωργίας.

Στο κεφάλαιο που ασχολείται με την τυπική και άτυπη εκπαίδευση, γίνεται αναφορά για την άτυπη επαγγελματική εκπαίδευση, στην οποία εντάσσονται τα ΙΕΚ (Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης). Σύμφωνα με τα στοιχεία του 1994, λειτουργούν στη χώρα μας 45 δημόσια ΙΕΚ με προγράμματα για 64 ειδικότητες και 12.912 εγγεγραμμένοι σπουδαστές. Οι τελειοφοίτοι του μέχρι το φθινόπωρο του 1994, από την ίδρυση των ΙΕΚ το 1992, ήταν 3.343. Λειτουργούν επίσης 77 ιδιωτικά ΙΕΚ, από τα οποία τα 34 στην Αττική, τα 16 στην Κεντρική

Η ΕΙΚΟΝΑ ΤΗΣ ΤΥΠΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ (Διδακτικά έτη 1981-82, 1990-91, 1993-94)						
Επίπεδο εκπαίδευσης	1981 - 1982		1990 - 1991		1993 - 1994	
Σχολικές μονάδες	Σύνολο	Δημόσια	Σύνολο	Δημόσια	Σύνολο	Δημόσια
1. Προσχολική Αγωγή						
Νηπιαγωγεία	4.752	93,3%	5.583	97,4%	5.559	97,6%
Νηπιαγωγοί	6.146	91,2%	8.216	96,8%	8.094	97,1%
Νήπια	142.520	90,2%	132.645	95,7%	134.322	95,9%
2. Πρωτοβάθμια εκπαίδευση						
Δημοτικά σχολεία	9.551	95,1%	7.911	94,9%	7.376	94,5%
Δάσκαλοι	33.974	93,0%	39.878	94,1%	39.821	93,4%
Μαθητές	901.209	93,2%	819.142	93,1%	744.542	92,7%
Πτυχιούχοι - Απολυθέντες	147.128	94,8%	145.906	94,2%	138.588	93,6%
3. Δευτεροβάθμια εκπαίδευση						
α. Γυμνάσια	1.493	92,0%	1.810	95,6%	1.857	95,1%
Καθηγητές	20.070	92,4%	27.320	97,9%	29.459	95,5%
Μαθητές	448.935	96,3%	437.757	96,1%	443.641	96,0%
Πτυχιούχοι - Απολυθέντες	128.000	96,3%	124.009	95,5%	134.744	95,5%
β. Γενικά Λύκεια	844	90,1%	1.102	94,4%	1.170	93,9%
Καθηγητές	12.158	91,0%	16.703	96,2%	17.729	93,8%
Μαθητές	222.428	95,0%	254.428	95,4%	255.584	94,5%
Πτυχιούχοι - Απολυθέντες	65.900	94,0%	70.454	94,4%	78.838	94,2%
γ. Τεχνικά - Επαγγελματικά Λύκεια	269	97,0%	285	91,3%	353	77,3%
Καθηγητές	76.268	98,4%	7.553	91,3%	8.636	79,6%
Μαθητές	62.788	99,4%	90.800	92,0%	114.667	86,4%
Πτυχιούχοι - Απολυθέντες	12.076	99,1%	21.133	89,9%	5.159	98,1%
δ. Ενιαία Πολυκλαδικά Λύκεια	—	—	25	100,0%	25	100,0%
Καθηγητές	—	—	1.663	100,0%	1.878	100,0%
Μαθητές	—	—	20.348	100,0%	22.084	100,0%
Πτυχιούχοι - Απολυθέντες	—	—	6.119	100,0%	3.354	100,0%
ε. Τεχνικές Επαγγελματικές Σχολές	241	70,1%	232	85,9%	265	78,9%
Καθηγητές	34.864	69,7%	3.045	84,9%	3.532	81,6%
Μαθητές	28.998	65,3%	40.934	82,7%	40.603	88,4%
Πτυχιούχοι - Απολυθέντες	7.387	71,8%	13.945	77,0%	5.865	84,0%
4. Τριτοβάθμια εκπαίδευση						
α. Παιδαγωγικές Ακαδημίες και Σχολές Νηπιαγωγών	21	100,0%	—	—	—	—
Καθηγητές	430	100,0%	—	—	—	—
Φοιτητές	7.122	100,0%	—	—	—	—
Πτυχιούχοι	2.852	100,0%	—	—	—	—
β. ΚΑΤΕΕ (τμήματα) και Ισχύματα	99	73,7%	38	44,7%	44	47,7%
Καθηγητές	53.736	96,3%	496	54,8%	607	60,1%
Φοιτητές	29.965	91,3%	2.477	78,5%	3.683	82,5%
Πτυχιούχοι	7.551	92,0%	732	85,7%	δ.υ.	δ.υ.
γ. ΤΕΙ	—	—	12	100,0%	13	100,0%
Καθηγητές	—	—	5.216	100,0%	5.427	100,0%
Φοιτητές	—	—	80.096	100,0%	77.928	100,0%
Πτυχιούχοι	—	—	8.026	100,0%	δ.υ.	100,0%
δ. Πανεπιστήμια και λοιπά Ισχύματα	13	100,0%	17	100,0%	18	100,0%
Καθηγητές	7.489	100,0%	8.018	100,0%	9.354	100,0%
Φοιτητές	87.476	100,0%	121.485	100,0%	109.335	100,0%
Πτυχιούχοι	13.921	100,0%	18.432	100,0%	δ.υ.	100,0%

ΠΑΡΙΣΙ, (Ιανουάριος)
Της ΗΡΑΣ ΦΕΛΟΥΚΑΤΖΗ

Ο ροματιστής γκέτης, άνθρωπος με αυθεντική, πολύπλευρη, γοητευτική προσωπικότητα, πολιτικός που σημάδεψε με τη στρατηγική του ιδιοφυΐα και τη χαρισματικότητά του τον 20ό αιώνα, ο Φρανσουά Μιτερράν αναπαύεται από σήμερα στην τελευταία του κατοικία και μπαίνει στον μύθο της εποχής μας. Οι ιστορικοί θα αποφανθούν για τη σημασία του έργου του. Αν οι πολιτικοί του αντίπαλοι εκφράζονταν γι' αυτόν με θαυμασμό και οι Σοσιαλιστές δεν κρύβουν το δέος που τους εμπνέει ακόμα, ένας άνθρωπος που υπήρξε από τους πιο στενούς συνεργάτες και συμβούλους του, τόλμησε να απομυθοποιήσει πριν από τον θάνατό του τον Φρανσουά Μιτερράν, αποκαλύπτοντας τις κρυφές του σκέψεις για τους πάντες και τα πάντα, τις μνίες του και τη λάθη του. Είναι ο **Ζακ Αταλί**, ο εγκέφαλος που κατύθυνε από τα παρασκήνια τα νήματα της εξουσίας, εκτελώντας εντολές του προέδρου.

Τράπεζας, ήταν ο εγκέφαλος που κινούσε τα νήματα, εκτελώντας τις εντολές του Μιτερράν. Γι' αυτό και όσα λέει στη συνέντευξη αυτή είναι έγκυρα, αυθεντικά, «από πρώτο χέρι»

Συγγραφέας, οικονομικός σύμβουλος και πρώην πρόεδρος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας, ο Ζακ Αταλί έγραψε τρία βιβλία απομνημονευμάτων με τον τίτλο «Βερμπατίμ». Στον τελευταίο τόμο, που κυκλοφόρησε τον Οκτώβριο, παρουσίασε εκμυστρεύσεις που αποδίδει στον Φρανσουά Μιτερράν και που προκάλεσαν πάταγο. Γιατί ο Γάλλος πρόεδρος φέρεται να εκφράζεται σχεδόν απρεπώς για τους Σοσιαλιστές. Να λέει για τον **Μισέλ Ροκάρ** «είναι μικροπρεπής. Αυτός βρίσκεται πίσω από το μίσος κατά του Λοράν Φαμπιούς. Δύο νέοι τσακώνονται μεταξύ τους».

Για τον **Ζακ Σιράκ** ο Αταλί του αποδίδει κρίσεις πολύ σκληρές. «Είναι αδιόρθωτος, η ήπτα του δεν τον έφτιαξε. Κατά βάθος αυτός ο άνθρωπος είναι τρελός. Λέει και κάνει ό,τι ν'αι. Θα μπορούσε να εκλεγεί πρόεδρος μετά από εμένα, αλλά θα γινόταν γρήγορα περίεργος του κόσμου». Με καυστικές κρίσεις και δόση σαρκασμού φέρεται να εκφράζεται ο πρώην πρόεδρος και για ξένους γκέτες. Για πρώτη φορά ο Φρανσουά Μιτερράν εξέφρασε «επιφυλάξεις» για όσα του αποδίδονται στο βιβλίο σχετικά με την κρίση του για προσωπικότητες και για επιφυλάξεις του ως προς τη γερμανική ενοποίηση.

Συνάντησα τον Ζακ Αταλί στο γραφείο του στο Παρίσι πριν μερικές ημέρες, με αντικείμενο της συνέντευξης που ακολουθεί τον απολογισμό της θητείας του κοντά στον πρόεδρο Μιτερράν και το πώς βλέπει τη σημερινή κατάσταση στην Ελλάδα, σε μια στιγμή που γυρίζει η σελίδα της Ιστορίας με το τέλος της εποχής Μιτερράν και τη διαδικασία διαδοχής του Α. Παπανδρέου.

—**Υπήρξατε επί χρόνια σύμβουλος και έμπιστος του Φρανσουά Μιτερράν. Ποιος είναι ο απολογισμός σας για τα χρόνια που περάσατε κοντά του στα Ηλύσια;**

—Εκτίμη ότι πρέπει να είμαστε υπερήφανοι για ό,τι κάναμε αυτή την περίοδο. Αναλόγως μια Γαλλία που ήταν σε κατάσταση πολύ δύσκολη οικονομικά. Υπήρξε υψηλός πληθωρισμός, μαζικό εξωτερικό έλλειμμα, οικονομική κρίση. Εχουμε στο τέλος της θητείας του Φρανσουά Μιτερράν μια Γαλλία με ανύπαρκτο πληθωρισμό, θετική κατάσταση ως προς το εξωτερικό εμπόριο, με μόνη αποτυχία αυτή που υφίσταται φθλ η Ευρώπη, την ανεργία, ούτε περισσότερο ούτε λιγότερο από τους άλλους.

Κατά τα άλλα, η Γαλλία διαμορφώθηκε βαθιά, με την καλή έννοια νομικά, από τους κοινωνικούς νόμους, την αποκέντρωση, τον τεχνολογικό εκσυγχρονισμό, το όνειρο στην αγορά, την ευρωπαϊκή οικοδόμηση που προώθησε. Είμαι λοιπόν υπερήφανος για όλα αυτά, έστω κι αν υπήρξαν λάθη και παραλείψεις που είναι μαθήματα για το μέλλον.

Η κληρονομιά Μιτερράν

—**Ο Φρανσουά Μιτερράν ενσάρκωσε το όραμα της «αλλαγής», που οδήγησε σε νίκη των Σοσιαλιστών στη Νότια Ευρώπη. Πώς βλέπετε σήμερα αυτή την περίοδο;**

—Επί θητείας του Φρανσουά Μιτερράν έγινε η ένταξη της Ισπανίας και της Πορτογαλίας στην Ευρώπη. Στη σύνοδο που φοντενμπλό, επέλυσε προβλήματα που δημιουργούσαν εμπλοκή και υπήρξε ο μεγάλος αρχιτέκτονας της Ευρώπης με την εξισορρόπηση της προς τον Νότο. Κληρονομία του Μιτερράν είναι, ότι κανένας δεν μπορεί σήμερα να χρησιμοποιήσει την εμπειρία της θητείας του για

να πει «οι Σοσιαλιστές είναι ανίκανοι να κυβερνήσουν». Αντίθετα, προκύπτει με τις δυο θητείες του Μιτερράν ότι οι Σοσιαλιστές είναι ικανοί να κυβερνήσουν στη Γαλλία και μάλιστα ενδέχεται να επιστρέψουν στην εξουσία. Αλλωστε μετά τη Γαλλία ακολουθούσε νίκη των Σοσιαλιστών σε πολλές χώρες της Νότιας Ευρώπης, κάτι που δημιούργησε μια θαυμάσια σύμπτωση.

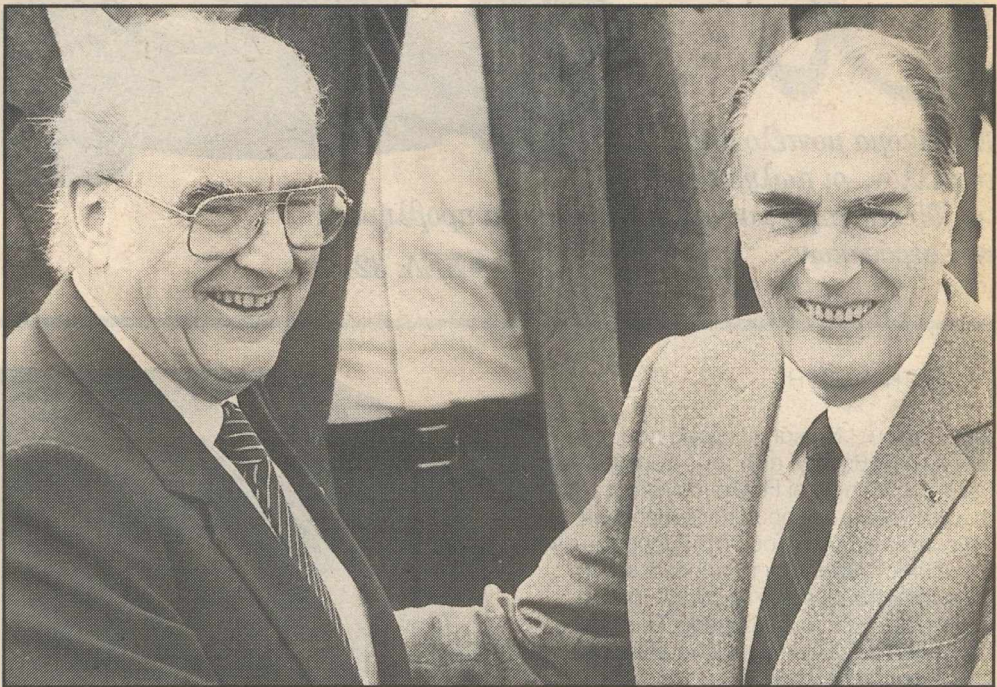
—**Ποια είναι η εντύπωση σας για το τέλος της θητείας του Φρανσουά Μιτερράν, που σηματοδότησε από υποθέσεις και σκάνδαλα του Χρηματοπιστηρίου όπως με την «Πεινέ», την αυτοκτονία του πρωθυπουργού Μπερεγκολόου και του συμβούλου του Γκρουσσόβρ στα Ηλύσια, τις τηλεοπτικές υποκλοπές;**

—Υπήρξαν θλιβερά γεγονότα, αλλά δεν πρέπει να επισκόπων την ουσία, που είναι το μέγεθος και το σύνολο, η επιτυχία του έργου του Φρανσουά Μιτερράν. Ασφαλώς οι τραagedίες των θανάτων φίλων που υπήρξαν εξαιρετικά επίπονες, αλλά αγίζουν περισσότερο τις προσωπικές σχέσεις παρά τις κρατικές υποθέσεις.

—**Υπήρξατε στενός συνεργάτης του Σ.Κ. Η υπέρταση εξουσία τον άλλαξε πολύ; Ποια ήταν η επίδραση του περιβάλλοντός του;**

—Οχι, δεν υπήρξε αλλαγή, ο Μιτερράν βρισκόταν ήδη στο περσι του γκέτι από πριν. Είχε μια πολύ μεγάλη αρετή, την ικανότητα να λέει «όχι» στο περιβάλλον του, την ικανότητα να κρατάει αποστάσεις. Κι αυτό το κράτος.

—**Πώς θα τον χαρακτηρίζατε εσείς προσωπικά;**

Με τον Ανδρέα στην Αθήνα (1984)

κά σήμερα;

—Μεγάλος ευρωπαϊστής, μεγάλος σοσιαλιστής και εκμοντερνιστής της γαλλικής κοινωνίας. Πιστεύω επίσης ότι θα μείνει στην Ιστορία σαν άνθρωπος ενός πολιτισμού που ίσως εκλείψει, δυστυχώς.

—**Συμμετείχατε στις συναντήσεις του με ελληνικές προσωπικότητες. Ποιος ήταν οι σχέσεις του με τους Έλληνες Σοσιαλιστές και ειδικότερα τον Ανδρέα Παπανδρέου;**

—Θυμάμαι ότι παραβρέθηκα σε συναντήσεις του με τον **Α. Παπανδρέου** και άλλους Έλληνες γκέτες. Θεωρούσε πάντα τους Έλληνες σαν πολύτιμους συμμάχους και οι σχέσεις που είχε με τον Α. Παπανδρέου και τους υπουργούς του ήταν εξαιρετικές. Ο Ανδρέας Παπανδρέου ήταν ο άνθρωπος-κλειδί σε μια πολύ δύσκολη σύνοδο στην Αθήνα, το '83 νομίζω, και παρά τις δυσκολίες των διαπραγματεύσεων οι σχέσεις τους ήταν εξαιρετικά φιλικές και εγκάρδιες.

—**Ποιος ήταν οι σχέσεις του με ελληνικές προσωπικότητες της κεντροδεξιάς, τον Κ. Μητσοτάκη, τον Κ. Καραμανλή;**

—Θυμάμαι ότι συναντήθηκε με τον **Κ. Μητσοτάκη** πριν το '81, όταν είχε πάει στην Κρήτη και ότι εκεί υπήρξε άμεση επαφή μεταξύ τους, στην πατρίδα του. Νομίζω ότι οι σχέσεις του Φ. Μιτερράν μαζί του ως πρωθυπουργού υπήρξαν πολύ θετικές. Δεν υπήρχε βέβαια η φιλία που τον ένωνε με τον Α. Παπανδρέου. Για τον πρόεδρο **Κ. Καραμανλή** είχε πολύ μεγάλο σεβασμό και τον άκουγε σαν να συμβουλευόταν ένα σοφό.

—**Ο Φρανσουά Μιτερράν είχε επίσης στενό**

Με τη Μελίνα, στο Μέγαρο Μουσικής

σύνδεσμο με τον Μίκη Θεοδωράκη και τη Μελίνα Μερκούρη.

—Ναι, η **Μελίνα** ήταν φίλη του Ζακ Λαγκ και μια προσωπικότητα με την οποία είχαμε πολλά πράγματα να κάνουμε από κοινού. Εβλεπε συχνά τον πρόεδρο και πιστεύω ότι ένοιωσε γι' αυτόν μεγάλη φιλία. Ο πρόεδρος Μιτερράν τη θεωρούσε σαν μια **μεγάλη κυρία της πολιτικής, σαν πολιτική δύναμη**. Όσο για τον **Μίκη, ήταν φίλος του προέδρου**. Αλλωστε με πρόσκληση του Μίκη πήγαμε στην Κρήτη, το '79 νομίζω, και ο Μίκης έγραψε τον ύμνο των Σοσιαλιστών. Εμεινε, παρά τις πολιτικές διακρίσεις, ένας πολύ στενός φίλος. Υπήρχε μια πιστή φιλία μεταξύ τους και προσωπικά είμαι υπερήφανος που ο Μίκης μετέφρασε ένα από τα βιβλία μου στα ελληνικά.

—**Εχετε αναμνήσεις από τα ταξίδια σας με τον πρόεδρο Μιτερράν στην Ελλάδα;**

—Ταξίδευαμε συχνά στην Ελλάδα για διαπραγματεύσεις. Πηγαίναμε το πρωί και γυρίζαμε το βράδυ. Στα γεύματα εργασίας θυμάμαι ότι υπήρχαν με τους Έλληνες ιδιωντες και ιδιαίτερα τους Σοσιαλιστές σχέσεις εργασίας πολύ επαγγελματικές. Είχαμε προοδευτικά από το '82-83 να βελτιώνεται η τεχνική ικανότητα των Ελλήνων υπευθύνων για τα ευρωπαϊκά θέματα και να προσέχονται στο τραπέζι των διαπραγματεύσεων με εξαιρετικά επιχειρήματα, με την ικανότητα να υπερασπίζονται άρτια κάθε φάκελλο. Οι αναμνήσεις μου λοιπόν είναι μνήμες για σχέσεις με μια μεγάλη διαφάνεια, για ειλικρινείς διαπραγματεύσεις και πολύ φιλικό κλίμα. Υπήρχαν ομηρικές συζητήσεις με τον Ρολάν Ντιμά, ο οποίος διεξήγαγε τις διαπραγματεύσεις με την αυστηρότητα που έπρεπε ως προς τον προϋπολογισμό, αλλά για τον Φρανσουά Μιτερράν τα θέματα αυτά ήταν δευτερεύοντα. Ποτέ δεν υπήρχαν διενέ-

Με τον Κωνσταντίνο Καραμανλή (Αθήνα, 1993)

ξεις, παρά τις διαφορές. Γίνονταν συζητήσεις αλλά όχι δύσκολες διενέξεις.

Για την Ελλάδα στην ΕΟΚ

—**Ποια ήταν η άποψη του Φρανσουά Μιτερράν για την Ελλάδα στην ευρωπαϊκή και πολιτιστική της διάσταση;**

—Σε ό,τι αφορά την Ευρώπη, παρά τις κριτικές που υπήρχαν ότι η Ελλάδα είχε κατώτερο ρυθμό ανάπτυξης και συνεπώς κόστιζε ακριβά στους Ευρωπαίους, εκτιμούσε ότι η ένταξη της ήταν μια **εξαιρετική πρωτοβουλία του προκατόχου του, Ζισκάρ Ντ' Εστέν**. Θεωρούσε ότι η θέση της Ελλάδας ήταν στην Ευρώπη και ότι θα λειτουργούσε σαν γέφυρα προς τη Μέση Ανατολή και προς τις βαλκανικές χώρες. Εβλεπε την Ελλάδα σαν ένα παράδειγμα για «όνομιση», ώστε να μη μείνει η Ευρώπη περιορισμένη σαν «Δυτική» Κοινότητα, με την παραδοσιακή έννοια του όρου.

Σε ό,τι αφορά την πολιτιστική διάσταση, ο Φ. Μιτερράν είχε μια τεράστια πνευματική και λογοτεχνική μόρφωση. Νομίζω ότι είχε απουδάσει τα αρχαία ελληνικά και θυμάμαι ότι τον είχα ακούσει να αναφέρεται στον Ευριπίδη στα κείμενά του. Για τον πρόεδρο, η Ελλάδα ήταν όχι μόνο η μητέρα της δημοκρατίας, αλλά ένα παράδειγμα μιας επιτυχημένης εξόδου από μια αυτοκρατορία. Γιατί η Ελλάδα υπήρξε τμήμα μιας αυτοκρατορίας του 19ου αιώνα και σήμερα είναι μια μοντέρνα κοινωνία που ανήκει πληρέστερα στην Ευρώπη.

—**Αγαπούσε επίσης το τοπίο της Ελλάδας, τον λαό, τη μουσική της.**

—Η ελληνική μουσική τον συγκινούσε πολύ και θυμάμαι μερικές βραδιές στο Παρίσι με τον Μίκη να

παίζει στο πιάνο και να τραγουδάει ελληνικά τραγούδια. **Για το ελληνικό τοπίο είχε μια πραγματική λατρεία**, όπως κι εγώ. Λυπάμαι που δεν μπόρεσα ακόμα να πάω για προσκύνημα στους Δελφούς.

—**Ποιος είναι οι προσωπικές σας σχέσεις με την Ελλάδα;**

—Εχω εξαιρετικές σχέσεις με τους Έλληνες γκέτες. Είχα την ευκαιρία να εργασθώ όχι μόνο με κρατικούς φορείς αλλά και με οικονομικούς παράγοντες. Ήμουν ευτυχής που η Ελλάδα έγινε μέλος της Ευρωπαϊκής Τράπεζας και με αυτή την ευκαιρία είδα σαν διευθυντής πολλούς υπουργούς και ανώτατα κρατικά στελέχη, όπως και επιχειρηματίες. Ενωισα ότι η Ελλάδα έστρεφε το βλέμμα στην Ανατολή και πρόσβαλε στην ανάπτυξη ενός σημαντικού βιομηχανικού δυναμικού. Για μένα η Ελλάδα είναι μια χώρα εξαιρετικά σημαντική, σαν χώρα που ενσαρκώνει τη δημοκρατία και επίσης σαν σταυροδρόμι ανάμεσα στη Μέση Ανατολή και στη Μεσόγειο. Το μέλλον της Γαλλίας παίζεται με την ειρήνη στη Μεσόγειο και η Ελλάδα από αυτή την άποψη είναι συγχρόνως ενεργό στοιχείο αλλά και ουσιαστικός παρατηρητής. Συνεπώς, θεωρώ πολύ σημαντικό να είναι η Ελλάδα μια χώρα σταθερή, δυνατή και σεβαστή.

—**Ποια είναι η γνώμη σας για τον Ανδρέα Παπανδρέου. Πιστεύετε ότι θα μείνει στην Ιστορία;**

—Πιστεύω ότι θα μείνει σαν ένας από τους μεγάλους βετεράνους, σαν ένας γίγαντας της ελληνικής πολιτικής ζωής. Ενας γίγαντας που συνοδεύει την Ελλάδα στον αγώνα της για τον μοντερνισμό και τη δημοκρατία από την εποχή της δεκαετίας του '50. Θα μείνει επίσης σαν ένας γίγαντας αγωνιστής για τη δημοκρατία μέσα στις διάφορες δικτατορίες που διέσχισε η Ελλάδα. Για το άλλοιπαι, ακόμα και για έναν πολιτικό όπως ο Φρανσουά Μιτερράν, είναι πολύ δύσκολο να πει κανείς τι θα μείνει στην Ιστορία.

—**Πώς βλέπετε το μέλλον της Ελλάδας μετά τον Ανδρέα Παπανδρέου;**

—Πιστεύω ότι είναι πάντα το ίδιο. Όταν άνθρωποι με ένα τεράστιο ανάστημα και προσωπικότητα, που είχαν μεγάλη επιρροή στη χώρα τους εξαφανίζονται, τότε έχουμε μια χώρα που μένει ορφανή. Θα πρέπει να έλθει μια νέα γενιά, εντελώς ανήλικη στα πράγματα, για να δημιουργήσει την ανανέωση.

Με τον Κωνσταντίνο Μητσούρακι (Μέγαρο Μαξίμου, 1993)

—**Ποιος είναι οι σχέσεις σας σήμερα με το γαλλικό Σ.Κ.;**

—Υποστηρίζω και βοηθώ τον Λιονέλ Ζοσπέν. Θα χαρώ πολύ να δω μια μελλοντική του νίκη. Αποχώρησα από το Σ.Κ. όταν μπήκα στα Ηλύσια σαν σύμβουλος του προέδρου και σήμερα όποτε μου το ζητούν βρίσκομαι στο πλευρό των Σοσιαλιστών.

—**Στη Γαλλία γίνεται πολύς λόγος για οικονομικά σκάνδαλα και υποθέσεις. Κι εσείς αντιμετωπίσατε κάποια στιγμή κριτικές σαν διευθυντής της Ευρωπαϊκής Τράπεζας. Ποια είναι η αντίδρασή σας;**

—Οι κριτικές που διατυπώθηκαν ήταν για πολυτέλεια και ειδικά για το ότι είχα βάλει στην είσοδο πολυτελή μάρμαρα. Δεν έχει να κάνει λοιπόν αυτό με οικονομικά σκάνδαλα.

Τα σκάνδαλα

—**Όμως, το θέμα των οικονομικών σκανδάλων και ιδιαίτερα η χαριστική παροχή διμερισμάτων έληξε ηγετικές προσωπικότητες στη Γαλλία. Πώς εξηγείτε αυτό το κλίμα σκανδαλολατρίας «α la italica»;**

—Πιστεύω ότι είναι φυσικό φαινόμενο της δυτικής κοινωνίας, όπου η ηγετική τάξη δεν κατάφερε να διευθετήσει το πρόβλημα της ανεργίας και της ζητούν τώρα λογαριασμούς. Εκτιμώ ότι είναι απόλυτα δικαιολογημένο να καταδιώκεται από τη Δικαιοσύνη κάθε είδος διαφθοράς. Αν η κοινή γνώμη δίνει μια τέτοια σημασία και δεν υπερασπίζεται την ηγετική τάξη, είναι γιατί όσοι εκπροσωπούν την «ελίτ» έχουν αποτύχει στην επίλυση του προβλήματος της ανεργίας. Ελπίζω ότι θα βρεθεί λύση, αλλά η Δικαιοσύνη οφείλει να κάνει το έργο της.

—**Η Γαλλία δίνει την εντύπωση αυτή την εποχή ότι είναι επίκεντρο εσωτερικών διενέξεων, με τα σκάνδαλα, την κοινωνική αναταραχή, τις εξεγέρσεις σε λαϊκές συνοικίες. Πώς ερμηνεύετε αυτό το φαινόμενο;**

—Δεν είναι καθαρά γαλλικό φαινόμενο αυτή η απογοήτευση με τους πολιτικούς γκέτες. Υπάρχει στην Ελλάδα, στη Σουηδία, στις ΗΠΑ, στην Αγγλία. Είναι ένα φαινόμενο της νομιμότητας του πολιτικού κατεστημένου και αμφισβήτησης μιας αμφίβολης αποτελεσματικότητάς τους. Απία είναι ότι πολλή χρήση κυκλοφορεί στις δημόσιες αγορές και ότι η ανάπτυξη έχει οδηγήσει στο να γίνεται αποδεκτό το απαράδεκτο. Υπάρχει επίσης η κατάρρευση ιδεών, που δημιουργεί μεγάλη αβεβαιότητα.

—**Ποιος είναι οι δικές σας απαντήσεις, σαν συγγραφέα στοχαστή της εποχής μας;**

—Πιστεύω ότι δεν μπορούν να υπάρξουν απαντήσεις παρά στην ανοικοδόμηση της αντίληψης της δημοκρατίας. Η δημοκρατία, όπως τη ζούμε σήμερα δεν ανταποκρίνεται καθόλου σ' αυτό που θέλουν να κάνουν οι θεμελιωτές της. Γιατί έχουμε ένα

σύστημα που καθιστά προνομιούχο το βραχυπρόθεσμο, τον αντίκτυπο της πολιτικής στις δημοσκοπήσεις, το άμεσο γεγονός και δεν επιτρέπει την ανάπτυξη ενός μακρόχρονου προγράμματος. Όμως πρέπει να οδηγήσουμε τους λαούς δημοκρατικά σε ένα μακρόπνοο σχέδιο ζωής. Για μένα αυτή η προοπτική υπάρχει. Είναι η οικοδόμηση μιας ευρωπαϊκής σοσιαλδημοκρατικής αρχιτεκτονικής. Που θα διέπεται από την αλληλεγγύη, τη δικαιοσύνη, την ακεραιότητα, την ανεκτικότητα, τα δικαιώματα στους πολίτες των διαφόρων χωρών της Ευρώπης για ελεύθερη διακίνηση. Βλέπω πολύ καλά ότι η αρχιτεκτονική είναι απαραίτητη, αλλά οι πολιτικοί δεν έχουν ούτε τον καιρό ούτε τη δύναμη να οδηγήσουν αυτή την αρχιτεκτονική, γιατί πιέζονται από την ανάγκη να δώσουν απάντηση σε άμεσα προβλήματα.

—**Εσείς προσωπικά ποια κατεύθυνση δίνετε τώρα στην καριέρα σας σε σχέση με αυτό το όραμα;**

—Προς το παρόν ασκώ τρεις δραστηριότητες. Είμαι καθηγητής στο Πανεπιστήμιο, γράφω βιβλία και είμαι σύμβουλος πολυάριθμων κυβερνήσεων στον κόσμο.

—**Σε διεθνές επίπεδο υπάρχουν αυτή τη στιγμή αντιδράσεις για την πυρηνική πολιτική της Γαλλίας και ανησυχία στην Ευρώπη για την ένταση των κοινωνικών αντιπαραθέσεων, ενώ η δημοτικότητα του προέδρου Σιράκ και του πρωθυπουργού Ζιζέ θρίσκονται σε συνεχή πτώση. Πού πάει η Γαλλία; Πού είναι το δικό σας σενάριο;**

—Πρώτα απ' όλα η κυβέρνηση αυτή έκανε ασφαλή αρκετά ασφάλματα και ιδιαίτερα ενήργησε με καθυστέρηση για τα προβλήματα. Όμως της εύχομαι να επιτύχει, γιατί είναι προς το συμφέρον της Γαλλίας και δεν αποκλείει να επιτύχει. Σκέφτομαι τα μέτρα που πήραν. Είναι καθαρά μέτρα της Δεξιάς. Αλλά μπορούν να υπηρετήσουν τα συμφέροντα των ψηφοφόρων τους, ώστε η κυβέρνηση αυτή να επιτύχει μέσα στη λογική μιας συντηρητικής φιλελεύθερης πολιτικής, ικανοποιώντας έτσι την ελκυστική πελατεία της. Όμως ακόμα και με αυτή τη λογική, τις ικανοποιήσεις των συμφερόντων των ψηφοφόρων τους, έχσαν πολύτιμο χρόνο. Όσον αφορά τα συμφέροντα των ψηφοφόρων της Αριστεράς, η πολιτική τους, ακόμα κι αν επιτύχει σε οικονομικό επίπεδο, θα επιδεινώσει τις ανισότητες, τις σκικίες και τους αποκλεισμούς.

—**Πιστεύετε ότι οι Γάλλοι Σοσιαλιστές μπορούν να επανέλθουν συντομα στην εξουσία σε δυο χρόνια στις δυσχερείς εκλογές;**

—Δεν νομίζω. Είναι πολύ νωρίς για να κάνει κανείς προγνώσεις.

—**Από το 1981 και την άφιξη της Αριστεράς στην εξουσία πολλές ελπίδες διαψεύστηκαν. Για σας ποιος είναι οι ιδέες που αξίζει να υπερασπιστεί κανείς και στις οποίες μπορεί να βασιστεί για να οικοδομήσει το μέλλον;**

—Δημοκρατία, ανεκτικότητα, υπευθυνότητα, δικαιοσύνη, αλληλεγγύη, Ευρώπη. Αυτές είναι οι λέξεις που συνοψίζουν το προσωπικό μου όραμα.

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΗΣ

ΕΚ ΤΩΝ ΕΣΩ

ΜΥΘΟΣ (1)... «Ο Φρανσουά αγάπησε τις γυναίκες, αγάπησε τη Βενετία. Και σκέπτομαι, ότι ένας άνθρωπος που αγάπησε τις γυναίκες και τη Βενετία δεν μπορεί να ήταν κακός»... Τάδε έφη Ζαν Ντ' Ορμεσόν, λογοτέχνης, «γκωλικός», σε εκπομπή του TV5 για τον εκλιπόντα (από τη στήλη του **Κ. Ι. Αγγελόπουλου**, στην «Καθημερινή»).

● Από τους «Δια-ο-λόγους» του **Γιάννη Ιωάννου**, στο «Εθνος»: «Και ξαφνικά όλοι προκύψαμε Μιτερανικοί. Ξεχάσαμε τον ηγεμονισμό του στην ΕΟΚ. Παραβλέψαμε τον μιλιταρισμό του στην επιβολή της Νέας Τάξης σε Ιράκ, Σομαλία, Γιουγκοσλαβία, ούτε που θυμόμαστε το φόνο των δύο οικολόγων μελών της "Γκρίνπις" εν ονόματι του μεγαλείου της Γαλλίας... Όλα αυτά είναι ψιλά γράμματα μπροστά στο ότι τουλάχιστον δεν ήταν Ανδρέας ο άνθρωπος».

ΜΥΘΟΣ (2)... «Εχω τη γνώμη - την πεποίθηση πιο σωστά - ότι δεν πρόκειται να παραιτηθεί», γράφει στα «Νέα» ο **Λευτέρης Παπαδόπουλος**, αναφερόμενος στον Ανδρέα Παπανδρέου. Ιδού και η συνέχεια:

● «Και δεν είναι τόσο το "περιβάλλον" που θα τον πιέσει ή θα τον πείσει να πει "δεν παραιτούμαι". Είναι ο ίδιος ο άνθρωπος. Ο ίδιος ο κ. Παπανδρέου δεν θα δεχθεί να καταθέσει τα όπλα. Τώρα ιδίως που άρχισε να "πηγαίνει καλύτερα". Όσοι τον γνωρίζουν από κοντά θα συμφωνήσουν μαζί μου».

● «Ο Παπανδρέου δεν πρόκειται να παραιτηθεί», γράφει και ο **Γιώργος Βέλτσος** στην ίδια εφημερίδα, επιστρατεύοντας τον Cioigan (από τον «Κακό δημιουργό» το παράθεμα): «Δεν δίνει κανείς τέλος στη ζωή του παρά μόνο εάν με τον έναν ή τον άλλο τρόπο υπήρξε πάντα έξω απ' όλα»... Ο κ. Βέλτσος αναφέρεται και σ' έναν **εφιάλη** από όνειρο, που περιγράφει ο Buñuel: «Ονειρεύομαι τον πατέρα μου. Κάθεται στο οικογενειακό τραπέζι. Το πρόσωπό του είναι σοβαρό. Τρώει αργά, πολύ λίγο, και ομιλεί μόλις μετά βίας.

Ξέρω ότι είναι νεκρός και ψιθυρίζω στη μητέρα μου ή σε μια από τις αδελφές μου, που κάθεται πλάι μου "προπάντων δεν πρέπει να του το πούμε"».

Τάδε έφη

ΚΩΣΤΑΣ ΣΗΜΙΤΗΣ

«Ο κ. Εβερτ παρ' όλα όσα ανανεωτικά επαγγέλλεται, ακολουθεί ακριβώς αυτές τις παλαιομοδίτικες συνταγές και μας επιβεβαιώνει ότι ανήκει στην παλαιοσυντηρητική ομάδα».

● ...Τουλάχιστον, ήξεραν γράμματα κάποιοι παλαιομοδίτες συντηρητικοί.

χιούμορ, τα περισσότερα από τα άλλα, όμως, είναι το ίδιο, πιάνεις το ένα και το άλλο και είναι ή ξερακιανά πράγματα, σκοτεινά, ή αναμνήσεις από την παιδική ηλικία, από την Κατοχή, πράγματα τέτοια, καταθλιπτικά, που απορώ πώς τα διαβάζουνε...».

ΠΛΗΘΩΡΑ...

«Οι εκδότες διαφημίζουν με μεγάλα λόγια ένα σωρό βιβλία που δεν αξίζουν τίποτα», λέει ο **Νάνος Βαλαωρίτης**, μιλώντας για την Ελλάδα και τη σύγχρονη λογοτεχνία στον **Μάκη Δεληπέτρο**, της «Απογευματινής». Αντιγράφουμε:

● «Ενα έχω διαβάσει εγώ, το "Σοφό παιδί" του Χωμενίδη, αυτό διαβαζόταν ευχάριστα, είχε και ένα

Ανήμερη ενημέρωση

...Ας πούμε ότι είναι αναπόφευκτος αυτός ο ενημερωτικός κατακλυσμός, μια και δεν συμβαίνει κάθε τόσο να δοκιμάζονται οι αντοχές μιας χώρας από αναπνευστήρες, «ισοζύγια ύδατος» και ανακοινωθέντα ● ● ● Ας πούμε ότι δεν μπορεί να γίνει αλλιώς και ότι, **επομένως**, έχουν μεγίστη σημασία για το μέλλον(μας) ως και οι εκρήξεις του κ. Παπασιπούρου, οι άμυνες των πραιτωριανών, του κ. Βερυβάκη το καταληκτικό «νι» και

ΤΟΥ Α. ΠΕΤΡΟΥΛΑΚΗ - ΑΠΟ ΤΗΝ «ΑΥΓΗ»

«εκλείπει», για την «πύκνωση» και τα συναφή ● ● ● Και όσοι επιμένουν να μηρυκάζουν χλωμούς **αφορισμούς** και «δεδομένα» (π.χ. καλός πολίτης είναι ο ενημερωμένος πολίτης), φοβούμαι ότι αδικούν το ενδιαφέρον των ανθρώπων: αυτό εφημερεύει με τον τρόπο του, έστω και αν κάποτε αργεί, υποχωρεί ή εκδηλώνεται μονάχα για να στηρίξει την τρομαγμένη από τις ανάγκες ύπαρξη ● ● ● CUT: όχι πως οι μετρήσεις είναι δείκτης ασφαλής, αλλά να: κανένα «οκτώμισι», καμιά εκπομπή λόγου και κανένα πολιτικό σόου δεν κατάφερε να ξεπεράσει σε θεαματικότητα -σ' αυτές τις εβδομάδες των «καυτών εξελίξεων»- τις άλλες εκπομπές. Κι αν ορισμένες εφημερίδες ανέβηκαν κυκλοφοριακά, ας είναι καλά τα κουπόνια... ● ● ● Αρκετά, όμως, με την «ενημέρωση» και με τη διελκυστίνδα που δημιούργησε ο ακατάβλητος, ο «τυλιγμένος **στη σκοτεινιά**» του». Και δύο κουβέντες, τηλεγραφικώς: Για την απομυθοποιητική αποκάλυψη της «Μοντ» (ότι ο Φρανσουά Μιτεράν είχε αποκρύψει την ασθένειά του επί δεκαετίαν) -Για τον ουμανισμό των χριστιανών και της Εκκλησίας, που δεν βρήκε τρόπο να εκδηλωθεί στην υπόθεση Μαρίνου, αλλά και για την ηχηρή σιωπή μπροστά στους κατά συρροήν εμπρησμούς εκκλησιών (...αν ήταν κομματικά γραφεία:) -Τέλος για τον απίθανο τον κ. Εβερτ, που παρέδωσε μαθήματα... «πολιτικής ανδρείας» στη Βουλή. Ανοίγει το στόμα του αυτός ο άνθρωπος και απλώνεις προστατευτικά τα χέρια να μη σε πετύχουν οι **κοινοτοπίες** και τα «τίποτα» που εκτοξεύει...

ΕΠΩΝΥΜΩΣ

Ορία του Διαφωτισμού

«...Ο Διαφωτισμός συνδέθηκε με το πνευματικό κίνημα του "αιώνα των φώτων", το οποίο προετοίμασε ιδεολογικά τη Γαλλική Επανάσταση και γενικότερα τις αστικοδημοκρατικές επαναστάσεις. Το κίνημα αυτό ήταν ιστορικά και ταξικά καθορισμένο. Ως άρνηση της φεουδαρχικής κοινωνίας, θεμελιώθηκε στις έννοιες της ελευθερίας, της προόδου, του κράτους δικαίου και συνολικά του ορθού λόγου, θεμελίου της κοινωνίας την οποίαν οραματίζονταν οι ιδεολόγοι της πρώιμης αστικής τάξης (...) Συνολικά, η αντίληψη του Διαφωτισμού ήταν η αντίληψη ενός τέλους της Ιστορίας, η οποία ολοκληρώνεται στην αστική κοινωνία και η αντίληψη του Ανθρώπου ως ανθρώπου - αστού. Τέλος, το κίνημα του Διαφωτισμού ήταν υποθηκευμένο στην κυρίαρχη θεολογική αντίληψη της φύσης και του ανθρώπου (...) Τα προηγούμενα δεν αποβλέπουν στο να μηδενίσουν την αξία του κινήματος του Διαφωτισμού. Θέλουν να αναδείξουν τον ταξικό χαρακτήρα του και τα ιστορικά του όρια, σε αντίθεση με τη δεσπόζουσα ιδεολογική χρήση της έννοιας. Εξάλλου, η αντίληψη την οποία σκιαγράφησα, αντιστοιχεί στην ουσία και στην πορεία των κεφαλαιοκρατικών κοι-

νωνιών. Πράγματι, η αστική κοινωνία θεμελιώθηκε στην εκμετάλλευση της εργατικής δύναμης του νεώτερου προλεταριάτου, το οποίο υπήρξε το κύριο θύμα της προόδου. Ο πλούτος της προήλθε εν μέρει από την απάνθρωπη εκμετάλλευση των αποικιών και των "υποανάπτυκτων" χωρών. Προκειμένου να κατακτήσει αγορές και πηγές πρώτων υλών, η αστική τάξη εξαπέλυσε απειρία τοπικών πολέμων, δύο παγκόσμιους πολέμους, επέβαλε δικτατορίες και δεν δίστασε μπροστά σε γενοκτονίες. Η σημερινή παγκόσμια πραγματικότητα απεικονίζει την οικτρή κατάληξη του καπιταλισμού και την αναπόφευκτη χρεοκοπία του διαφωτιστικού προγράμματος. Ειδικά το κύμα του μυστικισμού, των αιρέσεων, του εθνικισμού κ.λπ. διαψεύδει από μια άλλη άποψη τις ελπίδες των διαφωτιστών.

Για πολλούς "μαρξιστές", ο Μαρξισμός αποτελεί συνέχεια του Διαφωτισμού. Στην πραγματικότητα η σχέση του Μαρξισμού με το Διαφωτισμό είναι σχέση συνέχειας και ρήξης, αλλαγής της ταξικής θεώρησης και μετατόπισης του ιδεολογικού πεδίου».

ΕΥΤΥΧΗΣ ΜΠΙΤΣΑΚΗΣ - «ΝΕΑ»

ΤΙΤΛΟΙ ΧΘΕΣ

ΑΔΕΣΜΕΥΤΟΣ ΤΥΠΟΣ: Φύγε! Κρεμασπινός στον Ανδρέα.
ΑΠΟΓΕΥΜΑΤΙΝΗ: Ομηρος ο Ανδρέας.
ΑΥΡΙΑΝΗ: 40 Βουλευτές με τη Μιμή.
ΕΘΝΟΣ: Η αυλή μπλοκάρει τις εξελίξεις.
ΕΛΕΥΘΕΡΗ ΩΡΑ: Κουφέτο ή... υπόθετο το όνομα;
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ: Ο χορός των δειλών.
ΕΛΕΥΘΕΡΟΣ ΤΥΠΟΣ: Χούντα στο Ωνάσειο.
ΕΣΤΙΑ: Εκπομπή του BBC εις την Σκοπιανήν.
Η ΑΥΓΗ: Τεντώνουν το σκοινί.
Η ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ: Ακριβότερα κατά 27% τα ασφάλιστρα των Ι.Χ.
ΝΙΚΗ: Σφραγίδα Ανδρέα στις εξελίξεις.
Ο ΛΟΓΟΣ: Χαστούκια στον Εβερτ.
ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΗΣ: Διπλό χτύπημα για τη βαμβακοκαλλιέργεια.
STAR: Τρόμος στο Ωνάσειο.
ΤΑ ΝΕΑ: Ξέσπασμα Γ. Παπανδρέου για το «περιβάλλον».
ΤΟ ΟΝΟΜΑ: Ο Παπούλιας και οι αρουραίοι.
ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ: Προχωρεί το κόμμα, αμύνεται η φρουρά.

ΞΕΝΟΣ ΤΥΠΟΣ

ΖΙΝΤΝΤΟΪΤΣΕ ΤΣΑΪΤΟΥΝΓΚ: 1.200 άνθρωποι στα χέρια των Τσετσένων - Οι Τσετσένοι εκτελούν τους πρώτους ομήρους.
ΙΝΤΕΡ. ΧΕΡ. ΤΡΙΜΠΙΟΥΝ: Ο αρχικατάσκοπος διορίστηκε από τον Γιάλτσιν υπ. Εξωτερικών.
ΙΝΤΙΠΕΝΤ: Ο Γιάλτσιν αντιμετωπίζει αιματηρή μάχη για ομήρους.

ΠΕΡΥΣΙ

● Στη δήλωση του «πόθεν έσχες» ο Πρωθυπουργός εξηγεί ότι η αγορά της βίλας της συζύγου του έγινε με πώληση ακινήτου και με έντοκα και άτοκα δάνεια από τους Αντ. Λιβάνη, Γ. Κασιφάρα, Κάρ. Παπούλια και άλλους.

ΠΡΙΝ 30 ΧΡΟΝΙΑ

● Ερωτοτροπία προς εκλογές θεωρούνται οι δηλώσεις Κανελλόπουλου, που αφενός ετάχθη υπέρ της αποφυλάκισης και των υπολοίπων κρατουμένων κομμουνιστών και αφετέρου προειδοποίησε την κυβέρνηση ότι η ΕΡΕ θα άρει την εμπιστοσύνη της.
● Πολιτικοί κύκλοι της Ένωσης Κέντρου διαβλέπουν ότι οι δηλώσεις Κανελλόπουλου αποβλέπουν στην απόσπαση της προσοχής της κοινής γνώμης από την ψήφιση κατά των φορολογικών μέτρων κατά των οποίων υπάρχει μεγάλη αντίδραση.

ΠΡΙΝ 60 ΧΡΟΝΙΑ

● Ο Σοφούλης δηλώνει ότι η λύση που αποδίδει η κυβέρνηση στο υπαλληλικό ζήτημα, ουδόλως ικανοποιεί το Φιλελεύθερο Κόμμα.
● Οι αιθιοπικοί στρατιωτικοί κύκλοι αποδίδουν την αθρόα υποχώρηση των Ιταλών στην πλήρη κατάπτωση του ηθικού τους.

Του ΜΙΧΑΛΗ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗ

Ενα πρόσωπο ακόμη και με αδύνατη ιστορική συνείδηση που πήρε μέρος στην ίδρυση του ΠΑΣΟΚ μπαίνει σε μεγάλη θλίψη, αν αναλογισθεί πού μπορούσε να ήταν αυτό το πολιτικό κίνημα και αυ-

τή η χώρα και πού βρίσκονται σήμερα. Η μεγαλύτερη ήττα είναι ότι η ηγεσία του -όλοι μαζί- πήραν έναν λαό που ήθελε να ζει πολιτικά -ζών πολιτικών- συλλογικά και τον έκαναν να θέλει να ζει μόνος, ιδιωτικά.

Πήραν μία νεολαία που έβρισκε ταυτότητα μέσα από τα οράματα, τα σχέδια και τώρα αγωνιά να βρει ύπαρξη και ταυτότητα μέσα από την ψευδοϊσθση της κατανάλωσης και τη βία. Καταστρέφω άρα υπάρχω. Αυτό το τελευταίο το ανέλαβαν οι σαραντάρηδες του ΠΑΣΟΚ και όχι μόνον του ΠΑΣΟΚ. Αυτή ήταν η ιστορική συμβολή τους ώπου από τα είκοσι πέντε φθάσουν στα σαράντα τους. Κάθε άλλο παρά το νέο.

Τελευταία αυτό το μεγάλο κίνημα, που επάνω του εναπόθεσαν πολλές ελπίδες ο λαός και η ιστορία, κατάντησε να βρίσκεται σε μεγάλη σύγχυση για το ποια ανηπρωσώπενυσή του θα αποφασίσει για τη νέα ηγεσία και τη συνέχειά του.

Από τη στιγμή που μπαίνουν αυτά τα ερωτήματα και τα διλήμματα, αποκαλύπτονται τα παράδοξα και οι αυτοσυναιρέσεις του ως κινήματος.

Θα αποφασίσει η κοινοβουλευτική ομάδα: Ερχεται όμως στο νου αυτών που θέλουν να έχουν λίγη μνήμη ότι αυτό το κίνημα δημιουργήθηκε ως μαζικό πολιτικό κίνημα, προδοκώντας να υπερβεί τα παλιού τύπου κοινοβουλευτικά κόμματα που σπριζόνταν στις σχέσεις πολιτικής πατρωνίας των βουλευτών με τους ψηφοφόρους.

Σύμφωνα με τα αρχικά πιστεύω του ιδρυτή και των συνιδρυτών του, τα νέα πολιτικά κόμματα μετά τη μεταπολίτευση θα ήταν ένα από τα θεμέλια της Νέας Ελληνικής Δημοκρατίας. Το ΠΑΣΟΚ όμως σήμερα ως «μαζικό πολιτικό κόμμα» δεν έχει το ίδιο θεμέλιο.

Το άλλο μέρος του χορού λέει:

Θα αποφασίσει η Κεντρική Επιτροπή, το Κόμμα, το Συνέδριο: Ποια όμως είναι σήμερα η νομιμότητα και αντιπροσωπευτικότητα ή ηγεμονία και αξιοπιστία αυτών των δομών, εάν υποθέσουμε ότι είναι υπαρκτές στην ουσία και με τη σοβαρότητα που οφείλουν να έχουν.

Η Κεντρική Επιτροπή: Εάν αναλύσει κανείς τη σύνθεσή της διαπιστώνει ότι είναι περισσότερο μέρος του κυβερνητικού και κρατικού μηχανισμού παρά αντιπροσώπευση ενός αυτόνομου από το κράτος πολιτικού θεσμού.

Το Κόμμα ΠΑΣΟΚ: Περισσότερο από πολιτικό κόμμα είναι κράτος. Η αλήθεια δυστυχώς είναι ότι ούτε το κόμμα του Μπρέζνιεφ και του Κοσίνγκιν ήταν σ' αυτό το βαθμό κρατικοποιημένο. Ακόμη και εκεί ίσχυαν αρκετά ασυμβίβαστα. Στο υπαρκτό ΠΑΣΟΚ από «πάνω» μέχρι «κάτω» δεν θέλουν

Κάνουν λάθος εποχή

να ακούσουν αυτήν την Αγία και σωτήρια λέξη.

Το συνειδητοποιήσα στην τελευταία συνδιάσκεψη και άρχισα να έχω εφιάλτες.

Εάν υπήρχε στη χώρα μια σοβαρή σχολή κοινωνιολογίας θα έλεγε πολλά για το μόρφωμα του υπαρκτού ΠΑΣΟΚ. Ενα πολιτικό κόμμα είναι χώρος απελευθέρωσης των ανθρώπων, αλλά μπορεί να μεταβληθεί σε χώρο αλλοτρίωσής τους. Οι μαθητές και διάδοχοι του Λούκατς έγραψαν πολλά γι' αυτό. Υπάρχουν και στην Ελλάδα τα βιβλία τους.

Θα αποφασίσει το συνέδριο: Εάν η σημερινή της διάθεση για συνέδριο χαρακτηρίζει τη γραφειοκρατία του ΠΑΣΟΚ την περίοδο 1985-86, η εξέλιξη αυτού του κινήματος θα ήταν διαφορετική. Κατ' αρχήν δεν θα είχαμε το 1989. Τότε όμως όπως και πάντα ήταν πολύ εχθρικοί στην πρόταση του συνεδρίου. Το ΠΑΣΟΚ τότε έχανε μεν τα χαρακτηριστικά του κινήματος αλλά διατηρούσε ακόμη αυτά ενός κόμματος-θεσμού. Σήμερα κίνημα δεν είναι. Ο βαθμός της αποθεσμοποίησης του είναι πολύ μεγάλος. Ποια είναι η εσωτερική του σύνθεση; Ποια είναι τα μέλη του σήμερα; Ενα μεγάλο μέρος που τα κινήτρά τους ήταν οι ιδέες και τα οράματα πήραν αποστάσεις από την οργανωτική δομή του. Άλλοι δεν πάνε καν να πάρουν τις ταυτότητές τους.

Τέλος, υπάρχει και η κακή κληρονομιά όλων των προηγούμενων συνεδρίων που ήταν σηματοδεδιμένα. Η «αριστερά» του κόμματος φρόντιζε γι' αυτό. Η Δημοκρατία θέλει τα δημοκρατικά της σώματα, τις αντιπροσωπευτικές συνελεύσεις της για να λειτουργήσουν. Αυτοί τα κατάρρεψαν.

Σαυτά τα διλήμματα και ερωτήματα, στα οποία απλά αποκαλύπτονται τα μεγάλα κενά «αυτού που κάποτε ήταν ένα κίνημα», περιορίζεται η ουσία του προβλήματος του ΠΑΣΟΚ.

Υπάρχει ένα πηγαινε-έλα ανθρώπων και ομάδων - οι Έλληνες αυτό ξέρουν να το κάνουν - και μια φλυαρία. Σε όλο όμως αυτό το θέαμα δεν μπορείς

να διακρίνεις σκέψεις, ανησυχίες, αναζητήσεις βάθους οριζόντων για τη συνέχεια και το μέλλον του. Λείπει η πολιτική και η αύρα της. Εδώ και χρόνια δεν κατοικεί πλέον στο ΠΑΣΟΚ και τη χώρα. Πήγε αλλού.

Αυτά που φαίνονται είναι τα μικρά φέουδα που θέλουν να πάρουν το παλάτι, λες και χρόνια περίμεναν τη στιγμή γι' αυτό. Οι Βαρώνοι τα ονομάζουν ρεύματα. Εκφύλισαν και αυτήν την έννοια. Είναι το μεγάλο φέουδο, το ίδιο το παλάτι, η μεγάλη πολυσύνθετη γραφειοκρατική οικογένεια του ΠΑΣΟΚ που αγωνιά για την αυτοσυντήρηση και επιβίωσή της. Αυτό το ονομάζουν «το κόμμα». Λέξη που θυμίζει Στάλιν και κακές στιγμές. Τα φετίχ όμως πέθαναν.

Όλα αυτά όμως κινούνται στο πεδίο της διατήρησης ή ανασύνθεσης των παραλυτικών ισορροπιών των μηχανισμών κορυφής που χαρακτηρίζαν τη ζωή αυτού του κινήματος. 'Η καλύτερα το δρόμο προς το θάνατό του.

Οι πρωταγωνιστές τους όμως κάνουν λάθος εποχή. Η ιστορική πολιτική πρόσοδος δεν υπάρχει πλέον. Αυτοί είναι διάδοχοι σε ένα περιβάλλον ερειπίων που και οι ίδιοι δημιούργησαν. Η

σφραγίδα που θέλουν μερικοί, χωρίς μελάνη τούς είναι άχρηστη. Οι παραλυτικές ισορροπίες ενός ετοιμόρροπου οικοδομήματος δεν αντέχουν πλέον μπροστά στους τριγμούς της ιστορίας, των εθνικών και κοινωνικών αναγκών. Το ΠΑΣΟΚ βρέχεται από παντού. Δε υποβάλλονται στο απλό ερώτημα. Τι θα διαδεχθούν;

Εξακολουθούν όμως να σκέφτονται καταναλωτικά, χρησιμοθηρικά, με βουλιμία, σαρκοβόρα θα έλεγα μυωπικά και όχι δημιουργικά, γόνιμα με ορίζοντες.

Στο ΠΑΣΟΚ ήρθε ο καιρός για μεγάλες σωτηρίες αποφάσεις τόσο της «βάσης» όσο και της «κορυφής» του. Περισσότερο του λαού, του κόσμου του, γιατί η κορυφή του κρίθηκε. Δεν το έκαναν είκοσι χρόνια, να το κάνουν τώρα.

Η κοινωνιολογία λέει ότι πολιτικά κόμματα του προτύπου του ΠΑΣΟΚ αυτοκαταστρέφονται. Ανήκει στα μέλη του να αποδείξουν ότι το ΠΑΣΟΚ θα αποτελέσει την εξαίρεση. Χρειάζεται να αναδειχθεί μία νέα ιστορική συνείδηση, μία νέα πολιτική ηθική, ένα αίσθημα ευθύνης, ένα νέο περιβάλλον. Τότε όλα θα είναι εύκολα. Αυτό είναι ουσιαστικά που λείπει. Σ' αυτό θα κριθεί η νέα ηγεσία του.

Ποιος θα είναι πρωθυπουργός;

Εάν αυτές είναι οι αφετηρίες μας, το πρόβλημα αυτό είναι μικρό και είναι ψευτοδilemma ποιος θα τον εκλέξει. Πλέον δεν έχουν και πολλές πολυτέλειες να συγκρούονται γι' αυτό.

Το ΠΑΣΟΚ μετά θα αναζητήσει την καλλιέργεια και ανάπτυξη του συλλογικού του χαρίσματος. Ετσι θα μπορέσει να αυξήσει τον πολιτικό του πλούτο και την αποδοτικότητα του.

Η νέα ηγεσία του θα πρέπει να είναι έξω από και ενάντια στα φέουδα μικρά και μεγάλα, με έναν ενεργητικό, δυναμικό και απελευθερωτικό τρόπο. Εάν ταυτισθεί ή συμβιβασθεί με αυτά, θα τελειώσει σύντομα και άσχημα. Εχει καθήκον και ρόλο να στρώσει το πεδίο της μνήμης, της αλήθειας, της συγγνώμης, των ιδεών, των αξιών, του σχεδίου, της πολιτικής. Να σπάσει τις παρα-

λυτικές συντεχνιακού τύπου ισορροπίες και δεσμά που ευνουχίζουν στελέχη, μέλη, ανθρώπους, μια χώρα ολόκληρη. Να απελευθερώσει το χώρο της Δημοκρατικής παράταξης από τα δεσμά του. Να κάνει μια επανάσταση για να αποκτήσει λίγη αξιοπιστία.

Τέλος, για να είμαι σύντομος, το να γράφεις διαρκώς για ένα άρρωστο σώμα κουράζει, χάνεις ενέργεια. Θα της είναι ωφέλιμο το κείμενο που πρότεινα για τη συνδιάσκεψη την περασμένη άνοιξη. Είναι μια σοβαρή πρόταση για το ΠΑΣΟΚ και την Ελλάδα. Δεν μπορούσα να σκεφθώ ποτέ ότι ούτε καν θα συζητιόταν. Τέτοια είναι η κατάσταση της υγείας και ζωτικότητας του ΠΑΣΟΚ.

Γι' αυτό εκδόθηκε με το χαρακτηριστικό τίτλο ΓΙΑ ΤΟ ΝΕΟ ΠΑΝΤΕΒΟΥ ΜΕ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ - Εγκώμιο στην πολιτική.

Στο νέο ραντεβού με την ιστορία ως έθνος και ως χώρα θέλουμε αυτή τη φορά να είμαστε συνεπείς, στη θέση μας και να μην το χάσουμε όπως την προηγούμενη. Δεν μπορούμε να υφιστάμεθα ως δικές μας ήττες τις ήττες των άλλων όταν η ιστορία δικαίωσε τις αναλύσεις, τις πράξεις και τις προβλέψεις μας. Αναλύσεις που ήταν ΠΑΣΟΚ. Οι άλλες δεν ήταν. Μύριζαν σταλινισμό και κρατισμό.

Το ΠΑΣΟΚ το δημιουργήσαμε για να είναι ένα νικηφόρο κίνημα. Όχι μόνον στις εκλογές. Αλλά στα αληθινά μέτωπα που κρίνονταν η φυσιογνωμία του και οι λόγοι ίδρυσής του. Στην Κύπρο, το Αιγαίο, τη Μακεδονία, στην υπέρβαση της Αθηναϊκής μονοκεντρικότητας και τριτοκοσμικότητας, της ολοκλήρωσης των πολιτικών θεσμών, της Δημοκρατίας, της δίκαιης κοινωνίας. Σ' αυτά θα κριθεί η συνέχεια και το μέλλον του. Δεν το δημιουργήσαμε για να κάνουμε καριέρες.

Εμείς επί είκοσι χρόνια δείξαμε μεγάλη ευθύνη. Περισσότερο δεν γίνονταν. Περιμένουμε τώρα αποδείξεις έμπρακτης ευθύνης από παντού. Οι υποκρισίες, τα άλλοθι, οι μισές αλήθειες, τα ψέματα και οι καριεριστικοί μεταμορφισμοί τελειώσαν.

Καλή Χρονιά.

«Οι σημερινοί πρωταγωνιστές του ΠΑΣΟΚ κινούνται στο πεδίο της διατήρησης ή ανασύνθεσης των παραλυτικών ισορροπιών των μηχανισμών κορυφής που χαρακτηρίζαν τη ζωή αυτού του κινήματος. 'Η καλύτερα το δρόμο προς το θάνατό του»

«Πείτε τις αφερέγγυες ασφαλιστικές»

Με αίτημά της προς το υπουργείο Εμπορίου, η Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών ζητάει να ξεκαθαριστεί το τοπίο στην ασφαλιστική αγορά και καλεί την ηγεσία του υπουργείου να δώσει στη δημοσιότητα λίστες με το δείκτη φερεγγυότητας κάθε εταιρείας.

Με χθεσινή ανακοίνωσή της η Ένωση Ασφαλιστικών Ελλάδας ζητάει από το υπουργείο να προχωρήσει στη σύσταση επιτροπής φιλικού διακανονισμού ασφαλιστικών διαφορών εξετάζοντας τις καταγγελίες των ασφαλιζόμενων.

Στο μεταξύ, η ηγεσία του υπουργείου εξετάζει το ενδεχόμενο κλεισίματος ασφαλιστικών εταιρειών που δεν πληρούν τους όρους της αγοράς και θέτουν σε κίνδυνο τους ασφαλιζόμενους. Εξάλλου, χθες, ανακοινώθηκε το κλείσιμο της εταιρείας «Municipal», λόγω διακοπής της λειτουργίας της μητρικής εταιρείας στο Ηνωμένο Βασίλειο.

Απευθείας Ελλάδα- Βραζιλία

Με απευθείας πτήση συνδέθηκαν Ελλάδα και Βραζιλία ύστερα από απόφαση της βραζιλιάνικης αεροπορικής εταιρείας «Vasp Brazilian Airlines» και φυσικά με τη συνεργασία της «Ολυμπιακής Αεροπορίας». Εται, δύο φορές την εβδομάδα, κάθε

Δευτέρα και Πέμπτη, τα αεροσκάφη της Vasp θα απογειώνονται από το αεροδρόμιο της Αθήνας με προορισμό το Ρίο ντε Τζανέιρο και το Σάο Πάολο και με ενδιάμεσο σταθμό την Καζαμπλάνκα. Στόχος των αρμοδίων της Vasp είναι η σύνδεση να γίνεται τρεις ή τέσσερις φορές την εβδομάδα.

Τη συνεργασία μεταξύ των δύο αεροπορικών εταιρειών, «Ολυμπιακής» και Vasp παρουσίασαν σε συνέντευξη Τύπου ο πρόεδρος της Vaps W. Conhedo και ο γενικός διευθυντής της «Ολυμπιακής» Μ. Τσαγκαράκης.

Ορκωτοί: Όλο το χρήμα στο ταμείο Metrolife

Ο έλεγχος των ορκωτών λογιστών επιβεβαιώνει τον πρόεδρο της Εμπορικής Παν. Πουλής στην υπόθεση της συμφωνίας της Τράπεζας με την **Metrolife**. Συγκεκριμένα, αναφερόμενος στην εξαγορά του ομίλου Metrolife από τον όμιλο της Εμπορικής Τράπεζας και απαντώντας σε σχετικό ερώτημα ο κ. Πουλής διαβεβαίωνε ότι «σε κάθε περίπτωση τα χρήματα που πληρώθηκαν για την εξαγορά των μετοχών κατέληξαν στον όμιλο Metrolife και όχι σε κάποιους ιδιώτες».

Σύμφωνα με το πόρισμα - πιστοποιητικό ελέγχου του ορκωτού λογιστή: «Στο πλαίσιο του ειδικού ελέγχου που διενεργήσαμε με ημερομηνία 9/1/1996 στην Ανώνυμη Εταιρεία "Μετροϊνβέστ ανώνυμος εταιρεία χρηματοοικονομικών υπηρεσιών και επενδύσεων" διαπιστώσαμε ότι έχει καταχωρισθεί στα βιβλία της εταιρείας την 28.11.1995 σαν ωφέλεια, από την πώληση στην "Εμπορική Τράπεζα της Ελλάδος Α.Ε." 1.043.500 μετοχών της "Metrolife Ελληνική Ασφαλιστική Εταιρεία Ζωής Α.Ε." ποσόν δρχ. 502.506.996, το οποίο μέχρι την ημερομηνία του σχετικού ελέγχου μας 9/1/1996 είχε εισπραχθεί εξ ολοκλήρου». Το πιστοποιητικό με ημερομηνία 9 Ιανουαρίου 1996, υπογράφει ο ορκωτός λογιστής-ελεγκτής κ. **Κων. Γ. Σταθόπουλος**.

ΣΤΑ ΤΕΛΗ Φεβρουαρίου θα εκφράσει γνώμη η ομάδα εργασίας επί των δύο πορισμάτων για τις περικοπές

Στο νέο πρωθυπουργό οι φοροαπαλλαγές

Των Κ. ΤΣΟΥΠΑΡΟΠΟΥΛΟΥ
ΣΠ. ΣΤΑΜΟΥ

Ο νέος πρωθυπουργός - που θα εκλεγεί κατά τις διαδικασίες αντικατάστασης του ασθενούντος πρωθυπουργού Α. Παπανδρέου - θα αποφασίσει για την προώθηση του θέματος των φοροαπαλλαγών με νομοσχέδιο που θα καταρτιστεί και θα εισαχθεί στη Βουλή προς ψήφιση.

Το θέμα, μετά την αναγκαστική ανάπαυλα των εορτών αλλά και του αντίκτυπου από την ασθένεια του Πρωθυπουργού, έρχεται και πάλι στην επιφάνεια καθώς ο υπουργός Οικονομικών **Αλ. Παπαδόπουλος** διαβίβασε στην Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή (ΟΚΕ) τα πορίσματα δύο αξιολογήσεων των φορολογικών δαπανών (φοροαπαλλαγών) για μια εκ νέου αξιολόγηση από τους κοινωνικούς εταίρους που μετέχουν στην ΟΚΕ.

Πρόκειται για τα πορίσματα: **• Πρώτον**, της Επιτροπής Αξιολόγησης Φορολογικών Απαλλαγών, η οποία συγκροτήθηκε με απόφαση του υπούργου Οικονομικών και στην οποία έλαβαν μέρος εκπρόσωποι των παραγωγικών και κοινωνικών τάξεων, κοινωνικών και επιστημονικών φορέων, καθώς και εκπρόσωποι πολιτικών κομμάτων και **• Δεύτερον**, της Επιστημονικής Ομάδας του Κέντρου Προγραμματισμού και Ερευνών (ΚΕΠΕ).

Χθες, μετά τη διαβίβαση των πορισμάτων, η ΟΚΕ ανακοίνωσε ότι συγκρότησε ήδη ομάδα εργασίας, προκειμένου στα **τέλη Φε-**

βρουαρίου να διατυπώσει την αιτιολογημένη γνώμη της. (Σημειώνεται ότι ο υπουργός Οικονομικών έχει δηλώσει ότι το υπουργείο θα λάβει υπόψη τη γνώμη της ΟΚΕ, δεν δεσμεύεται όμως από αυτή και θα προχωρήσει στην κατάρτιση των σχετικού νομοσχεδίου).

Με δεδομένο πλέον ότι η γνώμη της ΟΚΕ θα δοθεί στα τέλη Φεβρουαρίου - αρχές Μαρτίου και με βάση τις αποφάσεις του Ε.Γ. του ΠΑΣΟΚ ότι η Κ.Ε. θα λάβει οριστικές αποφάσεις στις 20 και 21 Ιανουαρίου για το θέμα του πρωθυπουργού, συνάγεται ότι οι οριστικές αποφάσεις για τις φοροαπαλλαγές και - ενδεχομένως το πράσινο φως για την κατάργηση ορισμένων από αυτές - θα ληφθούν από το νέο πρωθυπουργό και τη νέα κυβέρνηση που θα σχηματίσει.

Οικονομικοί παρατηρητές επισημαίνουν, πάντως, ότι θα είναι δύσκολο η νέα κυβέρνηση να θέσει ως μία από τις πρώτες προτεραιότητες την επίλυση του δαιδαλώδους θέματος των φοροαπαλλαγών (που άλλωστε σωρεύτηκαν επί δεκαετίες τώρα) και να αποφασίσει να κόψει το γόρδιο δεσμό στους πρώτους μήνες της θητείας της.

Πλησιάζουν και εκλογές

Από την άλλη, προσθέτουν, αν η δικαιολογημένη ενασχόληση με σοβαρότατα προβλήματα - εθνικά και κοινωνικά - δεν επιτρέπουν να ψηφιστεί στους μήνες αυτούς σχετικό νομοσχέδιο, τα πράγματα δυσκολεύουν. Διότι από τα μέσα του έτους, η χώρα εισέρχεται στο λεγόμενο «πολιτικό κύκλο» (δηλαδή το ετήσιο διάστημα πριν από τις εκλογές), κατά το οποίο δύσκολα, συνήθως,

λαμβάνονται κυβερνητικές αποφάσεις που έχουν μεγάλο πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό κόστος.

Τέτοιου είδους επιπτώσεις αναμένεται να έχει η κατάργηση φοροαπαλλαγών που έχουν θεσπιστεί π.χ. για τη στήριξη του εισοδήματος ευαρίθμων και πολυπληθών κοινωνικών ομάδων ή η κατάργηση και ο περιορισμός φορολογικών κινήτρων, που αποδεδειγμένα λειτούργησαν για την ανάληψη επενδυτικών πρωτοβουλιών και τη στήριξη υγιών επιχειρήσεων.

Υπενθυμίζεται ότι η ομάδα εργασίας που είχε συστήσει το υπουργείο Οικονομικών κατέγραψε 804 φοροαπαλλαγές. Από αυτές:

- Οι 278 (ή 34,6% του συνόλου) αφορούν το Φόρο Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (ΦΕΦΠ),
- Οι 68 (ή 8,5% του συνόλου) αφορούν το Φόρο Εισοδήματος Νομικών Προσώπων (ΦΕΝΠ),
- Οι 44 (ή 5,5% του συνόλου) αφορούν τους Ειδικούς Φόρους Κατανάλωσης (ΕΦΚ),
- Οι 67 (ή 8,3% του συνόλου) αφορούν το Φόρο Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ),
- Οι 144 (ή 17,9% του συνόλου) αφορούν Φόρους και Τέλη Χαρτόσημου,
- Οι 35 (ή 4,1% του συνόλου) αφορούν Φόρους Πλοίων,
- Οι 30 (ή 3,7% του συνόλου) αφορούν τα Τέλη Κυκλοφορίας,
- Οι 30 (ή 3,7% του συνόλου) αφορούν Φόρους Κληρονομιάς, και
- Οι 24 (ή 3% του συνόλου) αφορούν Φόρους Δωρεών και Γονικών Παροχών.

Αυτάρκεια πλέον στα ψάρια και προχωρούμε πέρα από τις ποσοστώσεις

Του ΜΙΧ. ΚΟΥΡΜΟΥΣΗ

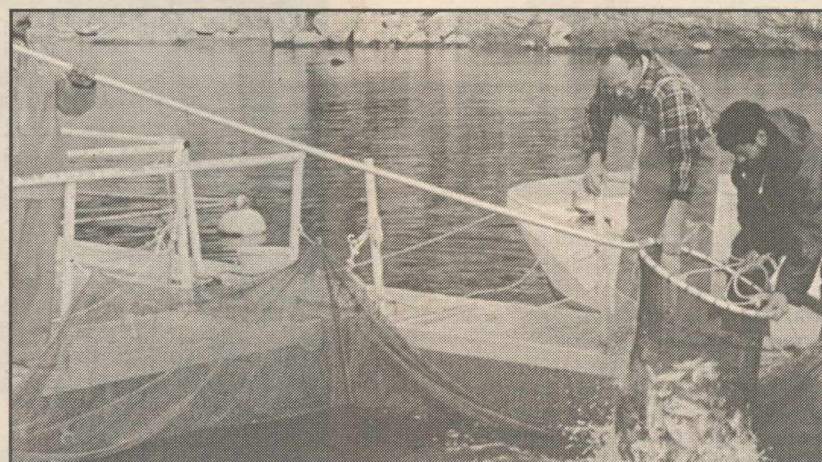
Σ'έναν παραγωγικό τομέα, την αλιεία, η Ελλάδα πήρε άριστα από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η δυναμική ανάπτυξη του κλάδου συνεχίζεται και η χώρα φτάνει σε σημείο αυτάρκειας σε νωπά αλιεύματα, ενώ ισοσκελίστηκε πλήρως το εμπορικό ισοζύγιο στα αλιευτικά προϊόντα.

Οι ικανοποιητικές εξελίξεις, όπως δήλωσε ο υφυπουργός Γεωργίας **Αλεξ. Ακριβάκης**, οφείλονται στην ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών και στον εκσυγχρονισμό του ελληνικού αλιευτικού στόλου, ο οποίος προχωρεί με βάση κοινοτικό πρόγραμμα.

Ο κλάδος της αλιείας έχει περικυβηθεί μεγαλύτερης ανάπτυξης. Γι' αυτό, είπε ο κ. Ακριβάκης, το υπουργείο Γεωργίας προχωρεί σε δύο ενέργειες.

Θα εξακολουθήσει να δέχεται και να εγκρίνει άδειες λειτουργίας νέων μονάδων ιχθυοκαλλιέργειας παρ' όλο που έχει ξεπεραστεί η ποσοστώση που έχει ορίσει η Ε.Ε. Το όριο παραγωγής της Ελλάδας είναι 31.000 τόνοι, ενώ μέχρι σήμερα έχουν δοθεί άδειες για 35.000 τόνους. Παρ' όλα αυτά, θα δοθούν και νέες άδειες.

Η παραγωγή το 1995 έφτασε

Οι ιχθυοκαλλιέργειες κάλυψαν το έλλειμμα σε ψάρια και επέτρεψαν σημαντικές εξαγωγές

στους 16.000 τόν. και οι προβλέψεις είναι ότι το 2000 θα βρισκόμαστε στους 30.000 τόνους. Από την παραπάνω ποσότητα, οι 9.000 τόνοι εξήχθησαν, αποφέροντας συνάλλαγμα ύψους 22 δισ. δρχ. Η ζήτηση της ελληνικής παραγωγής (τσιπούρρες-λαβράκια) από χώρες της Ε.Ε. είναι μεγάλη και αυτό εξασφαλίζει άνετη και σίγουρη ανάπτυξη.

Παράλληλα, ο υφυπουργός Γεωργίας υπέγραψε απόφαση με την οποία «ανοίγει» ο τομέας των ιχθυογεννητικών σταθμών.

Μέχρι τώρα δεν δινόταν νέα άδεια για ίδρυση και λειτουργία μονάδων παραγωγής γόνου. Λειτουργούσαν 20 μονάδες (19 ιδιωτικές, 1 κρατική) και είχαν παραγωγή 73 εκατ. ιχθυδίων. Οι ανάγκες της χώρας είναι μεγαλύτερες και γίνονται μεγάλες εισαγωγές.

Τώρα, καταργήθηκε η απαγόρευση ίδρυσης νέων σταθμών για γόνους και η κάθε μονάδα άχυντης μπορεί να φτιάξει δικό της σταθμό παραγωγής γόνου. Εκτιμάται ότι θα μειωθεί το

κόστος παραγωγής και θα σταματήσουν οι εισαγωγές. Μονάδες παραγωγής γόνου μπορούν να ιδρύσουν συνεταιρικά 3-5 μονάδες πάχυνσης.

Όσον αφορά τον εκσυγχρονισμό, ο κ. Ακριβάκης ανέφερε ότι το πρόγραμμα που έχει εγκρίνει η Ε.Ε. εκτελείται κανονικά και ήδη έχει υπερκαλυφθεί και ο στόχος του 1996. Τη διετία 1994-95 αποσύρθηκαν 237 σκάφη της παρακτίας αλιείας και γρη-γρη (γύρω στα 20) και 18 μηχανότρατες.

Σειρά εκπαιδευτικών εκδηλώσεων προγραμματίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή για την εκπαίδευση του ανθρώπινου δυναμικού στις χώρες-μέλη της Ένωσης. Έτσι, στο πλαίσιο της ιταλικής προεδρίας θα γίνει το συνέδριο «Η διά βίου μάθηση στην κοινωνία της πληροφορίας» από τις 24 και μέχρι τις 28 Μαρτίου στη Γένοβα της Ιταλίας. Κατά τη διάρκεια του συνεδρίου θα εξεταστούν η ανάπτυξη της κοινωνίας της πληροφορίας και οι ενέργειες που πρέπει να γίνουν για να εξασφαλιστεί η βιομηχανική ανταγωνιστικότητα. Για την Ελλάδα, οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να απευθύνονται για περισσότερες πληροφορίες και δηλώσεις συμμετοχής στα γραφεία της σχολής Alba (τηλ. 8965531-9).

ΑΝΕΚΤΕΛΕΣΤΑ ΕΡΓΑ 28 ΔΙΣ. ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟ

Στο ποσόν των 28 δις. δρχ. υπολογίζει η εταιρεία «Κ. Ι. Σαραντόπουλος» το ανεκτέλεστο υπόλοιπο των έργων της, μετά τη συμμετοχή της με ποσοστό 5% στην κοινοπραξία «Γέφυρα» και την ανάληψη εκτέλεσης 4 νέων έργων συνολικού προϋπολογισμού 4 δις. δρχ. Σε σχετική ανακοίνωση της εταιρείας, αναφέρεται ότι το μερίδιό της από τη «Γέφυρα» είναι 10 δις. δρχ. και ότι τα νέα έργα που ανέλαβε αφορούν σε:

- 1) Κατασκευή συγκροτήματος εργαστηρίων και διαμόρφωση χώρου στο κεντρικό κτίριο της ΣΕΛΕΤ, προϋπολογισμού 1,95 δις. δρχ.
 - 2) Κατασκευή δικτύου διανομής πολυαιθυλενίου 4 bar στο Βόλο, προϋπολογισμού 1,59 δις. δρχ.
 - 3) Ανακαίνιση καμπαρνών ξενοδοχείου Ασπύρ Παλάς, στη Βουλιαγμένη, προϋπολογισμού 350 εκατ. δρχ. και
 - 4) Κατασκευή συγκροτήματος κατοικιών στο Σούνιο, με αντιπαροχή, στο πλαίσιο συμμετοχής της κατά 25% στην κοινοπραξία «Ποσειδωνία» που υπέγραψε το εργολαβικό συμφωνητικό για το έργο, προϋπολογισμού 1,3 δις. δρχ.
- Στην ανακοίνωση αναφέρεται, επίσης, ότι η εταιρεία έχει προεπιλεγεί μόνη της ή σε κοινοπρακτική μορφή για 14 έργα συνολικού προϋπολογισμού 93 δις. δρχ., ενώ αναμένει αποτελέσματα για άλλα 20 έργα προϋπολογισμού 171 δις. δρχ.

ΠΟΜΟΙ ΡΩΤΗΣΑΝ, αρκετοί προτίμησαν την αναχρηματοδότηση, ενώ λιγότεροι προτίμησαν τα «χαμηλής εκκίνησης»

Δεν τράβηξαν πολλούς τα χαμηλά στεγαστικά

Της ΕΛ. ΚΩΣΤΑΡΕΛΟΥ
Τα χαμηλά επιτόκια των στεγαστικών δανείων, που προσφέρθηκαν σωρηδόν από τις Τράπεζες το τελευταίο τρίμηνο του 1995, δεν... ενθουσίασαν ιδιαίτερα όσους έσπευσαν να ενημερωθούν για τα νέα προϊόντα.

Αν και ήταν αρκετοί οι πελάτες που πήγαν να ενημερωθούν, μικρότερος ήταν ο αριθμός εκείνων που τελικά πήραν δάνειο και ακόμα λιγότεροι όσοι προτίμησαν την διευκόλυνση που τους παρείχαν οι Τράπεζες, δηλ. δάνειο με χαμηλό επιτόκιο κατά τα πρώτα χρόνια αποπληρωμής του.

Σημαντική ήταν η κίνηση, όμως, σε δάνεια για αναχρηματοδότηση παλαιότερων στεγαστικών δανείων.

• Στην **Κτηματική Τράπεζα** μέχρι και τον περασμένο μήνα είχαν υποβληθεί 500 αιτήσεις για αναχρηματοδότηση και αντιπροσωπεύουν ποσόν περίπου 5 δις. δρχ.

• Στην **Εθνική Στεγαστική** μέχρι σήμερα οι αιτήσεις φτάνουν τις 300. Τα νέα δάνεια αφορούν την αποπληρωμή παλαιών επιδοτούμενων δανείων ή απλών στεγαστικών, που είχαν δοθεί στο παρελθόν με επιτόκια που ξεπερνούσαν το 20%. Το ενδιαφέρον των παλαιών πελατών για τα αναχρηματοδοτούμενα δάνεια ώθησε τη διοίκηση της Κτηματικής Τράπεζας να υποβάλει αίτημα στην Τράπεζα της Ελλάδος, ώστε η αναχρηματοδότηση να ισχύσει και για τα δάνεια του Στεγαστικού Ταμείου. Προς το παρόν δεν έχει δοθεί καμία απάντηση από την Κεντρική Τράπεζα.

Προτιμούν τη «σιγουριά»

Όσον αφορά τα δάνεια των «χαμηλής εκκίνησης» που άρχισαν να προσφέρουν οι Τράπεζες από τον περασμένο Οκτώβριο, το ενδιαφέρον των πελατών δεν ήταν και ιδιαίτερα αυξημένο. Οι περισσότεροι τελικά ακολούθησαν την πεπατημένη οδό, έστω και αν το επιτόκιο ήταν κάπως υψηλότερο. Βέβαια δεν έλειψαν και εκείνοι που επέλεξαν τα δάνεια με χαμηλό επιτόκιο λόγω της οικονομικής άνεσης που διαθέτουν και η οποία τους δίνει προφανώς τη δυνατότητα να πληρώσουν υψηλότερες δόσεις μετά τη λήξη της «χαριστικής περιόδου».

«Η ιστορία αυτή έβγαλε και κάτι καλό», όπως λέει ο διευθύνων σύμβουλος της Εθνικής Στεγαστικής **Σπ. Ασημακόπουλος**, και προσθέτει ότι «αρκετοί πελάτες της Τράπεζας διαπίστωσαν ότι μπορούσαν να πάρουν δάνειο με επιδοτούμενο επιτόκιο και προτίμησαν την λύση αυτή αντί να πάρουν ένα δάνειο με χαμηλό επιτόκιο μόνο τα πρώτα χρόνια αποπληρωμής του».

Στεγαστικά δάνεια με χαμηλό επιτόκιο				
Τράπεζα	Δάνειο	Επιτόκιο %	Δόση ανά 1 εκατ. δρχ.	Παρατηρήσεις
ΚΤΗΜΑΤΙΚΗ	Χαμηλού επιτοκίου	13,5	13.000	Το επιτόκιο ισχύει για 3 έτη και τα υπόλοιπα 12 χρόνια το βασικό κυμαινόμενο. Ελάχιστο ποσόν δανείου 5 εκατ. δρχ.
	Χαμηλής εκκίνησης	9	10.000	Το επιτόκιο ισχύει για 3 έτη και μετά κεφαλαιοποιείται με επιτόκιο βασικό κυμαινόμενο
	Χωρίς χρεολυτική εξόφληση	15	13.000	Παρακρατείται το 20% για εξόφληση κεφαλαίου
ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΕΓΑΣΤΙΚΗ	Χαμηλού επιτοκίου	13,5	13.000	Ισχύει για 3 χρόνια και μετά το ισχύον κυμαινόμενο ελάχιστο ποσόν δανείου 5 εκατ. δρχ.
	Χαμηλής εκκίνησης	9	7.500	Ισχύει 3 χρόνια και μετά κεφαλαιοποιείται με επιτόκιο το ισχύον τότε κυμαινόμενο
ΕΜΠΟΡΙΚΗ	Χαμηλού επιτοκίου	11,5	11.000	Ισχύει 7 χρόνια και μετά επιλέγει ο πελάτης σταθερό ή κυμαινόμενο
	Χαμηλής εκκίνησης	9	—	Ισχύει 5 χρόνια και μετά κεφαλαιοποιείται
Aspis Bank	Χαμηλής εκκίνησης	9	10.142	Ισχύει 2 χρόνια και μετά κεφαλαιοποιείται με βασικό επιτόκιο
	Χαμηλού επιτοκίου	14,5	13.655	Ισχύει 2 χρόνια και μετά βασικό
ΓΕΝΙΚΗ	Χαμηλής εκκίνησης	14	—	Ισχύει 3 χρόνια και μετά κεφαλαιοποιείται
INTERBANK	Χαμηλής εκκίνησης	9,75	10.593	Ισχύει 5 χρόνια και μετά κυμαινόμενο
	Χαμηλής εκκίνησης	10,75	11.209	Ισχύει 3 χρόνια με κεφαλαιοποίηση και κυμαινόμενο
ΠΙΣΤΕΩΣ	Alpha 800	12	13.000	Ισχύει 5 χρόνια και μετά το κυμαινόμενο συν 1 ποσοστιαία μονάδα

«Σημαντική ήταν η κίνηση για όλα τα είδη δανείων που χορηγεί η Τράπεζα» σημειώνει ο **Κ. Καραθανάσης** από τη διεύθυνση στεγαστικής πίστης της Κτηματικής Τράπεζας.

• Διχασμένοι εμφανίστηκαν οι πελάτες της **Εμπορικής Τράπεζας**, οι οποίοι έσπευσαν να πληρωθούν για ένα από τα δύο νέα στεγαστικά της προϊό-

ντα. «Αν και οι πελάτες δεν έδειξαν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τα στεγαστικά με επιτόκιο χαμηλής εκκίνησης, ωστόσο ήταν πιο ελκυστικό το δεύτερο προϊόν της Τράπεζας, που αφορά τα δάνεια με χαμηλό επιτόκιο» αναφέρει ο **Θ. Παπαδημητρίου** από τη διεύθυνση ανάπτυξης προϊόντων της Τράπεζας. Τα δάνεια με επιτόκιο χα-

μηλής εκκίνησης και κεφαλαιοποίηση μετά την πρώτη πενταετία αντιπροσωπεύουν σήμερα μόλις το 10% επί του συνόλου των δανείων που χορήγησε η Εμπορική. Αντίθετα, σημαντική κίνηση παρουσίασαν τα στεγαστικά με χαμηλό επιτόκιο (σ.σ. ισχύει για τα πρώτα επτά χρόνια και μετά επιλέγει ο πελάτης σταθερό ή κυμαινόμενο), τα

οποία καλύπτουν σχεδόν το 80% των δανείων που χορηγήθηκαν από την Εμπορική Τράπεζα το τελευταίο τρίμηνο.

Ο **κ. Παπαδημητρίου** κάνει λόγο και για **διπλασιασμό** του αριθμού των δανείων που χορηγήθηκαν το τελευταίο τρίμηνο του 1995 (Νοέμβριο και Δεκέμβριο) σε σχέση με το πρώτο δεκάμηνο του χρόνου.

1 στα 4, χαμηλής εκκίνησης

• Η **Interbank** είχε καθιερώσει τα στεγαστικά με επιτόκιο χαμηλής εκκίνησης πολύ πριν από το θόρυβο που δημιουργήθηκε στη στεγαστική αγορά, σημειώνει ο διευθυντής της στεγαστικής πίστης **Κ. Βαρθολομαίος**. Σχεδόν το ένα στα 4 δάνεια που δόθηκαν το τελευταίο τρίμηνο αφορούν αυτά τα χαμηλής εκκίνησης και αντιπροσωπεύουν περί το 1 δις. δρχ. Καθ' όλη τη διάρκεια του 1995 εκταμιεύθηκαν περίπου 2 δις. δρχ. σε πελάτες που προτίμησαν τα δάνεια με χαμηλό επιτόκιο τα πρώτα χρόνια αποπληρωμής του. Επισημαίνει, πάντως, ότι «τα δάνεια αυτά δεν δίνονται σωρηδόν. Η Τράπεζα επεξηγεί στους πελάτες της τους όρους και τις προϋποθέσεις. Οι τελευταίοι είναι αυτοί που διαπιστώνουν ότι τελικά είναι προτιμότερο να πάρουν ένα δάνειο με το τρέχον επιτόκιο της αγοράς».

• Για οριακή κίνηση κάνει λόγο ο διευθύνων σύμβουλος της **Aspis Bank Στ. Παπαγεωργίου** και εξηγεί ότι «Είναι μεν καλά, αλλά δεν συμφέρουν όλους τους πελάτες».

Πρόσβαση σε 20 εκ. διπλώματα ευρεσιτεχνίας

Δωρεάν πρόσβαση σε 20 εκατομμύρια έγγραφα για διπλώματα ευρεσιτεχνίας από όλο τον κόσμο προσφέρει σε κάθε ενδιαφερόμενο ο Οργανισμός Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας-ΟΒΙ, το νέο κτίριο του οποίου εγκαινίασε χθες ο υπουργός Βιομηχανίας Αναστάσης Πεπονής.

Ο Οργανισμός, που ιδρύθηκε το 1987, αποτελεί τον επίσημο ελληνικό φορέα για την κατοχύρωση των εφευρέσεων και των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ενώ μεταξύ άλλων ασχολείται και με τις συμβάσεις μεταφοράς τεχνολογίας. Τα τελευταία χρόνια υλοποιεί πρόγραμμα αποκέντρωσης των δραστηριοτήτων του μέσω της ίδρυσης παραρτημάτων στις μεγάλες πόλεις, με πρώτες το Ηράκλειο και τη Θεσσαλονίκη.

Πρόσφατα, ο ΟΒΙ κυκλοφόρησε την πρώτη συλλογή ελληνικών διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε ηλεκτρονικούς δίσκους CD-ROM, ενώ έχει σχεδιάσει και υλοποιεί την τετράγλωσση ηλεκτρονική εγκυκλοπαίδεια με νομικές πληροφορίες για τη βιομηχανική ιδιοκτησία.

ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ

meditel

090.23.21.xx

15 ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΕΡΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ - ΚΑΙΡΟΣ
16 ΤΙΤΛΟΙ ΕΦΗΜΕΡΙΔΩΝ
17 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΙΔΗΣΕΙΣ
18 ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΣΕ 1 ΛΕΠΤΟ
19 ΑΘΛΗΤΙΚΑ

36 ΔΡΧ/15"

ΧΡΗΜΑΤΙΣΤΗΡΙΟ

090.23.26.xx

meditel

01 ΔΕΙΚΤΗΣ - ΣΧΟΛΙΟ
02 ΕΠΙΜΕΡ. ΔΕΙΚΤΕΣ
03 TOP 5
04 BOTTOM 5
05 ΚΑΘΕΡΕΠΤΗΣ
06 ΤΙΜΕΣ ΜΕΤΟΧΩΝ
07 ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑ

Η MEDIATEL ΣΑΣ ΕΥΧΕΤΑΙ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ ΚΑΙ ΚΑΛΕΣ ΓΙΟΡΤΕΣ

36 ΔΡΧ/15"

ΕΙΔΗΣΕΙΣ ΣΕ 1'

ΝΟΜΑΡΧΕΣ Νέα κόντρα μεταξύ νομαρχών και κυβέρνησης εκδηλώθηκε χθες, με αφορμή διάταξη σε νομοσχέδιο του υπουργείου Οικονομικών. Σύμφωνα με αυτήν ανατίθενται αρμοδιότητες εποπτείας στους περιφερειακούς διευθυντές, αρμοδιότητες που διεκδικούν και οι νομάρχες.

(ΣΕΛ. 48)

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ Το 1995 παρ' όλη τη δύσκολη οικονομική και πολιτική κατάσταση της χώρας ήταν καλή για το υπουργείο Πολιτισμού είπε χθες, κατά την κοπή της πίτας, ο Θ. Μικρούτσικος.

(ΣΕΛ. 40)

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΕΣ Σαν βόμβα έπεσε χθες στη Λάρισα η παραίτηση του πρωτοσύγκελου της μητρόπολης, αρχιμανδρίτη Νικόδημου Γαλιάτσου, ύστερα από επίθεση που δέχτηκε από τον μητροπολίτη κ. Ιγνάτιο. Ο τελευταίος φέρεται ότι κατηγόρησε τον Νικόδημο ότι υποβλέπει τον μητροπολιτικό θρόνο.

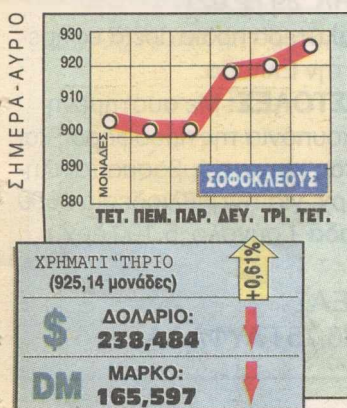
ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ Αύξηση κατά 17% σημείωσαν οι πωλήσεις των καινούργιων το 1995 σε σχέση με το 1994. Πέρυσι πουλήθηκαν 125.000 καινούργια αυτοκίνητα λόγω της πτώσης των επιτοκίων χρηματοδότησης και της έντονης ανταγωνιστικότητας μεταξύ των εταιρειών.

(ΣΕΛ. 33)

ΤΣΕΤΣΕΝΙΑ Στα σύνορα του Νταγκεστάν με την Τσετσενία έχει μεταφερθεί το δράμα των τελευταίων ομήρων που οι αντάρτες κράτησαν μετά την απελευθέρωση πολλών άλλων, απαιτώντας τώρα να τους επιτραπεί η είσοδος στην Τσετσενία. Η πορεία τους εμποδίζεται από τις ρωσικές δυνάμεις ή από πολίτες του Νταγκεστάν που επιθυμούν άμεση απελευθέρωση των ομήρων.

(ΣΕΛ. 14)

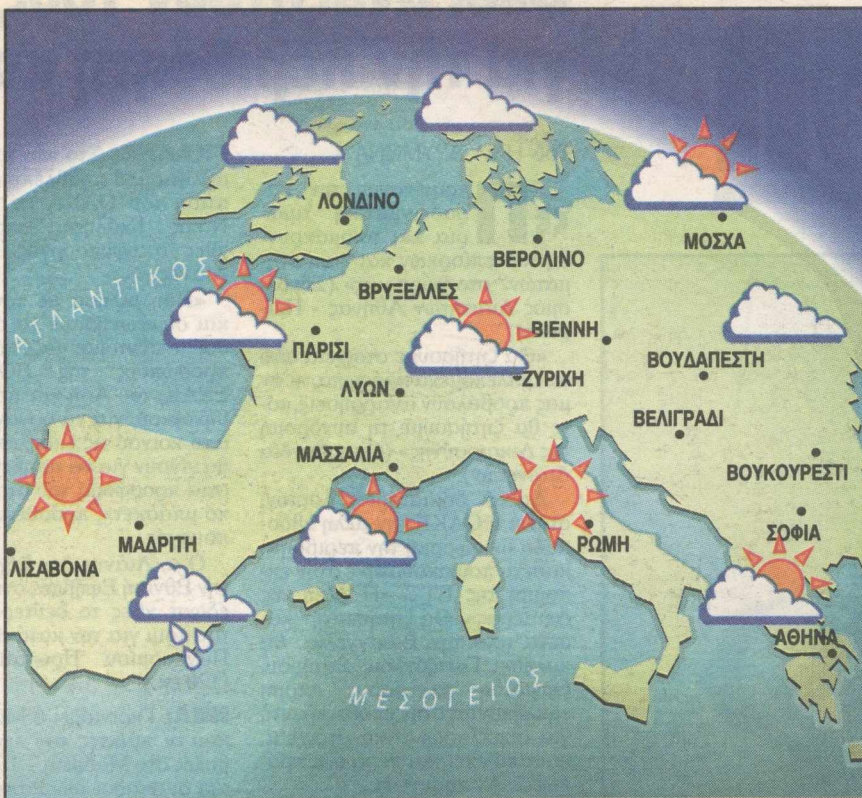
Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Ο ΚΑΙΡΟΣ

ΠΕΜΠΤΗ
11 ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΤΑ Λευκά, με την κίνηση της βασίλισσας αποφεύγουν προσωρινώς το ματ και απειλούν τους Μαύρους αξιωματικούς

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟ

Λονδίνο	9 — 12	σ.
Βρυξέλλες	4 — 11	η.
Ζυρίχη	-6 — 1	α.
Παρίσι	2 — 14	α.
Ν. Υόρκη	6 — 9	σ.
Φρανκ/ρτη	7 — 5	η.
Ρώμη	1 — 12	η.
Λευκωσία	14 — 19	β.
Μόσχα	-10 — -3	η.

Γενική πρόβλεψη

ΣΗΜΕΡΑ: Λίγες συννεφίδες. Άνεμοι: Μέτριοι έως ισχυροί. Θάλασσα: Ταραγμένη έως κυματώδης. Θερμοκρασία: Από -1 έως 17 β. **ΑΥΡΙΟ:** Ο ίδιος καιρός. Άνεμοι: Μέτριοι έως ισχυροί. Θερμοκρασία: Στα ίδια επίπεδα.

Αττική

ΣΗΜΕΡΑ: Λίγες συννεφίδες. Άνεμοι: Ασθενείς έως μέτριοι. Θάλασσα: Λίγο ταραγμένη έως ταραγμένη. Θερμοκρασία: Από 7 έως 14 β. **ΑΥΡΙΟ:** Ο ίδιος καιρός. Άνεμοι: Ασθενείς έως μέτριοι. Θερμοκρασία: Στα ίδια επίπεδα.

Θεσσαλονίκη

ΣΗΜΕΡΑ: Συννεφίδες. Άνεμοι: Ασθενείς. Θάλασσα: Λίγο ταραγμένη. Θερμοκρασία: Από 3 έως 10 β. **ΑΥΡΙΟ:** Ο ίδιος καιρός. Άνεμοι: Ασθενείς. Θερμοκρασία: Στα ίδια επίπεδα.

ΕΛΛΑΔΑ

Αλεξ/πολη	-1 — 11
Κέρκυρα	6 — 15
Λάρισα	4 — 13
Αγρίνιο	5 — 14
Γάννηνα	3 — 12
Πάτρα	5 — 15
Καλαμάτα	6 — 15
Ρόδος	8 — 16
Ηράκλειο	7 — 16

Η... ΜΑΥΡΗ ΤΡΥΠΑ

☐ Το θέμα πια δεν είναι πότε θα μεταφερθεί ο Ανδρέας στην Εκάλη, αλλά το πότε θα πάρει τη Μιμή από το «Ωνάσειο» στο Λαφνί.

☒ Κι αν με λένε τρελή, μ' αγαπάω πολύ και με νοιάζομαι.

☒ Αμεσος κίνδυνος για την υγεία του Χυτήρη! Αμερικανοί επισημονες ανακάλυψαν τον ιό της ευφυΐας!*

☐ *Εκφράζονται ανησυχίες ότι αν ο Τηλέμαχος προσβληθεί απ' αυτό τον ιό, ο οργανισμός του δεν θα μπορέσει να ανταπεξέλθει στο σοκ.

☒ Το πρόβλημα δεν είναι το πότε θα ανακτήσει ο Ανδρέας την επαφή του με το περιβάλλον, αλλά πότε το «περιβάλλον» θα χάσει κάθε επαφή του μ' αυτόν.

☒ Φοβερή η καριέρα του Κάρολου Παπούλια! Από... συνοδός επί των τιμών της Μαργαρίτας, κυρία της «αυλής» στη Μιμή!*

☐ *Αντε και παραδουλεύτρα στις κυρα-Πολυξένης.

☒ Πολύ περίεργο πάντως που ο Ανδρέας δεν βρίσκει πόσο κάνει

το εκατό πλην δέκα! Ήταν πάντα γερός στα ελλείμματα.

☒ «Ποιος είστε κύριε; Γιατί δεν μας μιλάτε;». (Αποκαλυπτικός διάλογος - που διέφρασε μόλις χθες - τον Ανδρέα με τον καθρέφτη του).

☐ Γιατί ζητάει επίμονα ο Ανδρέας να δει τηλεόραση; Μη χάσει την κηδεία του Φρανσουά.

☒ Ποιος θα το 'λεγε πως μέχρι κι ο Θρύλος θα 'βρισκε προπονητή πριν γίνει στο ΠΑΣΟΚ η διαδοχή...

☒ Εδώ που τα λέμε, όταν προτείνεται για πρωθυπουργός ο... Πεπονής γιατί να μην συζητάμε για προπονητή τον Δανιήλ;

☐ «Τι ώρα είναι; Τι μέρα είναι; - Και ποιος αιωνών!;». (Ο δεύτερος αποκαλυπτικός διάλογος του Ανδρέα. Με τον καθετήρα του).

☒ Πριν πάρει να πουν στον Ανδρέα να παραιτηθεί δεν τον ενημερώνουν πρώτα ότι είναι πρωθυπουργός; Μπας και νομίζει ότι έχουμε ακόμη χούντα και γι' αυτό κρύβεται;

☒ Εδώ που τα λέμε, αν ξυπνάγατε με τα μούτρα της Μιμής από

πάνω σας δεν θα μπερδευόσασταν λιγάκι ότι είστε στο... Ε(Μ)ΑΤ - ΕΣΑ;

☐ Εκτός κι αν νομίζει ότι είμαστε στο Β' Παγκόσμιο και γι' αυτό έχει λυσάξει να μεταφερθεί σε αμερικανικό νοσοκομείο.

☒ Αστείο είναι! Την πέφτουν στον Γ. Λιάνη ότι... διαφοροποιήθηκε αργά κάποιοι που γλείφουν, αλλά... δεν κατάφεραν να μπουν στην «αυλή»! Ενώ ο ίδιος είχε από εξαμήνον αποστασιοποιηθεί.

☒ Κι εν πάση περιπτώσει είναι πολύ πιο δύσκολο για τον τίμιο Ακη, τον Σκανδαλίδη και τον Λιάνη το να στέκονται τώρα στο ύψος τους, παρά για τον κάθε παρα-τυχόντα βουλευτάκο που δηλώνει «διαφωνών».

☐ Τελειώς άστοχο επίσης να κατηγορούν τον ανειρανό Κουλουρη για... Μιμήκο!!! Ο άνθρωπος είναι απλώς... Ανδρείκος μέχρι θανάτου! Και την... Τζούλια να 'χει πάρει πάλι θα τον στήριζε.

☒ Πάντως θα 'δινε τα πάντα για να λυθεί το θέμα της διαδοχής μ'

Ποιος γιατρός θα τομήσει;

Ο προφανώς διαταραγμένος ψυχισμός της Δήμητρας Λιάνη την έχει κάνει να φαντάζεται... μεταφορά ή μάλλον **απαγωγή** του Ανδρέα Παπανδρέου στην Εκάλη, ώστε να μπορεί να τον έχει και πάλι άβουλο όργανό της.

Μα όμως **ποιος γιατρός** θα τομήσει να υπογράψει γι' αυτή τη μεταφορά; Οποιοσ κι αν **θρεθεί** να το κάνει, πρέπει να γνωρίζει εκ των προτέρων ότι θα θεωρηθεί ένοχος εγκληματικής **αμέλειας** (για να μην πούμε προθέσεως) μόλις ο Πρωθυπουργός (;) παρουσιάσει πάλι **υποτροπή**.

ένα δημόσιο μαλλιοτράβηγμα Βάσως - Μιμής*.

☒ *Τύφλα να 'χουν οι θεσμοί μπροστά σε τέτοιο θέμα.

☐ Θυμάστε εκείνο το ωραίο, παλιό - πλην επίκαιρο - σύνθημα «δεν σε θέλει ο λαός παρ' την γκρίνια» σου και μπρος;

☒ *Σύρε κυρά μου να πλύνεις και να πακέτο δολάρια.

Θ.Α.

Απέκτησε συγκάτοικο ύστερα από ήττα-σοκ

Σοκ για τον Παναθηναϊκό ήταν το χθεσινό παιχνίδι με την Μπαρτσελόνα, όπου υπέστη την πρώτη εντός έδρας ήττα του, στο Ευρωπαϊκό Πρωτάθλημα μπάσκετ, με 74-95 και απέκτησε συγκάτοικο στην κορυφή του Β' ομίλου! Απόψε στην ίδια διοργάνωση, αλλά στον Α' όμιλο, παίζουν: Ολυμπιακός - ΤΣΣΚΑ Μόσχας (ΑΝΤ 1, 21.45) και Αντίμπ - Ηρακλής (STAR, 20.00). Σε διεθνές φιλικό παιχνίδι στο ποδόσφαιρο ο ΠΑΟ συνέτριψε χθες την Αντερλεχτ με 5-0! **ΣΠΟΡ ΣΕΛ. 57-63**

ΑΝΤΑΛΛΑΞΗ
Κόψτε και κρατήστε αυτό το κουπόνι. Όταν συμπληρώσετε 25, θα αποκτήσετε τους 6 τόμους της «ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ».

ΑΝΤΑΛΛΑΞΗ
Κόψτε και κρατήστε αυτό το κουπόνι. Όταν συμπληρώσετε 25, θα αποκτήσετε τους 6 τόμους της «ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ».